

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
พฤศจิกายน 2559

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุชะฎิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ

พฤศจิกายน 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
พฤศจิกายน 2559

วิไลรัตน์ ชันห์เจริญ. (2559). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร.
ปริญญาโท กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสถาพร,
อาจารย์ ดร.ราชันย์ บุญธิมา, อาจารย์ ดร.สมบุญ บุรศิริรักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร การดำเนินการวิจัย
แบ่งออกเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องและสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายจาก 8 โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย
ผู้ปกครอง จำนวน 370 คน ด้วยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ
เท่ากับ .924 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตอนที่
2 สร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาโดยนำข้อมูลที่ได้จากตอนที่ 1
มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและจัดสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน
12 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ตอนที่ 3 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้
ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่เป็น ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน
สาธิตประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 290 คน ด้วยแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับที่มีค่า
ความเชื่อมั่นด้านความเหมาะสม .950 และด้านความเป็นไปได้ .967 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบแบบทีกลุ่มตัวอย่างเดียว ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขต
กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการ
อบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการอาสาสมัคร ด้านการ
ติดต่อสื่อสาร ด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการให้ความเห็น
เกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูง
กว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

THE DEVELOPMENT OF GUARDIANS' PARTICIPATION MODEL IN EDUCATIONAL
ACTIVITIES OF SECONDARY DEMONSTRATION SCHOOL IN BANGKOK.

AN ABSTRACT
BY
WILAIRAT KHUNCHAROEN

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Doctor of Education Degree in Adult Education
At Srinakharinwirot University
November 2016

Wilairat Khuncharoen. (2006). *The Development of a Model for the Participation of Guardians in Educational Activities at Secondary Demonstration Schools in Bangkok*. Ph.D. dissertation (Adult Education) Bangkok: Graduate school, Srinakharinwirot University. Advisory committee: Dr. Chamaiporn Disathaporn, Dr. Rachan Boonthima, Dr. Somboon Burasirak.

This research aimed to develop a model of the participation of guardians in educational activities at secondary demonstration schools in Bangkok. The study was conducted in three stages. Stage one involved a survey of a sample group of three hundred seventy guardians in eight secondary demonstration schools in Bangkok with a questionnaire with a reliability of .924. The data analysis incorporated the use of average and content analysis. Stage two was the model design and employed the data obtained from stage one for exploratory factor analysis. This was followed by a group interview with twelve specialists and experts. Then content analysis was used to analyze the data. Stage three involved a survey on model evaluation, taking its feasibility and suitability into consideration. The sample group consisted of two hundred and ninety administrators, instructors, and guardians. The instrument used in the survey was a questionnaire with a reliability of .950 and a validity of .967. The statistical tools used to analyze the data were average, standard deviation, and t-test for one sample.

The findings of the research showed that the participation of guardians in educational activities at secondary demonstration schools was at an average level and their participation involved decision making, parenting, learning at home, working in the community, volunteering, communicating and coordinating to pool educational resources, and to comment on policies and administration. With regard to evaluation, the model was rated highly suitable and feasible. It was rated higher than the criteria at a statistically significant level of .01.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
ของ
วิไลรัตน์ ชันธุ์เจริญ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่ 20 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2559

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษาหลัก
(อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสภาพร)

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสภาพร)

.....ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สมบุญ บวรศิริรักษ์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุมนิตย์ เกิดหนูวงศ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้ สำเร็จได้ด้วยดีจากความกรุณาของคณาจารย์ในการให้คำแนะนำและความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสภาพร ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา และ อาจารย์ ดร.สมบุรณ์ บุรศิริรักษ์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำให้คำปรึกษา ให้ข้อคิด และแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี นับตั้งแต่เริ่มต้นดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษดา ผ่องพิทยา อาจารย์ ดร.ชไมพร ดิสภาพร อาจารย์ ดร.ราชนันท์ บุญธิมา อาจารย์ ดร.สมบุรณ์ บุรศิริรักษ์และ อาจารย์ ดร.สุมนิตย์ เกิดหนูวงศ์ คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆเพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนา อาจารย์ ดร. มิ่งขวัญ คงเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชมนาด เชื้อสุวรรณทวีและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวรรณ ฤกษ์นันท์ รับเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย และให้ข้อเสนอแนะ ทำให้งานวิจัยสำเร็จเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์นิตยา สุขเสรีทรัพย์ อาจารย์รัชนี้ อิ่มน้อยและอาจารย์ วชิรินทร์ บุญยะกาญจน์ที่ให้คำแนะนำด้านภาษาอังกฤษและสนับสนุนงานวิจัยเป็นอย่างดี

ขอบพระคุณบุคลากร อาจารย์ประจำชั้น ผู้ปกครอง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร 8 แห่งที่สนับสนุน ให้ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่ช่วยเหลือสนับสนุนเรื่องการเรียนรู้ ขอบขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ น้องๆ รวมทั้งผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับการวิจัยทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจตลอดมาคุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณพ่อ คุณแม่ (คุณพ่อสวัสดิ์ คุณแม่สังวาลย์ ชันท์เจริญ) ที่อบรมเลี้ยงดู ให้ได้รับการศึกษา พลเรือโทชนินทร์ แสงเฟื่องสามี่ ลูกบุญคลในครอบครัวที่ให้ความรักความห่วงใย ช่วยเหลือทั้งกำลังใจทรัพย์ เป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยความปรารถนาดีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งพระครูบาอาจารย์ทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย

วิไลรัตน์ ชันท์เจริญ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	13
หลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	16
ความหมายของการมีส่วนร่วม.....	17
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	21
การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	28
กฎหมายและนโยบายด้านการศึกษา.....	31
องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	35
การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	55
ความหมายของรูปแบบ.....	55
ประเภทของรูปแบบ.....	57
คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ.....	59
การตรวจสอบรูปแบบ.....	60
การสร้างและการพัฒนารูปแบบ.....	61
การประเมินรูปแบบ.....	65
โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75
งานวิจัยในประเทศ.....	75
งานวิจัยต่างประเทศ.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	83
ตอนที่ 1 การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในเขต กรุงเทพมหานคร..... *	83
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	85
การตรวจสอบเครื่องมือ.....	85
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขต กรุงเทพมหานคร.....	87
กลุ่มผู้ให้ข้อมูล.....	87
เครื่องมือในการวิจัย.....	88
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร.....	88
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	88
เครื่องมือในการวิจัย.....	89
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	92
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	151
สรุปผลการวิจัย.....	152
อภิปรายผล.....	153
ข้อเสนอแนะ.....	159
บรรณานุกรม.....	161
ภาคผนวก	175
ภาคผนวก ก.....	176
ภาคผนวก ข.....	180
ภาคผนวก ค.....	191
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	201

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 การสังเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา.....	16
2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามโรงเรียน.....	84
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	93
4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน	95
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนก เป็นรายข้อ	96
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	97
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	98
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนก เป็นรายข้อ	99
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	100
10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	101
11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	102

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 คำไถ่เกนส์ คำร้อยละของความแปรปรวนและคำร้อยละของความแปรปรวนสะสมจากการวิเคราะห์องค์ประกอบการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร..	103
13 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายชื่อ	104
14 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายชื่อ.....	106
15 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายชื่อ	107
16 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ.....	108
17 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ	109
18 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ	110
19 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงาน ในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ.....	111
20 คำนำหน้าองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายชื่อ	112
21 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครด้านการตัดสินใจ.....	113
22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	121

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
23 ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขต กรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน.....	122
24 ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	124
25 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	128
26 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการจัดการ เรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	133
27 ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ	137
28 ค่าเฉลี่ยระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ	140
29 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครจำแนกเป็นรายข้อ.....	143

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
30 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากร ทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ.....	146
31 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการศึกษาการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียน โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ	149

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร.....	11
2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา	27
3 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบสร้างความสัมพันธ์	61
4 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างโมเดล	62
5 การออกแบบและพัฒนา รูปแบบ ADDIE Model	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว อันสืบเนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ผู้ปกครองจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้บุตรหลานมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้โรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองมีการเปลี่ยนแปลงการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ (ศิริวรรณ จัตรมณีรุ่งเรือง และวรางคณา ทองนพคุณ .2556.ออนไลน์)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เป็นการกำหนดแนวทางยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ โดยร่วมกันสร้างรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญการและความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตนเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based Learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities : PLC) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคนนั่นเอง (วิจารณ์ พานิช .2555: 16-21)

การจัดการศึกษาโดยครอบครัว โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมเป็นแนวปฏิบัติที่มีกันมานานแล้ว รูปแบบที่คุ้นเคยคือ การจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างบ้าน-วัด-โรงเรียน หรือที่เรียกย่อๆ ว่า “บวร” ผลจากการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือขององค์กรหลักทั้งสามของชุมชนแบบนี้ มีส่วนต้อยู่ที่การระดมทรัพยากรเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์ตามที่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการนำแนวคิดและหลักการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-base Management) ตามแนวการปฏิรูปการศึกษามาใช้ แต่สาระของกระบวนการเรียนรู้ (Educational Substance Process) คุณภาพการศึกษาก็ยังเหมือนเดิม จุดมุ่งหมายหรือผลของการศึกษาก็ไม่ได้

แตกต่างไปจากเดิม ประเวศ วะสี (2555: 2) พบว่าเป็นเพราะสภาพแนวคิดที่ฝังแน่นในการจัดการเรียนรู้อยู่ยังเป็นการเอาเนื้อหาวิชาเป็นตัวตั้ง ไม่เอาความจริงของชีวิตและการอยู่ร่วมกันหรือเอาสังคมเป็นตัวตั้ง ทำให้การศึกษาอยู่นอกสังคม ไม่เข้าใจว่าสังคมมีปัญหาอะไร การศึกษาไม่ได้ร่วมทุกข์ร่วมสุข ไม่รวมแก้ปัญหา อ่อนแอทางปัญญา ทั้งๆที่สังคมปัจจุบันเป็นระบบที่ซับซ้อนเชื่อมโยงเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ยากต่อความเข้าใจ และยากต่อการจัดการให้เกิดความก้าวหน้า อย่างสมดุลและประเทศไทยยังไม่มีสมรรถนะเพียงพอที่จะเผชิญกับความซับซ้อน และความยากของปัญหาสังคมปัจจุบันเรื่องที่ยากและซับซ้อนจะต้องใช้ความรู้และปัญญาเข้าไปแก้ไข การพัฒนาอย่างบูรณาการจะต้องเอาพื้นที่เป็นตัวตั้งเพราะชุมชน คือ รากฐานของประเทศ ถ้าชุมชนทั้งหมดเข้มแข็งทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ประชาธิปไตย ประเทศไทยก็จะมั่นคงกล่าว คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรมาจากชุมชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 พ.ศ. 2545และ(ฉบับที่3) พ.ศ. 2553 ที่กำหนดการปฏิรูปการศึกษา ต้องมีการกระจายอำนาจการศึกษาไปยังสถานศึกษา ตามหลักการจากกระทรวง และส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร การตัดสินใจ และการจัดการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ .2559:13 ออนไลน์)นอกจากนั้นยังได้คืนอำนาจในการจัดการศึกษาให้กับประชาชน กำหนดให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น การมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา เป็นต้น ให้โอกาสจัดการบริหารตนเอง ส่วนกลางมีหน้าที่เพียงกำหนดนโยบายและเป้าหมาย ส่วนโรงเรียนสามารถกำหนดวิธีการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ด้วยตนเอง มีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในการดำเนินงานได้ด้วยตนเอง มีหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายของชาติ ซึ่งแต่ละสาระตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ยังเป็นแนวทางกว้างๆ ที่ครอบคลุมทั้งแนวคิด หลักการ และแนวการจัดการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา (สุวิชา วิริยมานุวงศ์. 2554: 4)

นอกจากนโยบายของภาครัฐแล้ว การศึกษาในสถานการณ์ปัจจุบัน ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างเข้มแข็งระหว่างครอบครัว โรงเรียนและฝ่ายต่างๆ ในสังคมเพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครอง ทั้งในด้านการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษาของบุตร ส่งผลให้บุตรมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอีกทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ผู้ปกครองในสังคมไทยที่ผ่านมาถือว่ายังค่อนข้างน้อย โดยมีส่วนร่วมแบบเดิมๆ คือ มาร่วมประชุมร่วมพัฒนาทางกายภาพของโรงเรียนและบริจาคทรัพย์สิน ให้การมีส่วนร่วมในฐานะหุ้นส่วนทางการศึกษา ยังมีน้อยมาก นอกจากนั้นโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เปิดโอกาสเนื่องจากระบบระเบียบต่างๆ ยังไม่เอื้ออำนวย ประโยชน์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพด้วย (ศูนย์ประสานงานเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษา. 2551: Online)

การที่ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง หรือกลุ่มผู้ปกครองผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามารวมตัวกันโดยกระบวนการส่งเสริม ชักนำ สนับสนุนให้มีบทบาทในเหตุการณ์ กิจกรรมหรือโครงการ มีส่วนในด้านความคิด เงิน สิ่งของ หรืออื่นๆ ร่วมดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน ได้มีโอกาสแสดงความรับผิดชอบ หรือแสดงพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบางอย่างตั้งแต่การศึกษาปัญหา แสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา การประเมินผล และร่วมกันรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆ ร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนที่สามารถกระทำเพื่อให้ มีผลต่อโครงการหรือโอบายนั้นประสบความสำเร็จ เพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ความสำคัญ ของการมีส่วนร่วมเป็นการสร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่น เป็นการกระตุ้นใจ ให้กำลังใจ การปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป

การที่จะพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย สามารถเกิดขึ้นได้โดยการสร้างเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อการปฏิรูปการศึกษาและเครือข่าย พ่อแม่ผู้ปกครองของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับห้องเรียนชั้นเรียนและโรงเรียน จากการสัมภาษณ์ ผู้ปกครอง การประเมินกิจกรรม และผลการวิจัยจากหลายๆ ฝ่าย เช่น วิวรรณ สารกิจปรีชา. (2554: 97) ได้ศึกษาความเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองและสถานศึกษา มีส่วนเชื่อมโยงกับความสำเร็จในการศึกษา ของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และการศึกษาของนักเรียนจะมีคะแนน ในการเรียนดีกว่า จบการศึกษามากกว่านักเรียนที่ไม่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วม และเมื่อครอบครัวให้ ความสนใจว่า นักเรียนกำลังเรียนอะไรอยู่ นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษาและมีพฤติกรรมที่ดีทั้ง ในและนอกสถานศึกษา นักเรียน จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมากที่สุด ถ้าผู้ปกครองเข้ามามี ส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ ของการเรียนรู้ของเด็ก ช่วยเหลือที่บ้าน อาสาสมัครที่สถานศึกษาวางแผน สำหรับอนาคตของเด็กๆ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหลักๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนรู้ของ สถานศึกษา ถ้าผู้ปกครองนักเรียนในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายยังมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องจะ สามารถปรับตัวในการเลื่อนชั้นได้ดีกว่า ผลงานมีคุณภาพ และพัฒนาแผนงานสำหรับอนาคตไว้อย่าง สอดคล้องกับความเป็นจริง เด็กจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะมีผลการเรียนดี ถ้าหาก ครอบครัวและบุคลากร สถานศึกษาร่วมกันลดช่องว่าง ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อการเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองจะได้รับความนับถือและไว้วางใจจาก ชุมชน จากบุคลากรของสถานศึกษา และครอบครัว สถานศึกษาที่ดำเนินการให้เกิดความเป็น หุ้นส่วนของครอบครัว และสถานศึกษามักจะมีบุคลากรที่มีกำลังใจดี และได้รับการชื่นชมจาก ครอบครัวสูง สถานศึกษาเหล่านี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีชื่อเสียงดีในชุมชน และ ประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2551: 34) ถ้าทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญเรื่องของเครือข่ายของพ่อแม่ ผู้ปกครองในการที่จะพัฒนา ผู้เรียนก็ควรจะกำหนดเป็นนโยบายและยุทธศาสตร์ให้มีความชัดเจน สร้างความเข้มแข็งให้ครอบครัว และปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอน เพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุน และ ส่งเสริมการเรียนของนักเรียน

จากที่กล่าวมา แนวทางการจัดการศึกษา ในปัจจุบันนั้นเน้นให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาให้มากขึ้น โรงเรียนสาธิต เป็นสถานฝึกปฏิบัติการทางการศึกษา มีการจัดหลักสูตรของโรงเรียนและจัดองค์ความรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามวุฒิภาวะและศักยภาพตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of multiple Intelligences) และการศึกษาตลอดชีวิต จึงมีแนวคิดว่าทำอย่างไรให้ผู้ปกครองกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยในฐานะเป็นครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา และเป็นคณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) มีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นปัญหาที่ว่า ทำอย่างไร จะพัฒนาให้ผู้ปกครองกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษามากขึ้น โดยผู้วิจัยศึกษา วิเคราะห์หลักการ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน เพื่อสังเคราะห์เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้รูปแบบการมีส่วนร่วมที่จะนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติและดำเนินการมีส่วนร่วมในสถานศึกษากับชุมชนให้กับสถานการศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นๆ ได้นำไปปรับใช้ให้เหมาะสมและส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยมีความมุ่งหมายทั่วไปเพื่อพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง สร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีความเหมาะสมและ มีความเป็นไปได้ ซึ่งผลที่ได้ สามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการและการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2. สมาคมผู้ปกครองและครูสามารถใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

3. มหาวิทยาลัย สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดนโยบายเพื่อวางแผนบริหารจัดการ และการปฏิบัติงานของโรงเรียนสาธิตให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล กลุ่มผู้ประเมิน และตัวแปรที่ศึกษาในแต่ละความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

1. การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้อัตราส่วนผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน ประกอบไปด้วยโรงเรียนสาธิต 8 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 426 คน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 557 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 838 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 1,129 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 628 คน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 432 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 483 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 295 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 4,788 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ผู้ปกครอง จำนวน 370 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane โดยผู้ปกครองอาจเป็นคนใดคนหนึ่งในการครอบครัวยุติ ซึ่งทำกิจกรรมร่วมกับเด็กได้โดยถือว่าเป็นผู้ปกครอง 1 คนต่อเด็ก 1 คน ถ้านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิตในครอบครัวยุติมีมากกว่า 1 คน ให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นสูงสุดเพียงคนเดียว

1.3 ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรที่วิจัย คือ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร 7 องค์กรประกอบ ดังนี้

- 1.3.1 การอบรมเลี้ยงดู (Parenting)
- 1.3.2 การติดต่อสื่อสาร (Communicating)
- 1.3.3 การอาสาสมัคร (Volunteering)
- 1.3.4 การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)
- 1.3.5 การตัดสินใจ (Decision Making)
- 1.3.6 การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)
- 1.3.7 การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา
(Coordinating with Educational Resources)

2. การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 12 คน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.2 ตัวแปรที่วิจัย

ตัวแปรที่วิจัย คือ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้อัตราส่วนผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน ประกอบไปด้วยผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 262 คน ผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 413 คนและผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 363 คน รวมผู้ปกครองมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 1217 คน อาจารย์ จำนวน 75 คนผู้บริหาร จำนวน 7 คน รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้น จำนวน 1,299 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 306 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane โดยกลุ่มผู้ประเมินไม่ซ้ำกับผู้ให้ข้อมูล

3.3 ตัวแปรที่วิจัย คือ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อความเข้าใจในความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์ของคำหรือข้อความที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. รูปแบบ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการต่างๆ ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการ เป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ง่ายขึ้นและมีระเบียบสามารถเข้าใจลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์นั้น

2. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุนและทำงานร่วมกับโรงเรียน ครู และชุมชนโดยร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ตลอดจนร่วมแสดงความชื่นชมยินดี ภาคภูมิใจ ในความสำเร็จของการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการศึกษาของนักเรียนและตอบสนองกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้ดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุผลสำเร็จตามจุดหมายที่ตั้งไว้

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา หมายถึง วิธีการต่างๆ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเบื้องต้นมีองค์ประกอบสำคัญ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

3.1 การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติตนของนักเรียน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียน เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา และอบรมให้เป็นคนดีด้วยการผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียนด้วยการเข้าร่วมประชุมรับทราบผลการเรียนและการพัฒนาการเรียนของนักเรียน

3.2 การติดต่อสื่อสาร หมายถึง การที่ผู้ปกครองติดตามการแจ้งข้อมูลข่าวสารกับโรงเรียน เผยแพร่ข่าวสารสู่ชุมชน ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนปรึกษาหารือตลอดจนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้มีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองโดยผ่านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

3.3 การอาสาสมัคร หมายถึง การที่ผู้ปกครองอาสาสมัคร สละเวลาและนำความเชี่ยวชาญหรือความสามารถเข้ามาช่วยกิจกรรม ช่วยหารายได้ให้แก่โรงเรียนจึงต้องดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาสมัครและจัดระบบการช่วยเหลือและสนับสนุนจากผู้ปกครอง โดยไม่มีค่าใช้จ่ายผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น

3.4 การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การที่ผู้ปกครองจัดสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน การถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ จัดหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันเพื่อเพิ่มทักษะพร้อมทั้งรับฟังและช่วยแก้ปัญหาเมื่อ เด็กต้องการความช่วยเหลือ ดูแลแนะนำการทำการบ้าน ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วางแผนการทำงานที่บ้านร่วมกับนักเรียน รับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียน ส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยคำถามและจัดหาสื่อต่างๆ ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงโดยพานักเรียนไปสถานที่ที่น่าสนใจ ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและกระตุ้นให้นักเรียนพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียนจากทางโรงเรียน

3.5 การตัดสินใจ หมายถึง การให้ผู้ปกครองเป็นกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู กรรมการที่ปรึกษาของห้อง มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน ร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา ร่วมประเมินการจัดการศึกษา ร่วมเป็นกรรมการกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของทางโรงเรียน จัดหาและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการประเมินการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน

3.6 การร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดี เป็นวิทยากรพิเศษ เป็นผู้ช่วยครูในชั้นเรียน

3.7 การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง การที่ผู้ปกครองประสานงาน ให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา โดยการบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนร่วมกับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

4. การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา หมายถึง การประเมินรูปแบบที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 2 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

4.1 ความเหมาะสม หมายถึง รูปแบบแสดงให้เห็นถึงการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎข้อบังคับ จริยธรรม ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบการตรวจสอบการดำเนินการกิจกรรมอย่างเปิดเผยตรงไปตรงมา ตลอดจนมีการเผยแพร่ผลการดำเนินการของรูปแบบดังกล่าว

4.2 ความเป็นไปได้ หมายถึง รูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติที่สามารถทำให้เกิดขึ้นจริงทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการวัดประเมินผล ตลอดจนรูปแบบดังกล่าวสามารถให้ผลคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น

5. โรงเรียนสาธิต หมายถึง สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติทางการศึกษาและเป็นสถานที่ทำการสอนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. ผู้ปกครอง หมายถึง บุคคลอาจเป็นคนใดคนหนึ่งหรือหลายคน ซึ่งทำกิจกรรมร่วมกับเด็กได้โดยถือว่าเป็นผู้ปกครอง 1 คนต่อเด็ก 1 คน ถ้านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิตในครอบครัวใดมีมากกว่า 1 คน ให้ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นสูงสุดเพียงคนเดียว

7. ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยของตัวแปรในแต่ละความมุ่งหมายของการวิจัย ดังนี้

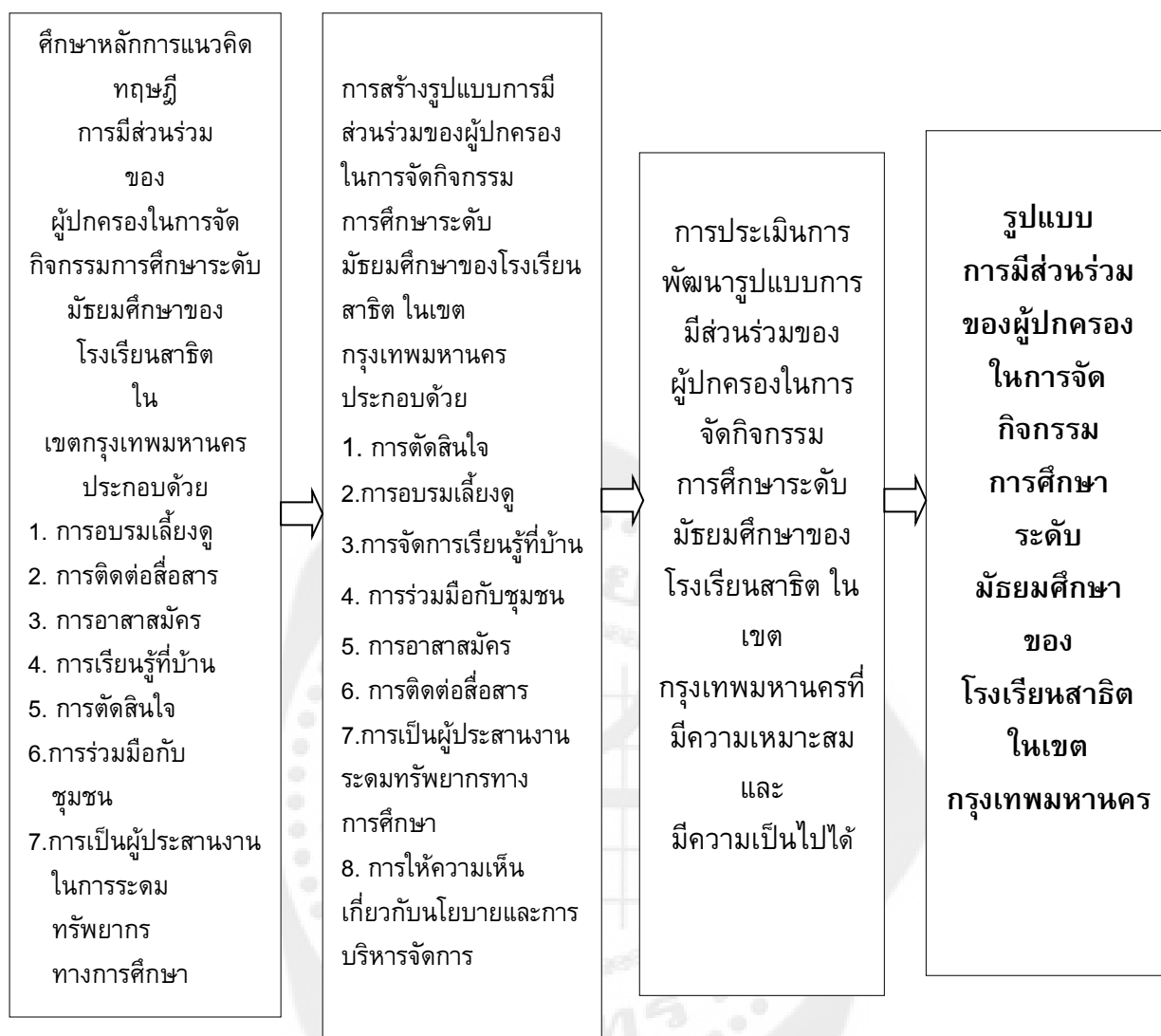
1. ศึกษาหลักการ แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ของเอปสไตน์ และ จอห์น ฮอปกินส์ (Epstien. 1995: 701 – 708); & John, Hopkins. 1997: 1 – 8 รัฐบาลสหรัฐ (US Department of Education. 2000: 2) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544: 71 –75) ผู้วิจัยใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ

วิเคราะห์ สังเคราะห์ในโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อันจะนำไปสู่การต่อยอดของการสร้างคำถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยครอบคลุมทั้ง 7 ประเด็นพบว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารจัดการโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 7 แนวทาง ได้แก่ 1. การอบรมการเลี้ยง 2. การติดต่อสื่อสาร 3. การอาสาสมัคร 4. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน 5. การตัดสินใจ 6. การร่วมมือกับชุมชน และ 7. การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

2. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้ 1. การตัดสินใจ 2. การอบรมเลี้ยงดู 3. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน 4. การร่วมมือกับชุมชน 5. การอาสาสมัคร 6. การติดต่อสื่อสาร 7. การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา และ 8. การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ

3. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยใช้แนวคิดของแมค มิลแลนด์ และ ชูมาร์เคอร์ (McMillan; & Schumacher) โอเวน (Owen) หมายถึง มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร

ดังนั้นจากที่กล่าวมา ผู้วิจัยสามารถเขียนสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มุ่งพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดที่จะนำเสนอ ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
2. หลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
 - 2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
 - 2.3 การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21
 - 2.4 กฎหมายและนโยบายด้านการศึกษา
3. องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
4. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา
 - 4.1 ความหมายของรูปแบบ
 - 4.2 ประเภทของรูปแบบ
 - 4.3 คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบ
 - 4.4 การตรวจสอบรูปแบบ
 - 4.5 การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ
 - 4.6 การประเมินรูปแบบ
5. โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. แนวคิดและทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

การจัดกิจกรรมการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับรากฐานการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจเนื่องจากวัยเด็กเป็นวัยที่มีความสำคัญที่สุดของการวางรากฐานชีวิต เอปสไตน์ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมานานกว่า 20 ปีได้เสนอ “โครงสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเรียนรู้ 6 แบบ (Epstein.1995: 701 – 708) ประกอบด้วย

1. การอบรมเลี้ยงดู (Parenting) หมายถึง ความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว (Basic Responsibilities of Families) ได้แก่ การจัดเตรียมที่อยู่อาศัย (Housing) สุขภาพ (Health) โภชนาการ (Nutrition) เครื่องนุ่งห่ม (Clothing) ความปลอดภัย (Safety) ทักษะของผู้ปกครอง (Parenting Skills) ต่อเด็กทุกระดับอายุ สภาพบ้านที่สนับสนุนเด็กในฐานะนักเรียนทุกระดับชั้น ข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมเพื่อช่วยโรงเรียนให้เข้าใจเด็กและครอบครัว

2. การติดต่อสื่อสาร (Communicating) หมายถึง ความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน (Basic Responsibilities of Schools) ได้แก่ การสื่อสารติดต่อจากโรงเรียนสู่บ้าน (School-to-home) และการติดต่อสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน (Home-to- School)

3. การอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา (Volunteering) หมายถึง การมีส่วนร่วมที่โรงเรียนและเพื่อโรงเรียน (Involvement at and for the school) ได้แก่ การเป็นอาสาสมัครในโรงเรียนหรือชั้นเรียน การเป็นผู้ร่วมในกิจกรรมการแสดง กีฬา เหตุการณ์ การมอบรางวัล การเฉลิมฉลองและอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

4. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก

5. การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การมีส่วนร่วมหรือการเป็นผู้นำในองค์กรต่างๆ โดยการเป็นสมาชิก ผู้มีส่วนร่วม ผู้นำหรือตัวแทน เป็นต้น

6. การมีส่วนร่วมกับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียน และครอบครัว หรือการเชื่อมโยง โรงเรียน นักเรียนและครอบครัวให้ไปช่วยชุมชน

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศวิสัยทัศน์ทางการศึกษาข้อ 8 ซึ่งมีเนื้อหาทำนองเดียวกันกับโครงสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6 แบบของเอปสไตน์ (U.S.Department of Education. 2000: 2) ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูในฐานะเป็นพ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งมีหน้าที่ตามธรรมชาติของพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่แล้ว เน้นผู้ปกครองให้อบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะการจัดหาอาหารและการตรวจสอบความพร้อมทางด้านร่างกายของเด็กเพื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้อื้ออำนวยต่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจและสังคมของเด็ก

2. การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในแบบนี้สูงกว่าการอบรมเลี้ยงดูตามธรรมชาติ คือ การที่ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน จึงเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมั่นใจว่า โรงเรียนและหน่วยงานต่างๆ ที่ให้บริการที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้รับช่วงดูแลบุตรหลานของตนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปตามหลักวิชาการในขณะเดียวกันโรงเรียนจะทราบภาวะทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสังคมของเด็กอย่างถูกต้อง ความร่วมมือในแบบนี้เน้นการส่งเสริมระบบการสื่อสารระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

3. การอาสาสมัครเพื่อการศึกษา เพราะการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนไม่สามารถดำเนินงานเพียงเฉพาะกลุ่มที่ได้รับการบริการโดยตรง เนื่องจากต้องการความรู้เฉพาะทางและความเชี่ยวชาญต่างๆ

4. การจัดระบบการเรียนการสอนที่บ้าน เพราะสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะพ่อแม่ผู้ปกครองหรือสมาชิกคนอื่นๆ ในบ้าน มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาและคอยช่วยเหลือเด็กเท่าที่จำเป็นส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดี มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ที่โรงเรียนหน้าที่หลักของผู้ปกครองอีกประการหนึ่ง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยเอื้อต่อการเรียนรู้อย่างดี ดังนั้น บทบาทของพ่อแม่ผู้ปกครองจึงเป็นเสมือนครูและที่ปรึกษาเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ของบุตรหลานของตน

5. การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน ถือเป็นการตัดสินใจยิ่งใหญ่ของผู้ปกครอง โดยเปลี่ยนสถานะจากการมีส่วนร่วมทางการศึกษาที่บ้านของตนเองมาสู่การดำเนินงานอย่างจริงจังในโรงเรียนโดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งมีระดับตั้งแต่เข้าร่วมประชุมครู ผู้ปกครอง จนถึง การลงรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการสถานศึกษา โดยหวังว่าความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญของตนจะส่งผลให้การจัดทำและดำเนินนโยบายของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

6. การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา คือ ความพยายามในการเป็นผู้ประสานงานให้โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียนมีความเชื่อมโยงกัน โดยพยายามอุดช่องโหว่ในการบริหารของโรงเรียนด้วยการระดมบุคลากร เงินทุน วิทยาการใหม่ๆ และระบบการบริหารงาน เพื่อช่วยให้โรงเรียนสามารถบริหารได้อย่างแท้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 ง:71-75) สำหรับประเทศไทย หลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542 แล้ว ส่งผลให้เกิดความตื่นตัวในกลุ่มพ่อแม่ผู้ปกครองจนเกิดการจัดตั้ง “เครือข่ายแกนนำพ่อแม่ผู้ปกครอง” ซึ่งเป็นองค์การอิสระขึ้น และเครือข่ายแกนนำพ่อแม่ผู้ปกครองได้ร่วมกับกลุ่มงาน ปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเมื่อพฤษภาคม 2543 ศึกษาแบบและวิธีการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยสรุปแบบและวิธีการเบื้องต้นเป็น 4 แบบ คือ 1) การอบรมเลี้ยงดูในฐานะเป็นพ่อแม่ 2) การแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับตัวเด็ก และการเรียนการสอน 3) งานอาสาสมัครเพื่อการศึกษา 4) การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน โดยเป็นคณะกรรมการ

สถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เครือข่ายแกนนำพ่อแม่ผู้ปกครอง ร่วมกับกลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543: 1 – 5) ต่อมาในเดือนมกราคม 2544 กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้พัฒนากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนี้เป็น 6 แบบ คือ 1. การอบรมเลี้ยงดู 2. การติดต่อสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน 3. งานอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา 4. การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่บ้าน 5. การเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของโรงเรียน 6. การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2555: ออนไลน์)

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษา มีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีความมุ่งมั่นและหาแนวทางที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ทรัพยากร และร่วมกันพัฒนาการศึกษาอย่างเปิดกว้างบนพื้นฐานของการบริหารการมีส่วนร่วม โดยทุกฝ่ายร่วมกันจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง จากแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนของเอปสไตน์ และ จอห์น ฮอปกินส์ (Epstien. 1995: 701 – 708); & John, Hopkins. 1997: 1 – 8 รัฐบาลสหรัฐ (US Department of Education. 2000: 2) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544 71 –7 5) ผู้วิจัยใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ในโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อันจะนำไปสู่การต่อยอดของการสร้างคำถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยครอบคลุมทั้ง 7 ประเด็น อันได้แก่ 1. การอบรมการเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง 2. การติดต่อสื่อสาร 3. การอาสาสมัคร 4. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน 5. การตัดสินใจ 6. การมีส่วนร่วมกับชุมชน และ 7.การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม	การอบรมเลี้ยงดู	การติดต่อสื่อสาร	อาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา	การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	การตัดสินใจ	การมีส่วนร่วมกับชุมชน	การประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา
เอปสไตน์ และ จอห์น ฮอปกินส์ (Epstien. 1995: 701 – 708); & John, Hopkins. 1997: 1 – 8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	-
รัฐบาลสหรัฐ US Department of Education. 2000: 2	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543 :1-5)	✓	✓	✓	-	✓	-	-
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544ง :71 –75)	✓	✓	✓	✓	✓	-	✓
สรุปแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

2. หลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจตรงกัน เมื่อพิจารณากิจกรรมและวัตถุประสงค์ของการเข้าร่วมกิจกรรม มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมาย ความสำคัญและบทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ดังนี้

2.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม

ความหมายของการมีส่วนร่วมมี 2 ลักษณะ คือ ความหมายการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป และความหมายเฉพาะตามวัตถุประสงค์ของกิจกรรม

2.1.1 ความหมายการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2550: 189) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจและรับผิดชอบดำเนินการในกิจการใดๆ ที่มีผลกระทบถึงตัวประชาชน

วัลภา พรหมฤทธิ์ (2550: 23) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการหรือวิธีการต่างๆที่เปิดโอกาส ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมแก้ปัญหา ร่วมชื่นชมในผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลาย ๆ กิจกรรม โดยใช้ศักยภาพที่มีอยู่ ซึ่งการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขก็เป็นโครงการที่ต้องอาศัยประชาชน พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความถาวรยั่งยืน

นิคม หวายนบุตร (2550: 6) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการพัฒนา โดยผ่านกระบวนการส่งเสริมชักนำสนับสนุนกระตุ้นให้ประชาชนมีบทบาทในการริเริ่มคิด สามารถถ่ายทอดภูมิปัญญาและร่วมกำหนดแนวทางการพัฒนา การวางแผนปฏิบัติ รวมทั้งร่วมอุดหนุนช่วยเหลือทรัพยากรทางการบริหารจัดการตลอดจนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะดำเนินกิจกรรมของตนเองภายในชุมชนเพื่อพัฒนา ชีตความสามารถในการจัดการและควบคุมการใช้ และกระจายทรัพยากร ตลอดจนปัจจัยการผลิตในสังคม อันจะนำไปสู่การพึ่งพาตนเองในที่สุด

สมยศ อำพันศิริ (2550: 43) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการ เพื่อให้ผลนำไปสู่เป้าหมายวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

สำนักคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 14) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม ว่าหมายถึง ประชาชนทุกคนจากทุกภาคส่วนของประเทศได้รับจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ และผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย วางแผนงาน การดำเนินโครงการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สุข และคุณภาพชีวิตต่อมวลมนุษยชาติในโลก

ประพันธ์พงศ์ ชินพงษ์ (2551) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นผลมาจากการเห็นพ้องต้องกันในเรื่องความต้องการและทิศทางการเปลี่ยนแปลง ความเห็นพ้องต้องกันนั้นจะมีมากพอจนเกินความคิดริเริ่มโครงการเพื่อการปฏิบัติการ กล่าวคือ ต้องเป็นการเห็นพ้องต้องกันของคนส่วนใหญ่ที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการนั้น และเหตุผลที่คนมาร่วมปฏิบัติการได้จะต้องตระหนักว่าการปฏิบัติการทั้งหมดโดยกลุ่ม หรือในนามของกลุ่มหรือกระทำผ่านองค์กร ดังนั้นองค์กรจะต้องเป็นเสมือนตัวที่ทำให้การปฏิบัติการบรรลุถึงความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ

สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์ (2551) ได้กล่าวถึง สารสำคัญของ การมีส่วนร่วมของบุคลากรว่าหมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มตัดสินใจในการปฏิบัติงาน และการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวของบุคลากรเอง การที่จะสามารถทำให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ของบุคลากรให้ดีขึ้นนั้น ผู้นำจะต้องยอมรับในปรัชญาการพัฒนาว่า มนุษย์ทุกคนมีความปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น อย่างมีความสุขได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นและพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของส่วนรวมในองค์กร

ดูล์ลาห์ (Dougla.1981: 90) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ว่าเป็นคำที่มีความหมายกว้างและใช้ในบริบทที่แตกต่างกันนักการศึกษาใช้คำนี้อ้างอิงถึงการมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ กิจกรรมหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา ส่วนกลุ่มอื่นๆใช้คำนี้ในความหมายของการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ

โคเฮน และ ฮัฟลอฟ (Cohen; & Uphoff.1977: 6) กล่าวถึงความหมายของการมีส่วนร่วมในทัศนะของการพัฒนาชนบทว่า การมีส่วนร่วมจะต้องประกอบด้วย การมีส่วนร่วมของประชาชน 4 ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจจะทำอะไร และทำด้วยวิธีการอย่างไร การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ตัดสินใจในทรัพยากรสนับสนุนโครงการและความร่วมมือกับองค์กร หรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์อันเกิดจากโครงการพัฒนาและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ

รัตติกร วรรณสุวรรณ (2552: 36) สรุป การมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการเข้าเป็นคณะกรรมการ และร่วมดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหรือการพัฒนาในภาพรวมที่ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์สูงสุดจากกิจกรรมนั้น โดยกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการกำหนดความสำคัญของปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินงาน การได้รับประโยชน์การติดตามและประเมินผล

ฉลัด จันทรสมบัติ (2553: 176) การมีส่วนร่วม คือ การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาร่วมดำเนินกิจกรรม ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการประเมินร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับผิดชอบ ความหมายของการมีส่วนร่วมเป็นการกระทำร่วมกันของบุคคลในกระบวนการพัฒนามี 2 ลักษณะ ได้แก่ การมีส่วนร่วมเป็นวิธีการนำทรัพยากรทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่วางไว้ก่อนแล้ว และการมีส่วนร่วมเป็นเป้าหมาย คือ การมุ่งให้ประชาชนได้มีกิจกรรมร่วมกันเกิดความเชื่อมั่นในตัวเองและมีความสามัคคี จนทำให้เกิดการพึ่งตนเองในที่สุด

บวรลักษณ์ ศักดิ์วิไลพร (2553:8) การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนมาร่วมในการดำเนินงานจัดการกิจกรรมในการพัฒนา โดยร่วมคิด ร่วมปฏิบัติ ร่วมแก้ไขปัญหา ร่วมพัฒนา ร่วมประเมิน ร่วมชื่นชม และสนับสนุนส่งเสริมให้การจักกิจกรรมต่างๆ ทุกขั้นตอน เป็นไปตามเป้าหมายสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

รัตนริชา ฤชอนันต์วิทวัส (2554 : 10) ได้สรุปการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคล กลุ่มคนหรือองค์กรได้ร่วมกันคิด แก้ไขปัญหา ร่วมดำเนินการและทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง โดยร่วมกันวางแผน ร่วมปฏิบัติงานและร่วมติดตามผลการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ หรือทำให้บุคคลได้ประโยชน์จากการกระทำสิ่งเหล่านั้น ซึ่งในที่นี้คือการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้ปกครองนักเรียน

สุวิชา วิริยมานวงษ์ (2554: 27) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิด ตัดสินใจ ปฏิบัติ และรับผิดชอบในกิจการใดๆ ให้ความช่วยเหลือและมีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในชุมชน

สิรินทิพย์ ลิทธิศักดิ์ (2554: 8) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง การที่บุคคล กลุ่มชน ชุมชน องค์กร ภาครัฐ และภาคเอกชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมกันคิด ร่วมเสนอ ร่วมวางแผน ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมปฏิบัติการ โครงการ นโยบายต่างๆ ที่มีผลกระทบกับตัวประชาชนทั้งโดยตรงและทางอ้อม โดยใช้ทุนทางทรัพยากรที่ประชาชนแต่ละคนมีไม่เหมือนกัน เช่น จากความคิด เงิน สิ่งของ หรืออื่นๆ ที่สามารถกระทำเพื่อให้มีผลต่อโครงการหรือนโยบายนั้นประสบความสำเร็จเพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ต่อไป

ภรรพร ปุยสุวรรณ (2556: 28) สรุป ความหมายของการมีส่วนร่วม ได้ว่า การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลมีลักษณะที่รวมตัวกัน ได้มีโอกาสแสดงความรับผิดชอบ หรือแสดงพฤติกรรมเกี่ยวข้องในกิจกรรมบางอย่างทั้งในระดับแสดงความคิดเห็นพิจารณาการตัดสินใจ การวางแผน การร่วมปฏิบัติงาน การประเมินผล การร่วมผลประโยชน์และร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นๆ ร่วมกัน

เมลดา รัตนวงศ์ (2556: 31) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง การที่บุคคล ชุมชน และท้องถิ่นได้เข้าไปเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็นและกระทำในสิ่งที่พ้องต้องกันตลอดจนร่วมกันพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของประชาชน ชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแนวทางพัฒนาโรงเรียน ความสำคัญของการมีส่วนร่วมเป็นการสร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่นในบุคลากรเป็นการกระตุ้น จูงใจให้ผู้ได้บังคับบัญชาเกิดกำลังใจการปฏิบัติงานเป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และการดำเนินงานของสถานศึกษา ทำให้ทุกสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

หวัง (Whang. 1981: 91 – 92) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการในการเข้าไปดำเนินงานของบุคคล หรือกลุ่มเพื่อสะท้อนถึงความสนใจของตน หรือเพื่อให้การสนับสนุนทางด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบันหรือระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของพวกเขา

เดวิด และนิวสตรอม (Davis and Newstrom, 1989: 232) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลที่มีต่อกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของกลุ่มหรือเป็นแรงกระตุ้นที่ช่วยทำให้ความสำเร็จซึ่งเป็นเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นความรับผิดชอบต่อกิจกรรมร่วมกันด้วยการเข้าไปเกี่ยวข้อง (Involvement) ช่วยเหลือ (Contribution) และร่วมรับผิดชอบ (Responsibility)

โอคเลย์ (Oakley, 1991: 8 – 9) เห็นว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ 3 ลักษณะดังต่อไปนี้ คือ 1) เป็นการให้ความช่วยเหลือ 2) เป็นการให้อำนาจ และ 3) เป็นงานองค์กร โดยย้ำความสำคัญของการให้อำนาจว่า หมายถึง การเพิ่มและพัฒนาทักษะขีดความสามารถในการบริหารการมีส่วนร่วมจึงมีความสัมพันธ์กับการให้อำนาจและมักจะเป็นรากฐานสำคัญของการให้ความช่วยเหลือด้วย ดังนั้น การช่วยเหลือ การให้อำนาจและงานขององค์กรจึงเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

สรุป ความหมายของการมีส่วนร่วมโดยทั่วไป หมายถึง การเปิดโอกาสให้บุคคล หรือกลุ่มบุคคล หรือองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามารวมตัวกันเพื่อกิจกรรมมีส่วนร่วมในด้านความคิด เงิน สิ่งของ หรืออื่นๆ ร่วมดำเนินกิจกรรมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการประเมินร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนที่สามารถกระทำเพื่อให้มีผลต่อโครงการหรือนโยบายนั้นประสบความสำเร็จ เพื่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ ความสำคัญของการมีส่วนร่วมเป็นการสร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่น เป็นการกระตุ้นใจให้กำลังใจการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของการดำเนินการนั้น

2.1.2 การมีส่วนร่วมทางการศึกษา

พิสมัย บัณน้อย (2550: 13) กระบวนการที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนที่จะประกอบกิจกรรมหรือปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความสมัครใจโดยมีเป้าหมายและผลประโยชน์ร่วมกัน ในการสร้างสรรค์และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโตและพัฒนาได้เต็มศักยภาพ

จิตรา วิเชียร (2551: 54) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม คือ การที่โรงเรียนจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งครูและโรงเรียนต้องพัฒนากิจกรรมการมีส่วนร่วมให้มีค่าและความหมายกับความรู้สึกที่ดีของผู้ปกครองให้มากขึ้น

นวลศรี งามทรัพย์ (2552:8) การมีส่วนร่วม คือ การที่ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนในการทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่โรงเรียนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้

หลุยส์ (Louise. 1998: 80-82) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นสำคัญทั้งกับนักเรียน ครู ผู้ปกครอง แต่เป็นไปในลักษณะร่วมมือ แบบหุ้นส่วน ซึ่งไม่ใช่ความหมายแบบเดิมๆ คือพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นฝ่ายให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเท่านั้นแต่หมายถึงการที่ทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทุกกระบวนการตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมพิจารณาปัญหาต่างๆ ร่วมกันตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีและเหมาะสม รวมไปถึงการดำเนินงานตามแผนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย เป็นความร่วมมือแบบหุ้นส่วน (Parent as Educational Partners หรือ PEP) เป็นกระบวนการที่เน้นการทำงานร่วมกับความเสมอภาคทุกกระบวนการ ซึ่งมากกว่าความร่วมมือแบบเดิมๆ ที่ทำเป็นครั้งคราวและเฉพาะเรื่อง

การใช้คำว่า “ หุ้นส่วน เป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่าโรงเรียนและครอบครัวเป็นสถาบันที่ต้องร่วมมือกันรับผิดชอบอย่างเป็นทางการในเรื่องการจัดการศึกษาของเด็กซึ่งมีผู้ปกครองที่มุ่งเน้นจะช่วยเหลือที่บ้านและผู้ปกครองที่อาสาเข้ามาที่ส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษาอย่างแท้จริงในลักษณะหุ้นส่วน (Epstein.1992: 11-40; Epstein. 1995:701; Epstein;et al.1997: 17)

คำว่า “ การมีส่วนร่วม ”(Involvement) หมายถึง การร่วมมือด้วยความตั้งใจและสมัครใจ ซึ่งจะต้องมีความรู้สึกว่าได้ร่วมตัดสินใจและประเมินผลด้วย

ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา จึงเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับโรงเรียนเป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่ายนับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แสดงความคิดเห็น การวางแผนโครงการ การดำเนินการและแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผลเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กล่าวโดยสรุปความหมายของการมีส่วนร่วมผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง หรือกลุ่มผู้ปกครอง หรือองค์กร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมกันด้วยความตั้งใจ และสมัครใจในกิจกรรมต่างๆในสถานศึกษา ตั้งแต่การศึกษาปัญหา การวางแผนดำเนินการ การตัดสินใจ การแก้ปัญหาและการประเมินร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหาแนวทางพัฒนาโรงเรียนที่สามารถกระทำเพื่อให้มีผลต่อโครงการหรือนโยบายนั้นประสบความสำเร็จ ความสำเร็จของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา คือ การสร้างความไว้วางใจและเชื่อมั่น เป็นการกระตุ้นใจให้กำลังใจการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อแก้ไขปรับปรุงต่อไป จึงเกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นเจ้าของการดำเนินการนั้น

2.2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

การมีส่วนร่วมเป็นการที่บุคคลหรือคณะบุคคลได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการทำกิจกรรมนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งมีแนวคิดและหลักการ พิสิฐ พิษณานนท์ (2555: ออนไลน์) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ควรคำนึงถึงหลักการต่างๆ ต่อไปนี้

1. จัดตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้นให้มากที่สุด
2. ผู้บริหารและครูควรมีความอ่อนน้อม มารยาดี ไม่ดูหมิ่นประชาชน ให้การช่วยเหลืออย่างจริงใจ และยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างจริงใจ
3. ผู้บริหารและครูไม่ควรประพฤติตนแบบยกตนข่มท่าน แต่ควรยกย่องให้เกียรติแก่ประชาชนอย่างจริงใจ
4. ผู้บริหารและครูต้องพยายามทำความเข้าใจกัน ในธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้จะต้องรู้ค่านิยม ความเชื่อของท้องถิ่นด้วย
5. ผู้บริหารและครูควรรู้และเลือกกาลเทศะให้ถูกต้องแก่โอกาสอันสมควร

6. ผู้บริหารและครูควรยกเว้นการกระทำใดๆ ที่อาจทำให้เสื่อมเสียมาสู่ตนเอง และโรงเรียน เช่น เล่นการพนัน เป็นต้น

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ควรยึดหลักสำคัญดังนี้ คือ ต้องมีความตั้งใจจริง ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และครอบคลุมงานทุกด้าน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางชุมชน มีความอดทนและมุ่งมั่นในการทำงานและต้องเป็นมนุษย์สัมพันธ์ดี ตลอดจนการศึกษาและเรียนรู้วิถีของชุมชน วิธีส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างบ้านและชุมชนเข้าสู่โรงเรียน โรงเรียนจึงมีหน้าที่จะให้บริการชุมชนและโรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมที่จะนำไปสู่ ความร่วมมืออันดีระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน ดังเช่น ผลงานซึ่ง ชีรวัฒน์ นิเจนตร (2555: ออนไลน์) ได้เสนอว่า วิธีการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน นั้น มีหลายขั้นตอน แต่ควรเริ่มจากการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีจากบ้าน หรือผู้ปกครองนักเรียนก่อนแล้ว จึงค่อยขยายความสัมพันธ์ไปสู่ชุมชน การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองนั้น โรงเรียนมีแนวทางดำเนินการ ดังนี้

1. จัดให้มีการประชุมพิเศษผู้ปกครองของนักเรียนในวันเปิดภาคเรียน โดยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาและการดำเนินงานของโรงเรียน ทั้งด้านการสอน การอบรม และการพัฒนาด้านต่างๆ
2. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมโรงเรียน เช่น มาเยี่ยมชมนิทรรศการที่โรงเรียนจัดขึ้น
3. เชิญผู้ปกครองมาร่วมแก้ไขปัญหบางอย่างเกี่ยวกับนักเรียน
4. ให้ครูเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนที่บ้านเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และมีความสนิทสนมซึ่งกันและกัน
5. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น มาเป็นวิทยากรในเรื่องที่มีความถนัดและชำนาญ
6. จัดตั้งสมาคมครูและผู้ปกครองขึ้น เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น

หลังจากที่สร้างความสัมพันธ์แล้วกับผู้ปกครองนักเรียนไปแล้ว โรงเรียนควรขยายความสัมพันธ์ไปสู่ชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ สร้างความเชื่อถือและความมั่นใจ ตลอดจนความนิยมให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนโดยการกระตุ้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา สนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนหรือให้ความช่วยเหลือกิจการของโรงเรียน โรงเรียนอาจประเมินความต้องการดังกล่าวให้ได้มากที่สุด และพยายามทำให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชนในทางวิชาการ และพัฒนาท้องถิ่น พิสิฐ พิษณานนท์ (2555: ออนไลน์) ได้แบ่งวิธีการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน และชุมชนไว้ 2 วิธี คือ

1. โดยการนำเอากิจกรรมที่มีภายในโรงเรียนออกสู่ภายนอกที่อยู่ท้องถิ่นนั้น เช่น การนำนักเรียนออกไปพัฒนาชุมชน ให้นักเรียนออกไปฝึกอาชีพจริงกับประชาชนในท้องถิ่น จัดการบรรยายพิเศษโดยครู หรือครูใหญ่ จัดเครื่องมือสื่อสารต่างๆ

2. โดยการนำประชาชนในชุมชนเข้ามาทำกิจกรรมในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ จัดงานการแสดงของนักเรียนในโอกาสสำคัญ และเชิญผู้ปกครองและประชาชนมาชม จัดสมาคมครูผู้ปกครอง จัดการแข่งขันกีฬาระหว่างครูกับประชาชนในชุมชน เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยายให้นักเรียนฟัง และเชิญประชาชนในท้องถิ่นเข้ามาเป็นกรรมการต่างๆ ของโรงเรียนเท่าที่ไม่ขัดต่อกฎระเบียบของโรงเรียน สอดคล้องกับ สุพิชญา ธีระกุล (2555: ออนไลน์) ได้เสนอแนวทางปฏิบัติในการมีส่วนร่วมระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนไว้ ดังนี้

2.1 ศึกษาชุมชนโดยละเอียด เช่น โครงสร้าง วัฒนธรรม ประเพณี อาชีพ สภาพเศรษฐกิจ ทรัพยากร และความต้องการ เป็นต้น

2.2 จัดการประชุมสัมพันธ์แก่ชุมชน โดยเผยแพร่กิจการทางสื่อมวลชน หรือชุมชน กรรมการโครงการสุขภาพของโรงเรียน ฯลฯ เป็นต้น

วิธีการมีส่วนร่วมที่ดีระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน มีได้หลายวิธีตามที่นักวิชาการได้แนะนำไว้พอจะประมวลได้ว่ามี 2 ประเด็นใหญ่ คือ โดยการเปิดประตูให้นักเรียนออกไปสู่ชุมชน

วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติ (2542: 25 – 26) ได้สรุป ขั้นตอนการมีส่วนร่วมประกอบไปด้วย ขั้นตอนต่างๆ ไว้ 4 ประการ คือ การศึกษาปัญหา การวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ซึ่งสามารถแสดงในรูปการเป็นสมาชิก การเป็นผู้เข้าร่วมประชุม การเป็นผู้ให้เงินช่วยเหลือการบริจาค สิ่งของ การเป็นกรรมการ เป็นต้น

รักชนก โสภาคิต (2542: 56 – 61) ได้รวบรวม การเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารการศึกษาของโรงเรียน มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยตรง ได้แก่ การมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการ
2. การเข้าไปมีส่วนร่วมโดยทางอ้อม ในรูปของสมาคมผู้ปกครองนักเรียน สมาคมศิษย์เก่า ฯลฯ

มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ (2540: 51) ได้สรุปการมีส่วนร่วมของประชาชนชาวบ้านในการสอนดนตรีพื้นบ้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมใน 3 ลักษณะ คือ

1. การมีส่วนร่วมโดยการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมโดยการปฏิบัติงาน
3. การมีส่วนร่วมโดยการประเมินผล

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550: 72-79) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน” โดยดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. การวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปแบบการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2. การนำข้อมูลจากการศึกษามาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อพัฒนาเป็นกรอบของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 3. การศึกษาความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน 19 คน โดยใช้เทคนิคการวิจัยแบบเดลฟาย และ 4. การตรวจสอบประสิทธิภาพและความเหมาะสมของรูปแบบในการจัดการศึกษาต่อเนื่องสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 3 มาจัดทำเป็นแบบสอบถามเพื่อนำไปใช้สำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเกี่ยวกับความ

เหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการศึกษาต่อเนื่องหลังจากนั้นจึงกำหนดรูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องจากองค์ประกอบที่พัฒนาขึ้น

ชูชาติ พวงสมจิตร (2540: 19) พบว่า ขั้นตอนในการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในขั้นริเริ่มโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาภายในชุมชนตลอดจนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ กำหนดความต้องการของชุมชน และมีส่วนในการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการนั้นๆ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงานกำหนดทรัพยากร และแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในโครงการ

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินการโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการทำประโยชน์ให้แก่โครงการ โดยการร่วมช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ และแรงงานหรือโดยการบริหารงานและประสานงาน ตลอดจนการดำเนินการขอความช่วยเหลือจากภายนอก เป็นต้น

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นขั้นที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการประเมินว่า โครงการที่ดำเนินการนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การประเมินผลนี้อาจเป็นการประเมินผลย่อย (Formative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลความก้าวหน้าของโครงการที่กระทำกันเป็นระยะๆ หรือประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปาย่อยของโครงการทั้งหมดในการจัดการศึกษานั้น จะมีความเกี่ยวข้องกับชุมชนและประชาชน ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็น ภิญญู สาร (2532: 315) ได้ระบุไว้ว่าในฐานะที่โรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคมและอยู่ในสังคมของประชาธิปไตย โรงเรียนควรเป็นของประชาชน จัดการเรียนการสอนโดยการเรียนรู้เห็น และความร่วมมือของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องช่วยกัน ในการเป็นผู้นำกระทำการพัฒนาตนเอง มิใช่เป็นผู้รับการพัฒนาเท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากผู้กระทำการพัฒนาจะเป็นผู้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยตรง ดังนั้น ควรยึดหลักสำคัญให้ทุกส่วนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของตนเอง วิเคราะห์ตนเองและเมื่อประชาชนมีความพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงแล้ว กระบวนการพัฒนาซึ่งจะต้องมีการพิจารณาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งการมีส่วนร่วมเกิดจากแนวความคิดสำคัญ 3 ประการ คือ ความสนใจและความกังวลร่วมกัน ความเดือดร้อน และความไม่พอใจร่วมกัน และการตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชนไปในทิศทางที่ปรารถนา

พงศ์พันธ์ แก้วหาวงศ์ (2550) ได้สรุปการมีส่วนร่วม มีขั้นตอน ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการและการจัด ลำดับความสำคัญ แล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้น ช่วงวางแผน และช่วงปฏิบัติตามแผน

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ กำหนดวิธีการและแนวทางการดำเนินงาน

3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงาน ทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงาน และขอความช่วยเหลือ

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่า การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ ทั้งการประเมินผลความก้าวหน้าและประเมินผลสรุปรวบยอด

5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ

จากความเห็นดังกล่าว สามารถสรุปรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา โดยมีขั้นตอนการมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ร่วมคิด ตัดสินใจ หมายถึง ร่วมมองเห็นปัญหา ร่วมคิดแก้ไข ร่วมคิดพัฒนา ร่วมออกความคิดเห็น ร่วมกำหนดจุดประสงค์ กำหนดเป้าหมาย วางแผนพัฒนาแนวทางเพื่อดำเนินการต่อไป

2. ร่วมในการดำเนินงาน หมายถึง ร่วมกันปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการช่วยเหลือ ร่วมมือ และประสานงานเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

3. ร่วมในการประเมินผล หมายถึง ร่วมคิดวิเคราะห์ถึงการดำเนินงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนร่วมมีมากน้อยเพียงใด และผลการปฏิบัติประสพผลสำเร็จ หรือมีอุปสรรคหรือไม่ เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างไร เพื่อพัฒนาและแก้ไขในครั้งต่อไป

เบอร์เกอร์ (Berger. 1989) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของผู้ปกครองและครูว่าสามารถมีส่วนร่วมช่วยในการสร้างเสริมเด็กให้ประสบผลสำเร็จในชีวิต และช่วยให้เด็กเป็นคนที่เรียนเก่งและมีสุขภาพจิตที่ดี เต็มโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพได้ โดยที่ผู้ปกครองและครูต้องร่วมมือกันในหลายด้าน ทั้งทางด้านแรงงานและทุนทรัพย์ ดังนั้นลักษณะของความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ควรเป็น ดังนี้

1. การให้การศึกษแก่ผู้ปกครอง/ครอบครัว (Parents/family/ Education)
2. การให้การช่วยเหลือครอบครัว (Family Support)
3. ผู้ปกครองเป็นแหล่งข้อมูลแก่ครูและนักเรียน (Parents as Resource)
4. การร่วมวางแผนหลักสูตรและการสอน และงานบริหารโรงเรียน (Action Parents Involvement)

5. การเป็นผู้ช่วยครูและสนับสนุนกิจกรรมโรงเรียน (Passive Parents Involvement)

เบอร์เกอร์ (Berger) ได้อธิบายว่า เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ปกครองควรต้องมีบทบาทมากขึ้น ในโรงเรียน ซึ่งแต่เดิมจะมีบทบาทเพียงแต่เป็นผู้ที่คอยสังเกตการณ์อยู่ห่างๆ เท่านั้น ผู้ปกครองและโรงเรียนต่างมีการร่วมมือ โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการที่จะเป็นแหล่งข้อมูล ให้แก่ครูและนักเรียน นอกจากนั้นยังมีส่วนในการร่วมวางแผนหลักสูตรและการเรียนการสอน และงานบริหารโรงเรียนในด้านต่างๆ การเป็นผู้ช่วยครู และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การสนับสนุนกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้มีขึ้น และทางโรงเรียนก็ช่วยผู้ปกครองในด้านการให้ความรู้เพิ่มเติม และการให้ความช่วยเหลือครอบครัวของนักเรียน เช่น การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น

กุลยา ตันติผลชีวะ (2544: 33) ได้กล่าวถึง การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

1. วิธีให้มีส่วนร่วมในการทำงาน เป็นวิธีที่มุ่งให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงานตามความสามารถของผู้ปกครอง เช่น การเป็นผู้ช่วยครู การเป็นพี่เลี้ยงเด็กการหาทุน การร่วมทำงานธุรการ เป็นต้น การมีส่วนร่วมแบบนี้ ผู้ปกครองจะได้รับผลประโยชน์ร่วมด้วยค่อนข้างเป็นเอกเทศ

2. วิธีให้มีส่วนร่วม โดยเน้นกระบวนการ เป็นการมีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการศึกษา เป็นผู้ให้แนวคิด เสนอแนะการจัดการศึกษา เช่น การวางแผนหลักสูตร การคัดเลือกตำรา การวางแผนมาตรฐานการทำงาน เป็นต้น วิธีการนี้กำลังแพร่หลายเพราะทั้งผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการตัดสินใจทางการศึกษา

3. วิธีการมีส่วนร่วมโดยเน้นการพัฒนาเป็นการมีส่วนร่วมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้ปกครองโดยตรง เพราะผู้ปกครองที่เข้าร่วมจะได้เรียนรู้และวิธีการปฏิบัติที่เป็นการสร้างเสริมครอบครัวการมีส่วนร่วมลักษณะนี้ พบในโครงการความร่วมมือของโรงเรียนชุมชนโรงเรียนสหกรณ์และโครงการเฮดสตาร์ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น

4. วิธีการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ คือ การประมวลวิธีดังกล่าวข้างต้นมาประสานกัน โดยเน้นครอบครัวเป็นศูนย์กลางให้ครอบครัวทั้งส่วนร่วมในการตัดสินใจและกิจกรรมของโรงเรียน

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2545: 214 – 215) ได้เสนอกรอบในการพิจารณาเรื่องการมีส่วนร่วมที่ครอบคลุมและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำมาประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. ร่วมทำไม ประเด็นนี้เป็นจุดมุ่งหมายของการมีส่วนร่วม การจะให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เป้าหมายทั่วไปของการมีส่วนร่วม เช่น เพื่อการพัฒนาการศึกษา แต่จุดมุ่งหมายเฉพาะของการมีส่วนร่วมคืออะไร เช่น เพื่อกำหนดนโยบาย วางแผนปฏิบัติการ การบริหารงานบุคคล สนับสนุนกิจกรรม เป็นต้น

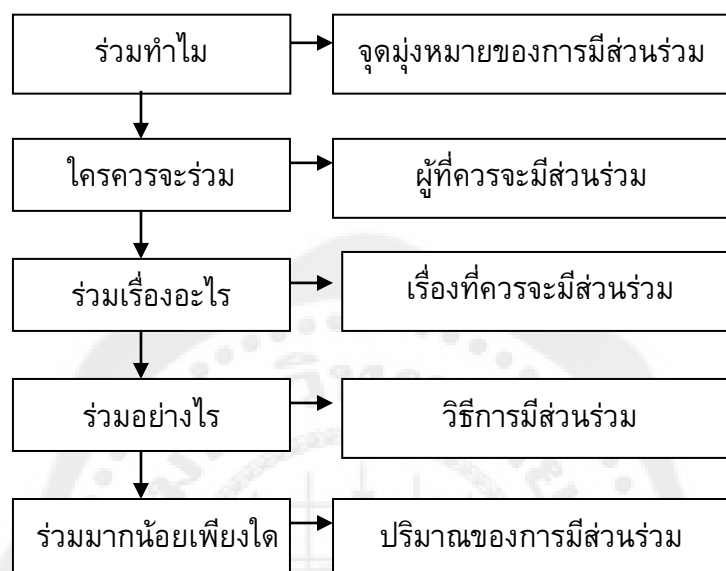
2. ใครควรจะร่วม นั่นคือ การพิจารณาบุคคลให้เหมาะสมกับภารกิจที่จะต้องปฏิบัติ องค์ประกอบที่จะต้องพิจารณาในการเลือกบุคคล เช่น ความรู้และทักษะ ความสามารถที่จะทำประโยชน์ มีเวลาพอที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

3. ร่วมเรื่องอะไร ในแต่ละภารกิจหลักของการมีส่วนร่วมนั้นจะมีภารกิจย่อยๆ ด้วย เช่น ถ้าภารกิจหลัก คือ การบริหารงานบุคคล ภารกิจย่อยต่างๆ อาจประกอบด้วย การสรรหา การพัฒนาบุคลากร เป็นต้น ดังนั้นการให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควรพิจารณาว่าเรื่องอะไรที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วม

4. ร่วมอย่างไร การมีส่วนร่วมนั้นมีหลายวิธี ทั้งการมีส่วนร่วมโดยตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อม รูปแบบของการมีส่วนร่วมในการบริหารในปริมาณที่เหมาะสมกับภารกิจ เช่น ร่วมเป็นกรรมการ ร่วมเสนอความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นผู้อุปถัมภ์หรือสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ

5. ร่วมมากน้อยเพียงใด ประเด็นนี้เป็นการพิจารณาปริมาณของการมีส่วนร่วม ผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการบริหารในปริมาณที่เหมาะสมกับภารกิจ การบริหารการศึกษาอาจแบ่งออกเป็นระดับสูง กลาง และต่ำ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารแต่ละระดับอาจมีปริมาณที่มากน้อยแตกต่างกัน

แนวทางในการพัฒนามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา สามารถสรุปให้เห็นได้ชัดเจน ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

บทบาทของผู้ปกครองกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คือ ผู้ปกครองหรือพ่อแม่ ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรม การจัดการศึกษาให้กับผู้เรียน อาจจะเป็นลักษณะการมีส่วนร่วมในการกำหนดบทเรียน เนื้อหาในการเรียน การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ หรือการจัดประสบการณ์ต่างๆ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการกิจกรรมระดับมัธยมศึกษา จากการศึกษา รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง จากนักการศึกษาต่างๆ ดังกล่าว สรุปการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมคิด ตัดสินใจ (Participant in decision making) หมายถึง ร่วมคิด แก้ไข ร่วมคิดพัฒนา ร่วมออกความคิดเห็น ร่วมกำหนดจุดประสงค์ กำหนดเป้าหมาย วางแผนพัฒนาหาแนวทางเพื่อดำเนินการต่อไป

2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Participant in implementation) หมายถึง ร่วมกันปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยการช่วยเหลือ ร่วมมือ และประสานงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

3. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participant in evaluation) หมายถึง ร่วมคิดวิเคราะห์ถึงการดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การปฏิบัติงานของผู้ที่มีส่วนร่วมมีมากน้อยเพียงใด และผล การปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือไม่ เกิดประโยชน์แก่บุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างไร

2.3 การปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21

กระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของสังคมอย่างทั่วถึง ครูจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกในศตวรรษที่ 21 โดยทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skill) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เด็กในศตวรรษที่ 21 นี้ มีความรู้ ความสามารถ และทักษะจำเป็น ซึ่งเป็นผลจากการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ ที่เป็นปัจจัยสนับสนุนที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ดังกล่าว ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills) วิจารณ์ พานิช (2555: 16-21) ได้กล่าวถึงทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

สาระวิชาหลัก (Core Subjects) ประกอบด้วย ภาษาแม่ และภาษาสำคัญของโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ การปกครองและหน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์

โดยวิชาแกนหลักนี้จะนำมาสู่การกำหนดเป็นกรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในเนื้อหาเชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) หรือหัวข้อสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยการส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อหาวิชาแกนหลัก และสอดแทรกทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เข้าไปในทุกวิชาแกนหลัก ดังนี้

ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C3R คือ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้), และ (A) Rithemetics (คิดเลขเป็น) 7C ได้แก่

1. Critical Thinking and Problem Solving
(ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)
2. Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
3. Cross-cultural Understanding
(ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์)
4. Collaboration, Teamwork and Leadership
(ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)
5. Communications, Information, and Media Literacy
(ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)
6. Computing and ICT Literacy
(ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
7. Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การเรียนรู้ที่แท้จริงอยู่ในโลกจริงหรือชีวิตจริง การเรียนวิชาในห้องเรียนยังเป็นการเรียนแบบสมมติ “ดังนั้นครูเพื่อศิษย์จึงต้องออกแบบการเรียนรู้ให้ศิษย์” ได้เรียนในสภาพที่ใกล้เคียงชีวิตจริงที่สุด ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนเป้าหมายการเรียนรู้ของศิษย์จากเน้นเรียนวิชาเพื่อได้ความรู้ ให้เลยไปสู่การพัฒนาทักษะที่สำคัญต่อชีวิตในยุคใหม่ ย้ำว่าการเรียนรู้ยุคใหม่ ต้องเรียนให้เกิดทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งหน้าที่ของครูเพื่อศิษย์จึงต้องเปลี่ยนจากเน้น “สอน” หรือสั่งสอนไปทำหน้าที่จุดประกายความสนใจใฝ่รู้ (inspire) แก่ศิษย์ ให้ศิษย์ได้เรียนจากการลงมือปฏิบัติ (learning by doing) และศิษย์ยังองกวมทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นี้ จากการลงมือปฏิบัติของตนเป็นทีมร่วมกับเพื่อนนักเรียน เน้นการองกวมทักษะในการเรียนรู้ และค้นคว้าหาความรู้มากกว่าตัวความรู้ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนแนวทางการทำงานจากทำโดดเดี่ยว คนเดียว เป็นทำงานและเรียนรู้จากการทำหน้าที่ครูเป็นทีม กระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มี 3 ลักษณะ คือ 1. กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ 2. กระบวนการเรียนรู้ผ่านการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ และ 3. การเรียนรู้แบบขั้นบันได(IS)ด้านการมีส่วนร่วมผู้วิจัยเน้นกระบวนการลงมือปฏิบัติเป็นสำคัญ

กระบวนการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ เป็นแนวคิดหรือความเชื่อที่สนับสนุนให้คนเราปฏิบัติสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามความสนใจ ตามความถนัดและศักยภาพ ด้วยการศึกษาค้นคว้า ฝึกปฏิบัติ ฝึกทักษะจนถึงการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพราะเชื่อว่าหากคนเราได้กระทำจะทำให้เกิดความเชื่อมั่นเป็นแรงจูงใจให้เกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ผู้เรียนจะสนุกสนานที่จะสืบค้นหาความรู้ต่อไป มีความสุขที่จะเรียนมีลักษณะ ดังนี้

1. การเรียนรู้ผ่านการทำงาน (Work-based Learning) การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม และวิธีการประเมิน

2. การเรียนรู้ผ่านโครงงาน (Project-based Learning) การเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงในลักษณะของการศึกษา สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง ประดิษฐ์คิดค้น โดยครูเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ให้ความรู้(teacher)เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) หรือผู้ให้คำแนะนำ (guide) ทำหน้าที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม กระตุ้น แนะนำ และให้คำปรึกษา เพื่อให้โครงการสำเร็จลุล่วง ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยโครงงาน สิ่ง que ผู้เรียนได้รับจากการเรียนรู้ด้วย PBL จึงมิใช่ตัวความรู้ (knowledge) หรือวิธีการหาความรู้ (searching) แต่เป็นทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (learning and innovation skills) ทักษะชีวิตและประกอบอาชีพ (Life and Career skills) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสารและเทคโนโลยี (Information Media and Technology Skills) การออกแบบโครงงานที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นและผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้

ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และแก้ปัญหา (critical thinking & problem solving) ทักษะการสื่อสาร (communicating) และทักษะการสร้างความร่วมมือ(collaboration)ประโยชน์ที่ได้สำหรับครูที่นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพแล้ว ยังช่วยให้เกิดการทำงานแบบร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกัน รวมทั้งโอกาสที่จะได้สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วย

3. การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (Activity-based Learning) ในการยึดหลักการให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง “Child Centered” การเรียนโดยการปฏิบัติจริง Learning by Doing และปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาได้ Doing by Learning จึงถูกนำมาใช้อย่างจริงจังในการปฏิรูปการศึกษาของไทย การเรียนรู้ชนิดนี้เอง ที่มีผู้ตั้งฉายาว่า “สอนแต่น้อย ให้เรียนมากๆ Teach less..Learn More” การเรียนแบบ Learning by Doing นั้นใช้ “กิจกรรม Activity” เป็นหลักในการเรียนการสอน โดยการ “ปฏิบัติจริง Doing” ในเนื้อหาทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกคนในกลุ่มเป็นผู้ปฏิบัติ คุณครูเป็นพี่เลี้ยงและเทรนเนอร์ แต่กิจกรรมที่นำมาใช้นี้ต้องมีประสิทธิภาพในการเรียนรู้เนื้อหา นั้นๆ มีจุดมุ่งหมาย สนุก และน่าสนใจ ไม่ซ้ำซากจนก่อให้เกิดความเบื่อหน่าย ดังนั้น คุณครูจึงเป็น “นักออกแบบกิจกรรม Activity Designer” มืออาชีพที่สามารถ “มองเห็นภาพกิจกรรม” ได้ทันที

4. การเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา (Problem-based Learning) เป็นรูปแบบการเรียนอีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และรู้จักการทำงานร่วมกันเป็นทีมของผู้เรียน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยแต่ก็ท้าทายผู้สอนมากที่สุด กระบวนการการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน จะจัดผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ขนาดประมาณ 8 -10 คน โดยมีครูหรือผู้สอนประจำกลุ่ม 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (facilitator)

5. การเรียนรู้ผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีวิจัย (Research-based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือได้ว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรง เป็นการพัฒนาระบวนการแสวงหาความรู้ และการทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

การปฏิรูปการศึกษาโดยการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครอง ต้องยึดความสมดุลจึงจะส่งผลให้การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป้าหมายการเรียนในศตวรรษที่ 21 คือ การปูพื้นฐาน ความรู้และทักษะสำหรับการมีชีวิตที่ดีในภายหน้า การศึกษาที่ดีสำหรับคนยุคใหม่และมีคุณภาพ จะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของศิษย์ไปอย่างสิ้นเชิง และบทบาทของครูอาจารย์ก็ต้องเปลี่ยนไปอย่างสิ้นเชิง ครูที่รักศิษย์ เอาใจใส่ศิษย์ แต่ยังใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ จะไม่ใช่ครูที่ทำประโยชน์แก่ศิษย์อย่างแท้จริง กล่าวคือ ครูที่มีใจแก่ศิษย์ยังไม่พอ ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนจุดสนใจหรือจุดเน้นจากการสอน ไปเป็นเน้นที่การเรียน (ทั้งของศิษย์และของตนเอง) ต้องเรียนรู้และปรับปรุงรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนจัดให้แก่ศิษย์ด้วย ครูเพื่อศิษย์ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเองจาก“ครูสอน”(Teacher) ไปเป็น “ครูฝึก” (Coach) หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” (Learning Facilitator) และต้องเรียนรู้ทักษะในการทำหน้าทีนี้ โดยรวมตัวกัน

เป็นกลุ่มเพื่อเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เรียกว่า PLC (Professional Learning Community)

2.4 กฎหมายและนโยบายด้านการศึกษา

สถานศึกษา หน่วยงานในสังกัดนำแผนพัฒนาการศึกษาของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษา ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ไปสู่การปฏิบัติเป็นแผนปฏิบัติการสี่ปีและเป็นแผนประจำหน่วยงาน ซึ่งกฎหมาย และนโยบายด้านการศึกษาต่างๆที่ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการศึกษามี ดังนี้

2.4.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2559 (ฉบับคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ 29 มีนาคม 2559) ได้กำหนดการศึกษาอบรมไว้ใน หมวด 4, 5, 16 โดยสรุปดังนี้ บุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษอบรมในการศึกษาภาคบังคับ โดยรัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแล (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักนโยบายและวางแผน 2559: 12)

รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีการร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน ในการจัดการศึกษาทุกระดับ โดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการ กำกับ ส่งเสริม และสนับสนุนให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติซึ่งอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ และการดำเนินการและตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติด้วย

การศึกษาทั้งปวงต้องมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน และมีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

รัฐต้องดำเนินการให้ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการศึกษาตามความถนัดของตน ให้จัดตั้งกองทุนเพื่อใช้ในการช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา และเพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครู โดยให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้แก่กองทุน หรือใช้มาตรการหรือกลไกทางภาษี รวมทั้งการให้ผู้บริหารทรัพยากรสินเข้ากองทุนได้รับประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีด้วย ทั้งนี้ เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องกำหนดให้การบริหารจัดการกองทุนเป็นอิสระและกำหนดให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวการปฏิรูปประเทศ ให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่าง ๆ ให้เกิดผล ดังต่อไปนี้

ด้านการศึกษา

(1) ให้สามารถเริ่มดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้สมกับวัย โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า

(2) ให้ดำเนินการตรากฎหมายเพื่อจัดตั้งกองทุน ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วัน ประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้

(3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครู และอาจารย์ ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม กับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคล ของผู้ประกอบวิชาชีพครู

(4) ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทุกระดับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัด และปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติ และระดับพื้นที่

2.4.2 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2559: 13)

หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มาตรา 9 การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักดังนี้ (1) มีเอกภาพ ด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ (2) มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (3) มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทุกระดับ และประเภทการศึกษา (4) มีหลักการส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพครู คุรุคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาครู คุรุคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา (6) การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 10 การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บ

ค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจสติปัญญาอารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือ ไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายและให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษ ต้องจัดด้วยรูปแบบที่เหมาะสมโดยคำนึงถึง ความสามารถของบุคคลนั้น

มาตรา 11 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีหน้าที่จัดให้บุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล ได้รับการศึกษาภาคบังคับตามมาตรา 17 และตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องตลอดจนให้ได้รับการศึกษานอกเหนือจาก การศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิ ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

2.4.3 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2574)

วิสัยทัศน์ : “สร้างระบบการศึกษาที่รองรับการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และความท้าทาย ที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคนไทย และการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” 14 แผนพัฒนาการศึกษาของ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 2559: 13-15)

เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา (Target)

1. การเข้าถึง (Access) คนไทยทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานได้อย่างทั่วถึง
2. ความเท่าเทียม (Equity) สถานศึกษาทุกแห่งให้บริการการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกคนทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม
3. คุณภาพ (Quality) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถ เต็มตามศักยภาพ
4. ประสิทธิภาพ (Efficiency) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุน ทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย
5. ตอบโจทย์การเปลี่ยนแปลง (Relevancy) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง

เป้าหมายสุดท้าย

1. ผู้เรียนทุกระดับการศึกษาได้รับการพัฒนาขีดความสามารถเต็มตามศักยภาพ ที่มีอยู่ในตัวตนของแต่ละบุคคล มีคุณลักษณะนิสัย/พฤติกรรมที่พึงประสงค์และอยู่อย่างพอเพียง มีองค์ความรู้ที่สำคัญ และทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับการทำงานในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการดำรงชีวิต และทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและ การพัฒนาประเทศ

2. ประชากรทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาและการเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และสนองตอบความต้องการของผู้เรียน เพื่อ ยกระดับคุณภาพชีวิต ผ่านกระบวนการศึกษาและการเรียนรู้ มีระบบการทดสอบ วัด และประเมินผลลัพธ์ การเรียนรู้ (Learning Outcome) ทั้งการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย และการเรียนรู้ จากประสบการณ์การทำงาน เพื่อยกระดับคุณวุฒิตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge based Economy) ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งปัญญา และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. สถานศึกษามีระบบการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณภาพ และมาตรฐานระดับสากล สามารถให้บริการการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของบริบทเชิงพื้นที่ ระดับประเทศและระดับภูมิภาคตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะที่เป็น ศูนย์กลางของการบริการ ด้านการศึกษาในภูมิภาคอาเซียน (Hub for Education) และเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่งของระบบเศรษฐกิจ ของประเทศและของภูมิภาคที่สร้างรายได้ให้กับประเทศไทย

4. ภาคการศึกษามีทุนและทรัพยากรที่เพียงพอสำหรับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ มาตรฐานจากการมีส่วนร่วมในการระดมทุนและสนองทุนเพื่อการศึกษาจากทุกภาคส่วนของสังคม ผ่าน การเสียภาษีตามสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง การบริจาค การระดมทุนและการร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ทางการศึกษา

5. ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ สามารถเป็นกลไกในการพัฒนา ศักยภาพและขีดความสามารถ รวมทั้งเพิ่มผลิตภาพของทุนมนุษย์ (productivity) ที่ตอบสนองความต้องการ ของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างยั่งยืน ภายใต้พลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 (ร่าง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 – 2574. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กันยายน 2559)

สรุป กฎหมาย และนโยบายด้านการศึกษาต่างๆที่ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการจัดการศึกษามี รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2559, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ,และ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2574) โดยรวมมุ่งพัฒนาคุณภาพ

การศึกษาทั้งในระบบการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยกระจายโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมหรือจัดการศึกษาในระบบการศึกษา นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน เป็นแนวการจัดการศึกษามุ่งเน้นให้สถานศึกษาบริหารจัดการ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง เสนอแนะข้อคิดเห็น และตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตามความเหมาะสม และมีคุณภาพตามแนวทางการปฏิรูปสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง

3. องค์ประกอบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

จากการศึกษาทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนพบว่าสำนักต่าง ๆ ได้นำแนวคิดของเอปสไตน์ที่สำคัญที่ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถบริหารจัดการโรงเรียนให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดู (Parenting)

ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง (Parenting) เป็นความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว (basic responsibilities of families) ทั้งการอบรมเลี้ยงดูและการให้การศึกษาตามสมควรแก่เด็ก (เกตุสุเดช กำแพงแก้ว. 2546: 70) เช่นเดียวกับวิวรรณ สารกิจปรีชา (2554: 64) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง ความรักความเอาใจใส่ รวมไปถึงการพัฒนาพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับเด็กมีลักษณะนิสัยที่ดีงาม วางตนตามบทบาทที่เหมาะสมสามารถเรียนรู้ระเบียบทางสังคม เป็นผู้มีความรับผิดชอบ และสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต รวมถึง การส่งเสริมทักษะต่างๆ ให้แก่เด็ก เพื่อสามารถเรียนรู้ได้ตามวัยและระดับชั้นของสถานศึกษาได้

เอปสไตน์ และคณะ (Epstein; et al. 1997: 74) การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองเป็นความรับผิดชอบพื้นฐานของครอบครัว ได้แก่ การจัดเตรียมที่อยู่อาศัย (Housing) สุขภาพ (Health) โภชนาการ (Nutrition) เครื่องนุ่งห่ม (Clothing) ความปลอดภัย (Safety) ทักษะของผู้ปกครอง (Parenting Skills) ต่อเด็กทุกระดับชั้น เพื่อช่วยให้เข้าใจเด็กและครอบครัว

กิจกรรมการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองนั้นเอปสไตน์ (Epstein. 1995: 704) ได้เสนอตัวอย่างเพื่อนำไปจัดกิจกรรม ดังนี้

1. แนะนำสภาพที่บ้านที่สนับสนุนการเรียนรู้ในแต่ละระดับชั้นเรียน
2. เตรียมวีดีโอทัศน์ การตอบข่าวสารด้วยคอมพิวเตอร์ทางโทรศัพท์ การประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กในแต่ละช่วงอายุ ช่วงชั้น
3. จัดหลักสูตรอบรมที่หลากหลายเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
4. จัดโครงการสนับสนุนครอบครัวด้านสุขภาพ โภชนาการ ฯลฯ
5. เยี่ยมบ้านหรือจัดประชุมเพื่อนบ้าน เพื่อช่วยให้เข้าใจโรงเรียน และช่วยให้โรงเรียนเข้าใจบ้าน

ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดู

เอปสไตน์ (Epstein. 1995: 706) ยังได้คาดหวังผลที่จะได้นับ (expected results) จากกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. นักเรียนได้รับรู้ถึงการเอาใจใส่ของครอบครัวและความเคารพนับถือผู้ปกครอง
2. นักเรียนมีบุคลิกภาพ นิสัย ความเชื่อและคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นบวกตามที่ได้รับ การอบรมสั่งสอนโดยครอบครัว
3. นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและขาดเรียนน้อย
4. นักเรียนรับรู้ถึงความสำคัญของการศึกษาและสถานศึกษา

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

1. ผู้ปกครองมีความเข้าใจและมั่นใจในตนเองมากขึ้นเกี่ยวกับการเลี้ยงดูปกครองเด็กตามพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยและเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กตามระดับชั้นของสถานศึกษา
2. ผู้ปกครองจะสามารถเปลี่ยนสภาพที่บ้านให้ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กได้
3. ผู้ปกครองจะตระหนักว่าหน้าที่การอบรมเลี้ยงดูเด็กและหน้าที่อื่นๆในฐานะผู้ปกครองเป็นหน้าที่ของตน
4. ผู้ปกครองรู้สึกว่าได้ได้รับความช่วยเหลือสนับสนุนจากโรงเรียนและผู้ปกครองด้วยกันเอง

ผลที่ครูได้รับ คือ

1. ครูจะเข้าใจภูมิหลัง วัฒนธรรม ความสนใจ เป้าหมาย ความต้องการของผู้ปกครอง และมุมมองของนักเรียน
2. ครูจะเคารพจุดแข็งและความพยายามของครอบครัว
3. ครูมีความเข้าใจความแตกต่างอย่างหลากหลายของนักเรียน
4. ครูรับรู้ถึงทักษะของตนเองในการแบ่งปันข้อมูลในเรื่องการพัฒนาการของนักเรียน

สำหรับบริบทของประเทศไทยนั้นกลุ่มงานการปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 71) ได้สรุปและสังเคราะห์กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง ดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง คือ

1. พัฒนามองของลูกตั้งแต่อยู่ในครรภ์โดยรับประทานอาหารที่ถูกหลักโภชนาการ มีประโยชน์ และหมั่นออกกำลังกายสม่ำเสมอ
2. สร้างสัมพันธภาพหรือบรรยากาศที่ดีในครัวเรือนทำครอบครัวให้อบอุ่น มีความรักที่เอื้ออาทรอย่างทั่วถึง
3. ให้อุ้มรับประทานอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกายและให้ฝึกออกกำลังกาย อย่างสม่ำเสมอ
4. ตรวจและพัฒนาสุขภาพของลูกอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้
5. สังเกตแว่ความสามารถและความสนใจของลูก
6. เล่นกับลูกเพื่อฝึกการพูดการฟังและเลือกดูรายการโทรทัศน์ที่เป็นประโยชน์พร้อมลูก
7. เล่นกับลูกเพื่อฝึกการพูด การฟัง การสังเกตและการคิดวิเคราะห์

ด้านโรงเรียน คือ

1. ทำหน้าที่ประสานกับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูลูกเพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง
2. ให้ความรู้พ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูลูกตามหลักวิชาการ
3. รณรงค์การสร้างภูมิคุ้มกันสำหรับเด็กแรกเกิด
4. จัดเวทีสนทนาปัญหาสุขภาพ พละอนามัยและการเรียนรู้ของเด็ก
5. เปิดห้องสมุดให้พ่อแม่ผู้ปกครองหาความรู้
6. เป็นที่ปรึกษา เรื่องการเรียนรู้ของเด็ก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองนั้น มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเขตนอร์ทเวสต์ (John Hopkins University & Northwest Regional Educational Laboratory.1997: 1 – 8) ได้เสนอ ส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) หรือจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับพัฒนาการนักเรียนให้แก่ผู้ปกครอง
2. จัดข้อมูลข่าวสาร การฝึกอบรม และความช่วยเหลือทุกครอบครัวที่ต้องการไม่เฉพาะผู้ที่มาโรงเรียนเท่านั้น
3. ผลิตข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความสำเร็จของนักเรียนในการเรียนให้ครอบครัว
4. สอบถามข้อมูลของครอบครัวเกี่ยวกับเป้าหมาย จุดแข็ง ความสามารถของนักเรียน

5. สนับสนุนการเยี่ยมบ้านนักเรียน หรือจัดประชุมสร้างความเข้าใจระหว่างบ้านกับโรงเรียน

6. จัดข้อมูลข่าวสาร การฝึกอบรม เกี่ยวกับการพัฒนาสภาพแวดล้อมที่บ้านเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน

7. เคารพในความหลากหลายของนักเรียนแต่ละคน

8. กิจกรรมอื่นๆ

สรุปว่า การอบรมเลี้ยงดู (Parenting) หมายถึง การที่ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติตนของนักเรียน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียน เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา และอบรมให้เป็นคนดีด้วยการผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ติดตามผลการเรียน และพัฒนาการของนักเรียนด้วยการเข้าร่วมประชุมรับทราบผลการเรียนและการพัฒนาการเรียนของนักเรียน

2. การติดต่อสื่อสาร (Communicating)

ความหมายของการติดต่อสื่อสาร

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาในโรงเรียนนับว่าเป็นประเด็นที่กำลังได้รับการส่งเสริม เนื่องจากแผนการศึกษาชาติ พ.ศ. 2545 – 2559 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 85) ได้ระบุว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญในการทำให้การศึกษาพัฒนาขึ้นโดยไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียน ทุกคนได้มีโอกาสได้เรียนรู้ในทุกเรื่องทุกเวลาสารสนเทศเป็นพลังอำนาจที่มีความสำคัญต่อมนุษย์และนับวันจะเพิ่มเป็นความจำเป็นมากยิ่งขึ้นในการพัฒนาอาชีพ ช่วยเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าและทันสมัยให้แก่สภาพสังคมปัจจุบัน การติดต่อสื่อสาร หมายถึง ความรับผิดชอบของโรงเรียนที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และพัฒนาการของนักเรียน การติดต่อสื่อสารนี้รวมถึงจดหมาย ประกาศต่างๆ สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน การติดต่อทางโทรศัพท์การประชุมผู้ปกครอง ตลอดจนวิธีการต่างๆ ที่จะสื่อสารกับผู้ปกครอง (นิตยา บัววงศ์ 2556 : 25) ซึ่งลักษณะการติดต่อสื่อสารที่ดีนั้นจะช่วยให้ผู้รับข่าวสารและผู้ส่งข่าวสารได้รับรู้เรื่องราวร่วมกัน และเข้าใจตรงกัน ข่าวสารย่อมมีความถูกต้อง ชัดเจน สามารถกระตุ้นให้ผู้รับเกิดความสนใจ เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผลเพื่อทราบถึงปัญหาและแนวทาง การพัฒนาปรับปรุงให้การติดต่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น (วิวรรณ สารกิจปรีชา. 2554: 68)

กิจกรรมการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการติดต่อสื่อสารนั้นเอปสไตน์ (Epstein. 1995: 704) ได้เสนอตัวอย่างเพื่อนำไปจัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดประชุมผู้ปกครองทุกคนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และมีการติดตามผลความต้องการของผู้ปกครอง

2. มีผู้แปลภาษาหากผู้ปกครองต้องการ

3. เผยแพร่เอกสารแผ่นพับรายเดือน รายสัปดาห์ถึงบ้านเพื่อขอคำแนะนำจากผู้ปกครอง

4. มีสมุดรายงานพัฒนาการเด็กแต่ละระดับชั้น
5. มีการติดต่อสื่อสารเป็นปกติและประจำระหว่างบ้านกับโรงเรียน
6. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนของโรงเรียน หลักสูตร และกิจกรรม
7. ให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบายของโรงเรียนการเปลี่ยนแปลงการปฏิรูปโรงเรียน

ความสำคัญของการติดต่อสื่อสาร

เอปสไตน์ (Epstein.1995: 706) ยังได้คาดหวังผลที่จะได้รับจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการติดต่อสื่อสาร ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. ได้รับความก้าวหน้าของตนเองรวมถึงการปฏิบัติตามเพื่อยกระดับหรือพัฒนาให้ได้คะแนนสูงขึ้น
2. มีความเข้าใจกฎระเบียบและนโยบายของสถานศึกษาเกี่ยวกับความประพฤติ การเข้าเรียน ตั้งใจเรียนและในเรื่องอื่นๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักเรียน
3. ได้รับข้อมูลการตัดสินใจที่ดีเกี่ยวกับวิชาและโปรแกรมต่างๆ

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

1. ผู้ปกครองเข้าใจนโยบายและโครงการต่างๆ ของโรงเรียน
2. ผู้ปกครองติดตามและตระหนักถึงความก้าวหน้าของนักเรียน
3. ผู้ปกครองตอบสนองต่อปัญหาของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ผู้ปกครองมีปฏิสัมพันธ์กับครู และ ติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนและครู

ผลที่ครูได้รับ

1. ครูได้เพิ่มการติดต่อสื่อสารกับครอบครัวให้หลากหลายวิธีมากขึ้น
2. ครูตระหนักในความสามารถในการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจน
3. ครูพึงพอใจที่จะใช้เครือข่ายผู้ปกครองเพื่อการติดต่อสื่อสาร
4. ครูได้เพิ่มความสามารถในการเข้าใจและเจาะลึกมุมมองและความก้าวหน้า ของเด็ก

สำหรับบริบทของประเทศไทยนั้น กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 ง: 72) ได้สรุปและสังเคราะห์กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการติดต่อสื่อสารดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง

1. พบปะครูของลูกอย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลของลูกขณะอยู่ที่บ้าน
2. ดูแลลูกในเรื่องการไปโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ การเรียนและการทำการบ้านอย่าง

ใกล้ชิด

3. ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในเรื่องต่างๆ
4. พบปะเครือข่ายผู้ปกครองและบุคลากรภายในโรงเรียน

ด้านโรงเรียน

1. ครูเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองพบและแลกเปลี่ยนข้อมูลของเด็กที่อยู่ในโรงเรียน
2. ครูประจำห้องเรียนจัดทำทำเนียบชื่อผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่ง

กันและกัน

3. เผยแพร่ความรู้และวิธีการเรียนในและนอกห้องเรียน การวัดประเมินผล ให้ผู้ปกครองทราบและกำหนดแนวทางการดำเนินงานร่วมกัน
4. โรงเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง
5. จัดระบบพบปะเครือข่ายผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนในรูปกิจกรรมต่างๆ เช่น การประชุม จดหมายข่าว การสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ฯลฯ

ในทำนองเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2544: 26) ที่เสนอกิจกรรมในการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการติดต่อสื่อสาร ดังนี้

1. ให้ข้อมูลพื้นฐานของบุตรหลานแก่ครูและสถานศึกษา
2. พบปะครูของบุตรหลานตามกำหนดนัดหมายของสถานศึกษา อย่างสม่ำเสมอเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและรับทราบ/ติดตาม พัฒนาการเรียนรู้ของบุตรหลาน
3. ศึกษาทำความเข้าใจกับข้อมูล ข่าวสารที่เกี่ยวกับการเรียนรู้ซึ่งโรงเรียนแจ้งหรือประสานมาและพิจารณาให้ความคิดเห็น พร้อมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูด้วย
4. ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาในเรื่องต่างๆ เพื่อร่วมพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน
5. พบปะเครือข่ายผู้ปกครองและขยายผลการรูปการเรียนรู้ไปสู่กลุ่มผู้ปกครอง ให้กว้างขวางต่อไป

6. พ่อ แม่ ควรอ่านรายงานผลการเรียนรู้ของลูก จากสถานศึกษาอย่างตั้งใจถึงแม้คะแนนจะไม่ใช่ว่าสำคัญที่สุด แต่ก็เป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่ว่าลูกมีความสามารถและความถนัดในด้านใด

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการติดต่อสื่อสารนั้น มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเซนต์นอร์ทเวสต์ (John Hopkins University & Northwest Regional Educational Laboratory. 1997: 1 – 8) ได้เสนอส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. ปรับปรุงการติดต่อสื่อสารที่เป็นทั้งสิ่งพิมพ์และไม่ใช้สิ่งพิมพ์ให้ชัดเจน อ่านง่าย
2. พัฒนาการติดต่อสื่อสารสำหรับผู้ปกครองที่ใช้ภาษาอังกฤษไม่คล่อง

3. สร้างช่องทางการติดต่อสื่อสาร 2 ทางระหว่างบ้านกับโรงเรียน
4. ประชุมผู้ปกครองอย่างเป็นทางการอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
5. สำรวจความต้องการปฏิภักิรียา ความพึงพอใจ ต่อโรงเรียนและการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน
6. ปฐมนิเทศผู้ปกครองใหม่
7. ส่งแผนพ้บเกี่ยวกับงานของเด็กรให้ผู้ปกครองทบทวนและให้ข้อมูลเบะทุกสัปดาห์หรือทุกเดือน
8. จัดข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับหลักสูตร การประเมินและระดับผลสัมฤทธิ์
9. พัฒนาแผนและโครงการของโรงเรียนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขจากนักศึกษาผู้ปกครองฯลฯ
10. อบรมครู บุคลากรและผู้บริหารเกี่ยวกับคุณค่าและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและช่องทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน
11. กำหนดนโยบายที่จะสร้างความตระหนักให้กับครูทุกคน ในการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการสอน ความคาดหวังจากการบ้านและผู้ปกครองจะช่วยเหลือได้บ้าง
12. ผลิตจดหมายข่าวที่ให้ข้อมูลปัจจุบันของโรงเรียนเหตุการณ์พิเศษ การประชุมเป็นประจำ
13. จัดทำการติดต่อสื่อสารโดยการเขียนในภาษาของผู้ปกครอง
14. กิจกรรมอื่นๆ

สรุปว่า การติดต่อสื่อสาร (Communicating) หมายถึง หมายถึง กระบวนการที่ผู้ปกครองติดตามการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน ตอบแบบสอบถามของโรงเรียนปรึกษาหารือตลอดจนแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ผู้ปกครองได้มีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทาง ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครองโดยผ่านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น

3.การอาสาสมัคร (Volunteering)

ความหมายของการอาสาสมัคร

อาสาสมัคร หมายถึง ผู้ที่อุทิศตนทำงานอย่างมีระเบียบแบบแผนและเป็นทางการแก่ส่วนรวมหรือองค์กร เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือองค์กร โดยไม่หวังผลตอบแทนในการทำงาน ผลตอบแทนที่ได้รับคือ ความสุข ความภูมิใจที่ได้ปฏิบัติงาน (เกตุสุเดช กำแพงแก้ว 2546: 85) หรือ อาสาสมัคร หมายถึง บุคคลที่เสนอตนเองเพื่อทำในสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยปราศจากการบังคับหรือผลตอบแทนเป็นเงิน (Cowie.1990:1427) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านอาสาสมัคร หมายถึง การมีส่วนร่วมภายในโรงเรียนโดยผู้ปกครองอาสาสมัครเข้ามาช่วยครู ผู้บริหารโรงเรียนและนักเรียนในห้องเรียนหรือที่อื่นๆภายในบริเวณโรงเรียน นอกจากนี้ยังหมายถึงสมาชิกในครอบครัวของนักเรียนที่มาให้กำลังใจ ในการแสดงออกของนักเรียนที่โรงเรียนในโอกาสต่างๆ เช่น การแสดงละคร การแข่งขันกีฬา เป็นต้น โรงเรียนสามารถพัฒนา

และจัดทำปฏิทินกิจกรรมต่างๆให้มีความหลากหลายเพื่อให้ครอบครัวของนักเรียนมีส่วนร่วมแสดง หรือเป็น ผู้ชม โรงเรียนสามารถสรรหาและจัดอบรมผู้ปกครองเป็นอาสาสมัครเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อครู นักเรียนและพัฒนาโรงเรียนโดยรวม (นิตยา บัววงศ์, 2556: 26)

กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการอาสาสมัครนั้น เอปสไตน์ (Epstein. 1995: 704) ได้เสนอเพื่อนำไปจัดกิจกรรม ดังนี้

1. จัดโครงการอาสาสมัครช่วยครู ผู้บริหาร นักเรียน ผู้ปกครองอื่นๆ
2. มีห้องให้ผู้ปกครองหรือศูนย์อาสาสมัครเพื่อทำงาน พบปะ ประชุมและเป็นแหล่งข้อมูล ให้ผู้ปกครอง
3. ส่งหนังสือหรือไปรษณียบัตรสำรวจความสามารถ ความเชี่ยวชาญ เวลาและสถานที่อยู่ ของอาสาสมัครทุกปี
4. มีแหล่งข้อมูลให้ทุกครอบครัว เช่น รายชื่อผู้ปกครองในชั้นเรียน เบอร์โทรศัพท์

ความสำคัญของการอาสาสมัคร

กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการอาสาสมัครนั้น เอปสไตน์ (Epstein.1995: 706) ยังได้คาดหวังผลที่จะได้รับจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอาสาสมัคร ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. ทักษะในการสื่อสารกับผู้ใหญ่
2. เพิ่มพูนทักษะในการเรียนรู้และได้รับการสอนพิเศษเพิ่มเติมหรือได้รับการสนใจดูแลเป็นพิเศษจากอาสาสมัคร

3. รับรู้ทักษะ ความสามารถ อาชีพ และการช่วยเหลือของผู้ปกครองอาสาสมัคร

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

1. ผู้ปกครองมีเข้าใจงานของครูเพิ่มการช่วยเหลือโรงเรียน และนางานของโรงเรียนกลับไปทำที่บ้าน
2. ผู้ปกครองมั่นใจในความสามารถที่จะทำงานให้โรงเรียนและนักเรียน หรือปรับปรุง การศึกษาของตนเอง
3. ผู้ปกครองตระหนักว่าโรงเรียนยินดีต้อนรับครอบครัวและครอบครัวมีค่าต่อโรงเรียน
4. ผู้ปกครองได้เพิ่มทักษะเฉพาะของอาสาสมัคร

ผลที่ครูได้รับ คือ

1. ครูได้เรียนรู้ หนทางมีส่วนร่วมกับผู้ปกครองแบบใหม่ ๆรวมทั้งกับผู้ปกครองที่ไม่ได้เป็นอาสาสมัครด้วย

2. ครูตระหนักในความสามารถและความสนใจในโรงเรียนและเด็กของผู้ปกครอง

3. ครูได้เพิ่มความสนใจในนักเรียนเป็นการส่วนตัวเมื่อได้รับความช่วยเหลือจากอาสาสมัคร

สำหรับบริบทของสังคมไทยนั้น กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 72) ได้สรุปและสังเคราะห์กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการอาสาสมัคร ดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง คือ

1. ให้ความร่วมมือเป็นอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เป็นครูพ่อ ครูแม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ ตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญ ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนด้านปัจจัย เพื่อพัฒนาบุคลากรครูของโรงเรียนในการฝึกอบรมและพัฒนาด้านวิชาการต่างๆ การลงมือช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน การช่วยฝึกทักษะการกีฬาแก่นักเรียน การเข้ามาดูแลด้านโภชนาการในโรงเรียน เป็นต้น

2. จัดตั้งกลุ่ม ชมรม สมาคมผู้ปกครองโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง

3. สร้างและขยายเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่าย ทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน

ด้านโรงเรียน

1. สรรวจข้อมูลผู้ปกครองในเรื่องความรู้ความชำนาญหรือความเชี่ยวชาญด้านต่างๆ พร้อมทั้งระดับความสนใจและเวลาที่จะอุทิศให้ในกิจกรรมการศึกษา

2. จัดทำห้องทำงานให้อาสาสมัครอย่างเหมาะสม

3. สร้างบรรยากาศเป็นมิตรกับผู้ปกครอง

4. มอบรางวัล คำชมเชยแก่อาสาสมัคร

5. ให้การสนับสนุนและช่วยเหลือประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งสมาคมผู้ปกครอง

6. ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายผู้ปกครองด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การให้ใช้สถานที่ประชุม การออกหนังสือเชิญ การเป็นวิทยากรบรรยาย การติดต่อประสานหน่วยงานที่จำเป็น เป็นต้น

เช่นเดียวกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่เสนอกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในอาสาสมัคร ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. 2544: 26-27)

1. ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลแก่สถานศึกษาถึงความรู้ความสามารถ ความชำนาญและเชี่ยวชาญของตนเอง ตลอดจนสละเวลาที่จะช่วยเหลือสถานศึกษา เพื่อให้ความรู้และทำกิจกรรมการศึกษาพร้อมกับครูและสถานศึกษา

2. ให้ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3. มีส่วนร่วมของกระบวนการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับห้องเรียนแก่ผู้เรียน ตามความรู้ ความสามารถและความชำนาญของตน

4. จัดตั้งกลุ่ม/สมาคมผู้ปกครอง เพื่อเป็นพลังและเครือข่ายที่จะช่วยกันผลักดันการมีส่วนร่วมกับโรงเรียน

5. สร้างและขยายเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครองรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ในการอาสาสมัครในฐานะผู้ปกครองนั้น มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษา เขตนอร์ทเวสต์ (John Hopkins University; & Northwest Regional Educational Laboratory. 1997: 1 – 8) ได้เสนอ ส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. สำรวจความสนใจ ความสามารถของผู้ปกครองที่เป็นอาสาสมัครว่าเหมาะสมกับความต้องการของโรงเรียนหรือไม่

2. จัดห้องให้ผู้ปกครองที่เป็นอาสาสมัครเพื่อทำงาน พบปะ ประชุม และแหล่งข้อมูล

3. ริเริ่มงานอาสาสมัครที่ยืดหยุ่น ทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมได้

4. ฝึกอบรมอาสาสมัคร

5. กระตุ้นเตือนอาสาสมัครเกี่ยวกับการบริหารเวลาและการทุ่มเท

6. จัดตารางเวรเวลาที่หลากหลาย เช่น กลางวัน กลางคืน เพื่อให้ครอบครัวมาร่วมได้

7. ลดอุปสรรคของการมีส่วนร่วม เช่น การเดินทาง การดูแลนักเรียน ฯลฯ

8. กระตุ้นเตือนครอบครัวให้มีส่วนร่วมกับโรงเรียนในหลากหลายวิธี

9. กิจกรรมอื่นๆ

สรุปได้ว่า การอาสาสมัคร หมายถึง กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาเข้ามาทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ จัดตั้งกลุ่ม/ชมรม/สมาคมผู้ปกครองโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง สมาคมผู้ปกครอง สร้างและขยายเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายทั้งภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียน การอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการศึกษา (Volunteering) อาจทำได้หลายอย่าง เช่น ประการแรกอาจทำในรูปโปรแกรม อาสาสมัคร เพื่อช่วยครู ผู้บริหารโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองคนอื่นๆ ประการที่สอง อาจจัดให้มีห้องสำหรับอาสาสมัครหรือศูนย์ครอบครัว เพื่องานอาสาสมัคร การประชุมพบปะกัน และแหล่งบริการสำหรับครอบครัวนักเรียน ประการที่สาม อาจทำในรูปสำรวจความสามารถของผู้ปกครอง เวลาและแหล่งอาสาสมัคร ประการที่สี่ อาจทำในรูปของผู้ปกครองร่วมห้องเพื่อช่วยให้ข้อมูลซึ่งกันและกันในหมู่ผู้ปกครองร่วมห้องเรียนของลูกๆ ประการสุดท้ายอาจให้มีกรรมการดูแลความปลอดภัย หรือกิจกรรมอื่นๆที่จะช่วยให้มีความปลอดภัยในโรงเรียนมากขึ้น (นิตยา บัววงศ์, 2556 : 27)

4. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home)

ความหมายของ การเรียนรู้ที่บ้าน

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในรูปแบบการเรียนรู้ของเด็กที่บ้านรวมถึงการขอรับรองและคำแนะนำของครู ในการที่จะให้ผู้ปกครองช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน

การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมหรือส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก (Epstein.1995:705) โรงเรียนจะช่วยเหลือผู้ปกครองในเรื่องหลักสูตรและสิ่งที่นักเรียนต้องเรียนรู้ เพื่อจะได้เรียนผ่านแต่ละระดับชั้น โรงเรียนจะต้องให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองในการกำกับดูแล ช่วยเหลือนักเรียนในเรื่องการบ้าน ตลอดจนการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนรู้เพื่อ นักเรียนจะได้ประสบความสำเร็จในการเรียน

เอปสไตน์ (Epstein. 1995: 704) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านด้วยกิจกรรม ดังนี้

1. โรงเรียนได้จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มทักษะของครอบครัวในทุกวิชาและทุกชั้นเรียน
2. โรงเรียนได้มีข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและการติดตามการบ้านที่บ้าน
3. โรงเรียนได้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการช่วยเหลือเด็กในการปรับปรุงทักษะในแต่ละชั้น และงานที่โรงเรียนมอบหมาย
4. โรงเรียนได้จัดให้มีการบ้านที่让孩子ต้องปรึกษาหรือมีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวเป็นประจำ เพื่อให้ครอบครัวรู้ว่าเด็กเรียนอะไรบ้าง
5. โรงเรียนได้จัดให้มีปฏิทินกิจกรรมให้ผู้ปกครองและนักเรียนเรียนที่บ้าน
6. โรงเรียนได้จัดให้มีกิจกรรม การอ่าน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ที่บ้าน
7. โรงเรียนได้จัดให้มีการเรียนรู้และกิจกรรมในช่วงปิดเทอม
8. โรงเรียนได้จัดให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตั้งเป้าหมายของนักเรียนและโรงเรียนทุกปี

ความสำคัญของ การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน

เอปสไตน์ (Epstein. 1995:706) ยังได้คาดหวังผลที่จะได้รับจากกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. นักเรียนเพิ่มพูนทักษะและความสามารถและคะแนนสอบที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับการบ้านและงานในห้องเรียน
2. นักเรียนทำการบ้านได้จนเสร็จ
3. นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่องานในสถานศึกษาหรืองานการศึกษา
4. นักเรียนมีมุมมองเห็นว่าผู้ปกครองมีความคล้ายคลึงไปในทิศทางเดียวกันกับครู และบ้านก็มีความคล้ายคลึงกับสถานศึกษา

5. นักเรียนมองตัวเองว่าเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถ

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

- 1* ผู้ปกครองได้เรียนรู้วิธีสนับสนุน กระตุ้น และช่วยนักเรียนที่บ้านทุกปี
2. ผู้ปกครองมีการพูดคุย ปรีกษาเกี่ยวกับเรื่องโรงเรียน การเรียนและการบ้าน
3. ผู้ปกครองมีความเข้าใจหลักสูตรในแต่ละปีและสิ่งที่เด็กได้เรียนในแต่ละวิชา
4. ผู้ปกครองได้แสดงความชื่นชมต่อทักษะการสอนของครู
5. ผู้ปกครองตระหนักว่าเด็กเป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา

ผลที่ครูได้รับ คือ

1. ครูได้ปรับปรุงการมอบหมายการบ้านอยู่เสมอ
2. ครูได้เคารพในเวลาของครอบครัว
3. ครูได้ตระหนักว่าต้องช่วยเหลือและเสริมแรงการเรียนรู้ของเด็กโดยเฉพาะครอบครัวที่มี

พ่อหรือแม่คนเดียวครอบครัวที่มีการศึกษาน้อย ครอบครัวที่ทำงานทั้งพ่อและแม่

4. ครูได้แสดงความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมหรือการสนับสนุน

สำหรับบริบทของสังคมไทยนั้น กลุ่มงานปฏิบัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 72) ได้สรุป และสังเคราะห์กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการเรียนรู้ที่บ้าน ดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง คือ

1. จัดสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการเรียนรู้และการคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง

2. ถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมตามศักยภาพ

ด้านโรงเรียน คือ

1. ให้ความรู้เรื่องการ จัดสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัยให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน

2. จัดกิจกรรมการสืบสานประเพณีวัฒนธรรมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงออก

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการเรียนรู้ที่บ้านนั้น มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเขตนอร์ทเวสต์ (John Hopkins University & Northwest Regional Educational Laboratory. 1997:1 – 8) ได้เสนอส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. จัดหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการติดตามงานของโรงเรียนที่บ้าน
2. จัดหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับผู้ปกครองจะช่วยนักเรียนพัฒนาทักษะ
3. กระตุ้นเตือนผู้ปกครองให้เห็นความสำคัญของการอ่านที่บ้าน อ่านด้วยกัน
4. แนะนำครอบครัวให้ช่วยนักเรียนตั้งเป้าหมายทางวิชาการ การเลือกหลักสูตรที่จะเรียน

5. จัดปฏิสัมพันธ์ให้นักเรียนแสดงหรือพูดคุย แลกเปลี่ยนกันว่า นักเรียนเขาเรียนรู้อะไรจากสมาชิกในครอบครัว

6. กิจกรรมอื่นๆ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at Home) หมายถึง การที่ผู้ปกครองจัดสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ จัดหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันเพื่อเพิ่มทักษะพร้อมทั้งรับฟังและช่วยแก้ปัญหาเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ ดูแลและนำการทำการบ้านให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วางแผนการทำงานที่บ้านร่วมกับนักเรียน รับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียนที่บ้าน ส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยคำถามและจัดหาสื่อต่างๆ ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงโดยการพานักเรียนไปสถานที่ที่น่าสนใจ ให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ และช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน

5. การตัดสินใจ (Decision Making)

ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจ หมายถึง ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในองค์กร เช่น คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา หรือสมาคมผู้ปกครองและครู การตัดสินใจในนโยบาย ภาวะผู้นำและการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นสถานศึกษาควรจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของสถานศึกษาพัฒนาภาวะผู้นำให้แก่ผู้ปกครองและผู้แทนผู้ปกครอง (จิรพรรณ สารกิจปรีชา 2554: 74) หรือวิชัย โสสุวรรณจินดา(2535: 185)ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่มีอยู่หลายๆ ทางเลือกโดยอาศัยทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวที่สามารถตอบสนองเป้าหมายหรือความต้องการของผู้เลือกได้และ เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว (2546: 99) สรุปการตัดสินใจเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดตามธรรมชาติของผู้ตัดสินใจ

เอปสไตน์ (Epstein. 1995:704) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการตัดสินใจด้วยกิจกรรม ดังนี้

1. มีสมาคม องค์กร การ เช่น สมาคมผู้ปกครองและครูฯ ที่กระตือรือร้น ในการปฏิบัติงาน
2. มีกลุ่มอิสระที่ช่วยพัฒนาหรือปฏิรูปโรงเรียน
3. มีสภาพหรือคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่เพื่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
4. ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งตัวแทน ทั้งระดับโรงเรียนและเขตพื้นที่
5. มีเครือข่ายเพื่อเชื่อมโยงทุกครอบครัวกับตัวแทนผู้ปกครอง

ความสำคัญของการตัดสินใจ

กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการตัดสินใจนั้น เอปสไตน์ (Epstein. 1995: 706) ได้เสนอตัวอย่างเพื่อนำไปปฏิบัติและคาดหวังผลที่จะได้รับจาก กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการตัดสินใจ ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. รับรู้ถึงการมีผู้แทนของครอบครัวในการร่วมตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ของสถานศึกษา
2. เข้าใจในสิทธิหน้าที่นักเรียนได้รับการปกป้อง
3. ผลประโยชน์ที่สัมพันธ์กับนโยบายกฎระเบียบได้ถูกบัญญัติขึ้นโดยองค์กร ผู้ปกครอง

และได้ประโยชน์กับนักเรียน

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

1. ผู้ปกครองมีนโยบายว่าจะช่วยการศึกษาของเด็ก
2. ผู้ปกครองรู้สึกว่ามีส่วนเป็นเจ้าของโรงเรียน
3. ผู้ปกครองตระหนักว่าตนมีสิทธิมีเสียงในการตัดสินใจของโรงเรียน
4. ผู้ปกครองได้แบ่งปันประสบการณ์และความเชื่อมโยงกับครอบครัวอื่น
5. ผู้ปกครองรับรู้นโยบายการศึกษาของรัฐ และเขตพื้นที่การศึกษา

ผลที่ครูได้รับ คือ

1. ครูตระหนักถึงมุมมองของผู้ปกครองเสมือนปัจจัยหนึ่งในการพัฒนาหรือการตัดสินใจของโรงเรียน

2. ครูยอมรับสถานะของตัวผู้แทนผู้ปกครองในคณะกรรมการ และในบทบาทผู้นำการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของสถานศึกษา

3. สมัครเข้าเป็นกรรมการสถานศึกษาหรือคณะกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อมีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น

4. รับฟังและอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในสถานศึกษา

5. ร่วมคิด วิเคราะห์ วางแผน แก้ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ การบริหารจัดการสถานศึกษา (การทำธรรมเนียมโรงเรียนและแผนพัฒนาโรงเรียน)

6. มีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามและตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาและร่วมประมวลผลของการปฏิบัติงานตามแผนการศึกษาของสถานศึกษารวมทั้งให้ความคิดเห็นเพื่อปรับปรุงงาน

7. ร่วมรับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของสถานศึกษาในฐานะผู้มีส่วนร่วม

สำหรับบริบทของสังคมไทยนั้น กลุ่มงานปฏิรูปการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 72) ได้สรุปและสังเคราะห์ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการตัดสินใจ ดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง คือ

1. สมัครเป็นกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนลูก
2. เข้ารับฟังและอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานในโรงเรียน
3. การเข้าร่วมคิดวิเคราะห์ ช่วยแก้ไขปัญหา สาเหตุ เช่น กระบวนการเรียนการสอน การบริหารการเงิน การบริหารงานบุคคล การป้องกันภัยจากภายนอกโรงเรียน เป็นต้น
4. ร่วมประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อติดตามตรวจสอบและให้ความเห็นเพื่อการปรับปรุงงานร่วมรับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของโรงเรียนในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วม

ด้านโรงเรียน คือ

1. ประกาศรับสมัครเข้าเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เผยแพร่สิทธิรูปแบบ วิธีการ ของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. ให้ความรู้และอบรมแนวทางการบริหารงานที่ผู้ปกครองต้องดำเนินการร่วมกับโรงเรียน
4. ศึกษา สำรวจ ปัญหา สาเหตุและความต้องการของโรงเรียน โครงการและนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อร่วมกันตัดสินใจ
5. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้าร่วมประเมินผล ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงแก้ไข

6. รับผิดชอบในผลงานที่เกิดขึ้นของโรงเรียน

ส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผลการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการตัดสินใจ มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเซนต์ออร์ทเวสต์ (John Hopkins University; & Northwest Regional Educational Laboratory. 1997:1 – 8) ได้เสนอส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. มีสมาคมผู้ปกครองและครูฯ (Parent and Teacher Association) องค์การผู้ปกครองและครูฯ (Parent and Teacher Organization) ที่กระตือรือร้น
2. เพิ่มตัวแทนผู้ปกครองในสภาที่ปรึกษา คณะทำงานพัฒนาโรงเรียนและกรรมการอื่นๆ
3. มีตัวแทนผู้ปกครองระดับเขตพื้นที่ สภา และคณะกรรมการชุดต่างๆ
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวางแผน ทบทวน และพัฒนาโครงการต่างๆ
5. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรระดับชาติ
6. เพิ่มผู้นำผู้ปกครองจากทุกระดับชั้นในโรงเรียน
7. พัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองที่เป็นทางการเพื่อเชื่อมโยงทุกครอบครัวกับตัวแทน

ผู้ปกครอง

8. เพิ่มนักเรียนในกลุ่มการตัดสินใจ
9. แก้ไขปัญหาความขัดแย้งอย่างเปิดเผย
10. ร้องขอการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง อย่างน้อยในเรื่องความคิด การรายงานกลับ

11. กิจกรรมอื่นๆ

สรุป การตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การบริหาร การให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในรูปของคณะกรรมการบริหาร ชมรมหรือ กรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู หรือกรรมการฝ่ายต่างๆของโรงเรียน มีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน ร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษา ร่วมประเมินการจัดการศึกษา ร่วมประเมินการจัดการศึกษา เป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของทางโรงเรียน จัดหาและจัดสรรงบประมาณของโรงเรียนในการประเมินการพัฒนาการบริหารงานของโรงเรียน

6. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community)

ความหมายของการร่วมมือกับชุมชน การจัดการศึกษาของไทยในอดีตเป็นภาระหน้าที่ของชุมชน อันได้แก่ หน่วยงานย่อยของชุมชน เช่น ครอบครัว วัด และสำนักต่างๆ มีหน้าที่ให้การศึกษาแก่ลูกหลานและสมาชิกของชุมชนทั้งด้านวิชา หนังสือ และอาชีพ พ่อ แม่ คนเฒ่า คนแก่ และช่างฝีมือเป็นครูผู้ถ่ายทอดวิชาความรู้ แก่เด็กการจัดการศึกษาในลักษณะนี้ จึงมีรูปแบบหลากหลายและสอดคล้องกับพื้นฐาน หรือวิถีของชาวบ้านในชุมชน แต่ในปัจจุบันมีความหลากหลายในรูปแบบของการจัดการศึกษาของประเทศตะวันตกมาใช้แทนการศึกษาที่เคยมีมาแต่เดิม ระบบการศึกษาแบบใหม่นี้ มีลักษณะเป็นแบบแผนเดียวกันทั้งประเทศจึงขาดความหลากหลายและยืดหยุ่น อีกทั้งบทบาทกลับเป็นของรัฐส่วนกลางในรูปแบบโรงเรียน

เอปสไตน์และคณะ ([Epstein and others.1997: 81) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม กับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การเชื่อมโยงชุมชน ให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียนและครอบครัว หรือการเชื่อมโยงโรงเรียนนักเรียนและครอบครัวให้ไปช่วยชุมชน

ความสำคัญการร่วมมือกับชุมชน

กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการร่วมมือกับชุมชนนั้น เอปสไตน์ ([Epstein.1995: 704) ได้เสนอเพื่อนำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. มีข้อมูลแก่นักเรียนและครอบครัวเกี่ยวกับบริการชุมชนในด้านสุขภาพ วัฒนธรรม และการพักผ่อนหย่อนใจ องค์กรสังคมสังเคราะห์และโปรแกรมอื่นๆ รวมถึงด้านบริการอื่นๆ
2. มีข้อมูลข่าวสารของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเรียนรู้ ความสามารถ รวมถึงหลักสูตรภาคฤดูร้อน
3. มีบริการผ่านการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ทั้งกับประชาชน ที่ปรึกษาสถานประกอบการ
4. บริการชุมชนโดยโรงเรียน นักเรียนและครอบครัว เช่น ไร่เชลล์ ศิลปะ ดนตรี การละคร และกิจกรรมอื่นให้แก่ผู้ชราหรือบุคคลอื่น
5. มีส่วนร่วมกับศิษย์เก่าของโรงเรียนในโครงการที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

เอปสไตน์ (Epstein. 1995: 706) ได้เสนอ ตัวอย่างเพื่อนำไปปฏิบัติกิจกรรมการร่วมมือของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมกับชุมชน ดังนี้

ผลที่นักเรียนได้รับ คือ

1. นักเรียนเพิ่มพูนทักษะและความสามารถพิเศษผ่านหลักสูตรที่มีคุณภาพ และประสบการณ์ นอกหลักสูตร
2. นักเรียนรับรู้เรื่องเกี่ยวกับอาชีพและทางเลือกของการศึกษาและอาชีพในอนาคต
3. นักเรียนได้รับผลประโยชน์ต่างๆ จากโปรแกรม การบริการ ทรัพยากร และโอกาสที่เชื่อมโยงนักเรียนกับชุมชน

ผลที่ผู้ปกครองได้รับ คือ

1. ผู้ปกครองได้รู้และใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อเพิ่มทักษะพัฒนาทักษะและความสามารถของเด็ก หรือจัดเตรียมบริการที่เด็กต้องการ
2. ผู้ปกครองได้มีปฏิสัมพันธ์กับครอบครัวอื่นในกิจกรรมของชุมชน
3. ผู้ปกครองได้ตระหนักถึงบทบาทของโรงเรียนต่อชุมชนและความช่วยเหลือของชุมชนต่อโรงเรียน

ผลที่ครูได้รับ คือ

1. ครูตระหนักถึงทรัพยากรของชุมชน ที่จะช่วยให้หลักสูตรและการสอนสมบูรณ์ขึ้น
2. ครูเปิดโอกาสให้ผู้มีทักษะ สถานประกอบการธุรกิจ อาสาสมัครชุมชน และบุคคลอื่น มาช่วยสนับสนุนส่งเสริมนักเรียนและครูได้
3. ครูให้ความรู้และความช่วยเหลือเด็กและครอบครัวที่ต้องการความช่วยเหลือ

สำหรับบริบทของสังคมไทยนั้น กลุ่มงานปฏิบัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 72) ได้สรุปและสังเคราะห์กิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการร่วมมือกับชุมชน ดังนี้

ด้านพ่อแม่ผู้ปกครอง คือ

1. ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างทรัพยากรต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา กับโรงเรียน
2. ระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยาการใหม่ๆหรือเทคโนโลยี เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

ด้านโรงเรียน คือ

1. ติดต่อประสานงานกับแหล่งทรัพยากรที่มีความร่วมมือกับโรงเรียน
2. รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีค่าอันสำคัญยิ่งให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพ

ตัวชี้วัดและการวัดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในการร่วมมือกับชุมชน มหาวิทยาลัยจอห์นฮอปกินส์ และห้องปฏิบัติการทางการศึกษาเซนต์ออร์ทเวสต์ (John Hopkins University & Northwest Regional Educational Laboratory. 1997:1 – 8) ได้เสนอส่วนกิจกรรมหรือตัวบ่งชี้ที่เสนอให้วัดผล ได้แก่

1. จัดให้มีรายชื่อผู้ปกครอง
2. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการจัดสรรและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชุมชน
3. ร่วมกับสถานประกอบการและองค์กรชุมชน เพื่อกระตุ้นการเรียนรู้และทักษะของนักเรียน
4. จัดให้มี “จุดบริการเบ็ดเสร็จ” (One-stop) เพื่อบริการการมีส่วนร่วมของโรงเรียน เช่น เป็นที่ปรึกษาสุขภาพ สถานพักผ่อน การฝึกอบรม ฯลฯ
5. เปิดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้ชุมชนใช้นอกเวลา
6. เสนอหลักสูตรนอกเวลาที่จัดโดยชุมชนแก่นักเรียน สถานประกอบการและอาสาสมัคร
7. แก้ปัญหาด้วยความรับผิดชอบ
8. ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชุมชน เช่น สถานประกอบการ ห้องสมุด สวนสาธารณะ พิพิธภัณฑ์ เพื่อกระตุ้น (Enhance) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้
9. กิจกรรมอื่นๆ

สรุป การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การประสานงานร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด เช่น บริการสุขภาพ การรักษายาสูบ แหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนในด้านต่างๆ

7. การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา (Bing coordinator in mobilizing resource education way)

ความหมายของการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

รัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ประกาศวิสัยทัศน์ทางการศึกษา ข้อ 8 การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ความพยายามในการเป็นผู้ประสานงานให้โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียนมีความเชื่อมโยงกัน โดยพยายามอุดช่องโหว่ในการบริหารของโรงเรียน ด้วยการระดมบุคลากร เงินทุน วิทยาการใหม่ๆ และระบบการบริหารงาน เพื่อช่วยให้โรงเรียนบริหารงานได้อย่างแท้จริง (U.S.Department of Education. 2000: 2) เพราะชุมชน คือ รากฐานของประเทศ ถ้าชุมชนทั้งหมดเข้มแข็งทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม สุขภาพ การศึกษา ประชาธิปไตย ประเทศไทยก็จะมั่นคง (ประเวศ วะสี.2555: 2) การจัดการศึกษาจึงต้องระดมทรัพยากรทั้งหมด(All for Education) เข้ามาจัดการศึกษา

ทรัพยากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยทุกสิ่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษาซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรหลัก 4 อย่างคือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการที่ดี ทรัพยากรทางการศึกษา เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบ ความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยทุกสิ่งทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ

และเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ประกอบด้วยทรัพยากร เงินทุนหรืองบประมาณ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้

ความสำคัญของการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

การระดมทรัพยากรทางการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จนั้น มีหลักการสำคัญที่ควรคำนึงถึง ซึ่ง ไวน์สไตน์ (Weinstein. 2002) ได้ให้หลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของการระดมไว้ 5 ประการ คือ

1. หลักการที่ว่า “ประชาชนให้ประชาชน เพื่อช่วยเหลือประชาชน (People Give to People to Help People)” เป็นคำขวัญ หรือหลักการที่สำคัญของการระดมทรัพยากร เนื่องจาก บุคคลเป็นผู้ตัดสินใจที่จะบริจาคหรือไม่บริจาคมิใช่สถาบัน โดยผู้บริจาคจะบริจาคหรือไม่บริจาค่นั้น การบริจาคจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของผู้บริจาคกับการตอบสนองต่อผู้ระดมทรัพยากรหรือการตัดสินใจบริจาคจะขึ้นอยู่กับลักษณะผู้นำของสถาบันนั้นๆ

2. หลักการที่สอง คือ การเข้าใจกระบวนการ พัฒนาแหล่งเงินทุนที่จะบริจาค โดยที่ “ผู้ที่ จะ บริจาคจะขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของผู้ระดมทรัพยากรกับผู้บริจาคซึ่งจะให้หรือบริจาคอะไร”

3. หลักการที่สาม คือ ลักษณะของผู้นำขององค์กรที่จะระดมทรัพยากร โดยจะต้องมี 20 ลักษณะผู้นำในทีมผู้บริหารขององค์กร ผู้ร่วมงาน และอาสาสมัครที่เป็นบุคคลสำคัญในการระดม ทรัพยากร จำเป็นต้อง มีลักษณะผู้นำและเชื่อว่าการระดมทรัพยากร จะประสบผลสำเร็จ เมื่อผู้นำมี ลักษณะของผู้นำ ก็จะทำให้งานอย่างอื่นๆ ประสบผลสำเร็จ

4. หลักการที่สี่คือ หลักการ “Six Rights” การระดมทรัพยากร จะประสบผลสำเร็จนั้น ขึ้นอยู่กับ Right person เพื่อที่จะเสนอ “Right Prospect” สำหรับ “Right Amount” ที่เสนอ “Right Project” “Right Time” และ “Right Way” เวลาและการนำไปใช้ที่เหมาะสม

5. หลักการที่ ห้า คือ 80/20 Rule มาสู่ 90/10 Rule จาก Pareto's rule ผลการสำเร็จ ร้อยละ 80 มาจากผู้ดำเนินงาน หรือประสิทธิภาพของผู้ปฏิบัติงาน ร้อยละ 20 เปรียบเทียบกับ อาสาสมัครในการระดมทรัพยากร จะมีอาสาสมัครร้อยละ 20 จากทั้งหมดสามารถระดมทรัพยากร ได้เท่ากับทรัพยากรทั้งหมด ร้อยละ 80 ในการระดมทรัพยากร โครงการการระดมทรัพยากรส่วน ใหญ่ ผู้บริจาคที่บริจาคเงินมากประมาณร้อยละ 10 ของผู้บริจาค จะบริจาคเงินเป็นจำนวนร้อยละ 90 ของ การบริจาคทั้งหมด โดยที่ร้อยละ 10-20 ของผู้บริจาคนี้จะใกล้ชิดแหล่งทรัพยากรมากที่สุด ซึ่ง จะ เป็นผู้้นำการบริจาค และทำให้การดำเนินการระดมทรัพยากร เป็นผลสำเร็จ

นิโคล (Nichols. 1971) ได้เขียนลงในสารานุกรมการศึกษา (Encyclopedia of Education) ว่าทรัพยากรในชุมชนมีดังนี้

1. ผู้ชำนาญพิเศษ (Specialists) ผู้ที่มีความชำนาญ เช่น นักดนตรี จิตรกร นักกีฬา พ่อค้า นักธุรกิจ นายธนาคาร นักอุตสาหกรรม แม่บ้าน ชวนา
2. พ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน (Parents of Students) เป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญ

3. ผู้แทนองค์การต่างๆ (Agency Representative) บุคคลที่เป็นตัวแทนของสังคม องค์การเกี่ยวกับวัฒนธรรม รวมทั้งพนักงาน คณะกรรมการด้านธุรกิจต่างๆ และหน่วยงานอื่น

4. ผู้แทนด้านธุรกิจและอุตสาหกรรม (Business and Industrial Representative) บุคคลที่ทำงานในโรงงานต่างๆ การขนส่ง เหมืองแร่ การเกษตร กิจการค้าต่างๆ การเงินและการประกันภัย

5. ผู้แทนของรัฐบาล (Government Representative) เช่น ผู้ที่อยู่ในระดับการบริหารงาน ของประเทศ นายกรัฐมนตรีตำรวจ เจ้าหน้าที่อนามัย วุฒิสมาชิก ผู้แทนราษฎร เป็นต้น

6. คณะกรรมการผู้ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ประชาชน (Citizens Advisory Committees) เช่น กรรมการศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะที่ปรึกษาโรงเรียน คณะครูของโรงเรียน

7. ทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resources) ประกอบด้วย พืช สัตว์ ป่า น้ำ ดิน แร่และ วัตถุทางธรรมชาติอื่น ๆ

8. สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (Man-made Resources) มนุษย์ได้สร้างสิ่งต่างๆ ไว้เป็นจำนวนมาก ซึ่งมีคุณค่าทางการศึกษาและเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้ในการสอนการเรียนรู้ ได้แก่ อาคารสถานที่ เครื่องบิน รถไฟ ห้องพิพิธภัณฑสถาน รูปปั้น และทรัพยากรที่ใช้ในโรงเรียน เช่น กระดานดำ โต๊ะเรียน โทรทัศน์ แก้ว เป็นต้น

ประเวศ วะสี (2544) ได้กล่าวถึง ทรัพยากรบุคคลในฐานะที่เป็นภูมิปัญญาไทยไว้ว่า เป็นผู้ ที่สร้างสมประสบการณ์หรือจัดเจนจากวิถีชีวิตและสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ จึงมีความเป็นบูรณาการ สูงทั้ง ทางร่างกาย จิตใจ สังคมและสิ่งแวดล้อม มีวัฒนธรรมเป็นฐาน มีการเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ ลึกซึ้ง สูงส่ง และเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าวัตถุ หรือกล่าวได้ว่าทรัพยากรมนุษย์ใน ในฐานะผู้ทรงปัญญา เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีค่า เพราะเป็นผู้ที่สร้างสมความรู้และประสบการณ์เป็นผู้ ที่สามารถใช้ ทักษะเทคนิคมาสร้างสรรค์ผลงาน และสามารถสืบทอดไปยังอนุชนรุ่นหลัง ในการจัด การศึกษา จะต้องอาศัยบุคคลโดยเฉพาะคนในชุมชน บุคคลที่จะให้ความช่วยเหลือโรงเรียน อาจแบ่ง ได้เป็นสอง พวก คือ

1. พวกที่มีส่วนได้รับผลประโยชน์จากโรงเรียนโดยตรง ได้แก่ ผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ โรงเรียน เช่น ครูนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนหรือผู้ใช้บริการของโรงเรียนอยู่เป็นประจำ

2. พวกที่ไม่มีส่วนได้รับผลประโยชน์จากโรงเรียนโดยตรง ได้แก่ ผู้ที่มุ่งสนับสนุนช่วยเหลือ โดยไม่ได้รับหรือใช้บริการของโรงเรียนในขณะนั้นโดยตรง แต่มุ่งช่วยเหลือเพราะศรัทธาต่อบุคลากร หรือการดำเนินกิจการของโรงเรียน เช่น ผู้มีจิตกุศลทั้งหลาย เป็นต้น กล่าวโดยสรุป บุคลากรมี ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะบุคลากรจะเป็นปัจจัยชี้ขาดในความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวในการบริหาร ถ้าในโรงเรียนมีบุคลากรที่มีคุณภาพ บุคลากรก็จะสามารถแก้ปัญหา อุปสรรคต่างๆ ได้การบริหารงานของโรงเรียนการจัดการศึกษาจะสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมี ประสิทธิภาพ ถ้าในหน่วยงานมีบุคลากรที่ไม่มีคุณภาพการบริหารงาน ก็ประสบความสำเร็จได้ยาก เพราะฉะนั้นทุกหน่วยงานจึงต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพเข้ามาทำงาน

ทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง ปัจจัยทุกสิ่งทั้งทางตรงและทางอ้อมที่ เกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การจัดการศึกษาประสบความสำเร็จตาม วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ประกอบด้วยทรัพยากร เงินทุนหรืองบประมาณ ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ทรัพยากรที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง ทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ ผู้ประสานงานในที่นี้ หมายถึง ผู้ปกครอง

สรุป การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมโดยเป็นผู้ประสานงาน ให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการระดม ทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา โดยการบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาและมีส่วน ร่วมกับการค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษามีความสำคัญอย่างมาก ต่อ ความสำเร็จของนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาต้องมีความมุ่งมั่นและหาแนวทางที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อม สถานการณ์ ทรัพยากร และร่วมกันพัฒนาการศึกษาอย่างเปิดกว้างบนพื้นฐานของการบริหารการมีส่วนร่วม โดยทุกฝ่ายร่วมกันจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง จากแนวคิดในการบริหารจัดการ การศึกษาของโรงเรียน ผู้วิจัยใช้เป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ วิเคราะห์ สังเคราะห์ในปริณทณ ะหว่างโรงเรียนกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา อันจะ นำไปสู่การต่อยอดของการสร้างคำถาม เพื่อให้ได้มาซึ่งปัจจัยสภาพปัญหาและรูปแบบการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสอดคล้องตามความคิดเห็นของ ผู้ปกครองนักเรียน โดยครอบคลุมทั้ง 7 ประเด็น อันได้แก่ 1) การอบรมการเลี้ยงดู 2) การติดต่อสื่อสาร 3) การอาสาสมัคร 4) การเรียนรู้ที่บ้าน 5) การตัดสินใจ 6) การร่วมมือกับชุมชน และ 7) การเป็นผู้ ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา

4. การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียน

การวิจัยที่ใช้รูปแบบเป็นการวิจัยแนวใหม่ที่ทำให้กำลังได้รับความสนใจมากขึ้น ทั้งนี้เพราะการ วิจัยที่ใช้รูปแบบจะช่วยให้มีความรู้ที่มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นการวิจัยที่ช่วยพัฒนาความรู้ มีความ ชัดเจน เป็นระบบ มีผู้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของรูปแบบ

สโตเนอร์และแวนเกิล (Stoner and Wankel, 1986:44) ให้ทัศนะว่ารูปแบบเป็นการจำลอง ความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น

ไรซ์ (Raj, 1996: 45) ได้สรุปความหมายของรูปแบบ หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วน (Simplified Form) ของปรากฏการณ์ต่างๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดงหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจง่ายขึ้น หรือจะใช้ประโยชน์ในทำนายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น หรือเป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป

สโตนอร์และแวนเกิล (Stoner; & Wankel, 1986: 44) ให้ทรงเสนอว่ารูปแบบเป็นการจำลองความจริงของปรากฏการณ์เพื่อให้เราได้เข้าใจความสัมพันธ์ที่สลับซับซ้อนของปรากฏการณ์นั้นๆ ได้ง่ายขึ้น

กู๊ด (Good, 2005: 177) ได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ 1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ 2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศเพื่อให้ผู้เรียนรู้ได้เลียนแบบ เป็นต้น 3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการหรือแนวคิด 4) เป็นชุดของปัจจัย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งกันและกันซึ่งรวมตัวกันเป็นวัฏประกอบและสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจเขียนออกมา เป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือบรรยายเป็นภาษาก็ได้

ฟอร์ซและริชเชอร์ (Forces; & Richer, 2007: 5) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การย่อหรือการเลียนแบบความสัมพันธ์ที่ปรากฏอยู่ในโลกแห่งความเป็นจริง ของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ง่ายขึ้นและเป็นระเบียบ สามารถเข้าใจลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์นั้น

ทิงค์เอ็กซิสต์ (Thinkexist, 2008: 1) ได้ให้ความหมายของคำว่ารูปแบบ (Model) ไว้ว่าเป็นแบบจำลองระบบการปฏิบัติงาน หรือแบบแปลนของการก่อสร้างที่วาดไว้ล่วงหน้า หรือสิ่งของที่เป็นตัวแทนแสดงความคิดของสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตหรือสิ่งที่เตรียมเอาไว้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550: 45) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองที่เป็นตัวแทน (Representation) หรือแบบแผน (Design) ของระบบสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งประดิษฐ์ที่ได้รับการพัฒนาหรือจัดสร้างขึ้นให้มีขนาดย่อส่วนจากของจริงที่มีขนาดใหญ่ หรือมีขนาดขยายใหญ่มากกว่าขนาดจริงซึ่งเล็กหรือไม่อาจมองเห็นด้วยตาเปล่า โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแสดงลักษณะรายละเอียดแสดงแนวคิด (Concept) หลักการหรือการทำงานของส่วนต่างๆ และเพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างส่วนประกอบย่อยแต่ละส่วนของระบบสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งประดิษฐ์ ในบางกรณีรูปแบบมีความหมายถึงต้นแบบของสิ่งประดิษฐ์และอาจหมายถึงสภาพการณ์ระบบสิ่งประดิษฐ์หรือบุคคลที่มีลักษณะเด่นเป็นแบบอย่างได้ด้วย

ทิสนา แชมมณี (2552: 220) รูปแบบเป็นรูปธรรมทางความคิด ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่นเป็นคำอธิบาย แผนผังไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและผู้อื่น สามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น ตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ ประกอบด้วยกระบวนการหรือขั้นตอนต่างๆ ที่สามารถช่วยให้สภาพการดำเนินการเป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือและได้รับการพิสูจน์ ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ

ธีรฐ ชมใจ (2554: 103) ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง แบบ แนวคิดการดำเนินงาน ที่เรียบเรียงไว้ในลักษณะของโครงสร้างครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญซึ่งได้รับการจัดไว้อย่างเป็นระบบตามปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดต่างๆซึ่งได้รับการพิสูจน์ทดสอบหรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานเรื่องใด เรื่องหนึ่ง ให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้น

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554:14) ได้สรุปความหมายของรูปแบบ (Model) หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษาหรืออธิบายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจง่ายเป็นรูปธรรม ไม่มีองค์ประกอบตายตัวหรือให้รายละเอียดทุกแง่มุม โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบเพื่อให้เกิดความแม่นยำและเชื่อถือได้แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

สราวดี เพ็งศรีโคตร (2554: 55 - 56) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างทางความคิดประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญของเรื่องที่ศึกษาอย่างมีระบบและความสัมพันธ์กันตามหลักปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อต่างๆ ประกอบเป็นกระบวนการหรือขั้นตอนสำคัญที่จะช่วยให้สภาพการดำเนินการเป็นไปตามทฤษฎี หลักการ หรือแนวคิดที่ยึดถือและได้พิสูจน์หรือยอมรับว่ามีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะของรูปแบบนั้นๆ ได้อาจเป็นได้ทั้งรูปแบบจำลองของสิ่งที่เป็นรูปธรรมและรูปแบบที่เป็นแบบจำลองของสิ่งที่เป็นนามธรรม

สรุปรูปแบบ หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการต่างๆที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการ เป็นไปตามทฤษฎี หลักการหรือแนวคิดที่ยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ยอมรับว่ามีประสิทธิภาพสามารถใช้เป็นแบบแผนในการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยในการจัดระบบความคิดในเรื่องนั้นให้ง่ายขึ้นและมีระเบียบสามารถเข้าใจลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์นั้น

4.2 ประเภทของรูปแบบ

รูปแบบการมีส่วนร่วมมีหลายรูปแบบ ซึ่งผลให้มีความหลากหลายของการนำรูปแบบไปปฏิบัติ ซึ่งขึ้นอยู่กับกลุ่มบุคคล สถานการณ์ ความพร้อมและแนวคิดของผู้ปฏิบัติ ประเภทของรูปแบบ ได้มีนักวิชาและนักการศึกษาที่มีแนวความคิดจัดประเภทของรูปแบบอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทฤษฎี ความเชื่อและหลักการที่นำมาใช้ในการจัด ดังนี้

จอยส์ และเวล (Joyce&Weil,1985: 74) ได้ศึกษา หลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้นๆ และได้แบบกลุ่มรูปแบบการสอนไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. Informational – Processing Model เป็นรูปแบบที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียนและแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. Personal Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง(Reality)ทั้งหลาย

3. Social Interaction Model เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม

4. Behavior Model เป็นกลุ่มรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียนมากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

คีฟส์ (Keever,1998: 386 - 387) กล่าวว่า รูปแบบ(Model) ที่ใช้กันอยู่โดยทั่วไปมี 5 แบบ คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกในลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางการใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบในลักษณะนี้ใช้กันมากทางด้านศึกษาศาสตร์

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกผ่านทางสูตรคณิตศาสตร์ ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลังจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงออกทางแผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) ได้แก่ ความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ ของสภาพการณ์หรือปัญหาใด ๆ รูปแบบด้านการศึกษามักจะเป็นแบบนี้เป็นส่วนใหญ่

ทิสนา แคมมณี (2552: 221) ได้จัดประเภทของรูปแบบการสอนออกเป็น 2 ประเภท คือ รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล และรูปแบบการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนการสอนของไทย รูปแบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลได้จัดประเภทตามลักษณะของวัตถุประสงค์เฉพาะหรือเจตนารมณ์ของรูปแบบ ออกเป็น 5 หมวด ดังนี้

1. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระต่างๆ ซึ่งเนื้อหาสาระนั้นอาจจะอยู่ในรูปแบบของข้อมูล ข้อเท็จจริง มโนทัศน์ หรือความคิดรวบยอด เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของกาเย เป็นต้น

2. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านจิตพิสัย (Affective Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้สึก เจตคติ ค่านิยม คุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นเรื่องยากแก่การพัฒนาและการปลูกฝัง การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนที่เพียงช่วยให้เกิดความรู้ความเข้าใจ มักไม่เพียงพอต่อการช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีได้ จำเป็นต้องอาศัย

หลักการและวิธีอื่นๆเพิ่มเติม เช่น รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ รูปแบบ การเรียน การสอนตามแนวคิดการพัฒนาด้านจิตพิสัยของบลูม เป็นต้น

3. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาด้านทักษะนิสัย(Psycho – Motor Domain) เป็นรูปแบบที่มุ่งช่วยพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในด้านการปฏิบัติ การกระทำหรือการแสดงออก ต่างๆ ซึ่งจำเป็นต้องใช้หลักการ วิธีการ ที่แตกต่างไปจากการพัฒนาทางด้านจิตพิสัยหรือพุทธิพิสัย เช่น รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน (Simpson) เป็นต้น

4. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะกระบวนการ(Process Skills) รูปแบบนี้ เกี่ยวข้องกับทักษะกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับวิธีดำเนินการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทาง สติปัญญา เช่น กระบวนการสืบเสาะแสวงหาความรู้หรือกระบวนการคิดต่างๆ เช่น การคิด วิเคราะห์ การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรือเป็นกระบวนการทางสังคม เช่น กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น หรืออาจเป็นรูปแบบการ เรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านกระบวนการ เช่น รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการ สืบสวน รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการสืบสวน รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิด แก้ปัญหา อนาคตตามแนวคิดของ ทอร์แรนซ์ เป็นต้น

5. รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นบูรณาการ (Intergration)เป็นรูปแบบที่พัฒนาการเรียนรู้ ด้านต่างๆ ของผู้เรียนไปพร้อมๆกัน โดยใช้การบูรณาการทางด้านเนื้อหาสาระและวิธีการรูปแบบใน ลักษณะนี้กำลังได้รับความนิยมอย่างมาก เพราะมีความสอดคล้องกับหลักทฤษฎีทางการศึกษาที่ มุ่งเน้นการพัฒนารอบด้าน หรือการพัฒนาองค์รวม เช่น รูปแบบการเรียนการสอนทางตรง รูปแบบ การเรียนการสอนทางวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของรูปแบบมีทั้งประเภทรูปแบบทั่วไปและรูปแบบเฉพาะที่ใช้ในการ พัฒนาด้านต่างๆ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทุกรูปแบบมีจุดหมายอันเดียวกัน คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นจะทำ อย่างไรให้เกี่ยวข้อง ต้องบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่รูปแบบนั้นๆ กำหนด และแต่ละรูปแบบจะมี องค์ประกอบตามลักษณะและสภาพแบบแผน อยู่บนปรัชญา ทฤษฎี หลักการ แนวคิดหรือความเชื่อ ของแต่ละรูปแบบที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละรูปแบบจะมีเทคนิคและวิธีการต่างๆ ตลอดจนการวัด ประเมินผลที่หลากหลาย และสำคัญแต่ละรูปแบบจะมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อไปสู่ เป้าหมายของรูปแบบนั้นๆ

4.3 คุณลักษณะที่ดีของรูปแบบที่ดี

Keeves (1988: 560) พบว่ารูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ควรมีข้อกำหนด(Requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบ ควรประกอบด้วยสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural Relationship)มากกว่า ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกันเนื่องแบบรวมๆ (Associative Relationship)

2. รูปแบบ ควรใช้แนวทางในการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายเรื่องที่กำลังศึกษา

4.4 การตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธี ซึ่งอาจใช้วิเคราะห์เชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยที่การตรวจสอบรูปแบบจากหลักฐานเชิงลักษณะอาจใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบ ส่วนการตรวจสอบโมเดลจากหลักฐานเชิงปริมาณใช้เทคนิคทางสถิติ ซึ่งการตรวจสอบรูปแบบควรตรวจสอบคุณลักษณะ 2 อย่าง (อุทุมพร จามรมาน, 2541:23) คือ

1. การตรวจสอบความมากมายของความสัมพันธ์ ความเกี่ยวข้อง เหตุผลระหว่างตัวแปร
2. การประมาณค่าพารามิเตอร์ของความสัมพันธ์ดังกล่าว ซึ่งการประมาณค่าสามารถประมาณข้ามกาลเวลา กลุ่มตัวอย่างหรือสถานที่ได้ (Across Time, Samples, Sites)

Eisner (1976: 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้นเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

1. รูปแบบการประเมินเน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมาย วัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal – Based Model) ตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่างๆ เข้าด้วยกัน ตามวิสัยทัศน์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพ หรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ลึกความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง ต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้น ในสาขาเฉพาะที่

ต้องอาศัยผู้รู้ ผู้เล่นในเรื่องนั้นจริงๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้นผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริงๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

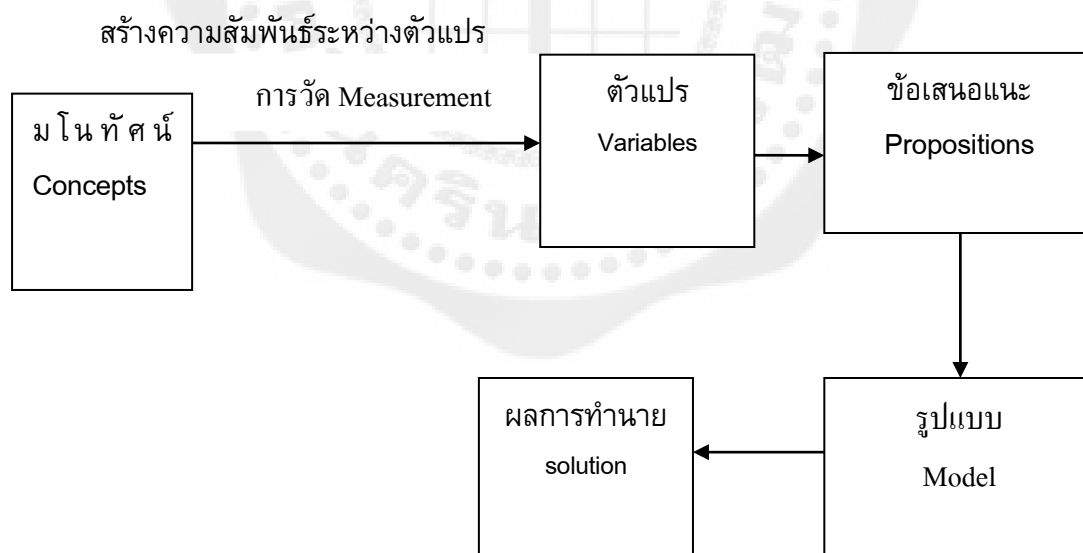
3. เป็นรูปแบบที่ใช้บุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณูปการที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานลัทธิพิจารณาต่างๆ นั้นเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอรรถาธิบายและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่กำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประเมินผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

ทั้งนี้ การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (High Credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

4.5 การสร้างรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ

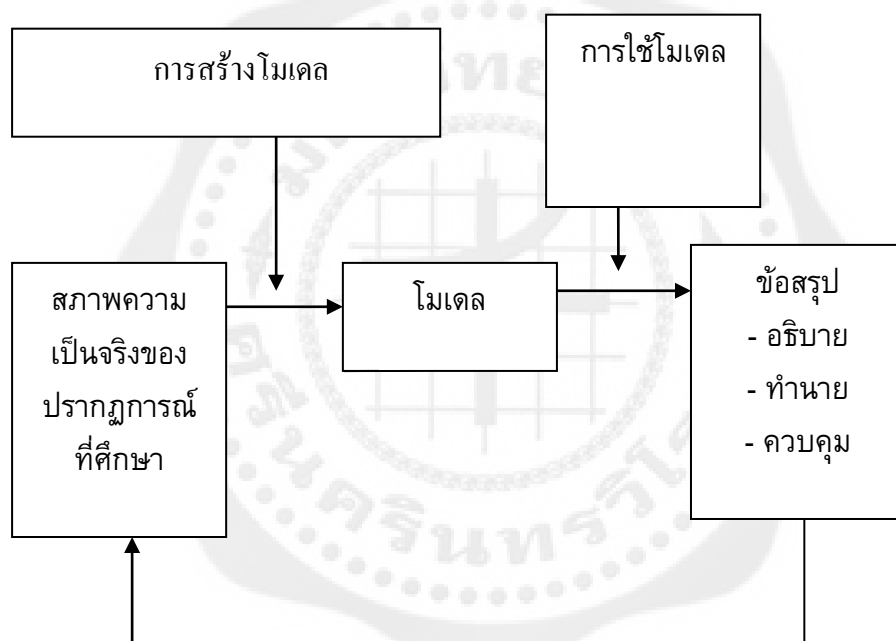
4.5.1 การสร้างรูปแบบ คือ การกำหนดมโนทัศน์เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบเพื่อชี้ให้เห็นชัดเจนว่ารูปแบบเสนออะไร เสนออย่างไร เพื่อให้ได้อะไร และสิ่งที่ได้นั้นอธิบายปรากฏการณ์อะไร และนำไปสู่ข้อค้นพบอะไรใหม่ๆ (Steiner, 1969; Kieve, 1988: 172) ขั้นตอนการสร้างรูปแบบเขียนไว้ในแผนภาพที่ 3

ภาพประกอบ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างรูปแบบสร้างความสัมพันธ์

กล่าวโดยสรุป รูปแบบที่นำไปใช้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้น ต้องประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายความผลทำนายได้ กว้างขวางขึ้นและสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ สำหรับการพัฒนารูปแบบนั้น ผู้วิจัยจะต้องศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการสร้างรูปแบบนำเอาข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบที่กำหนดโครงสร้างและข้อเสนอของรูปแบบอย่างชัดเจน เพื่อนำไปสู่ผลสรุปเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ที่มุ่งหวังของการวิจัยมีการทดสอบและปรับปรุงรูปแบบ ก่อนนำรูปแบบไปใช้งานจริงและมีการประเมินผลหลังจากการนำรูปแบบไปใช้งานจริง

มียากาวะ (2550: 3) เสนอการสร้างโมเดลว่าเป็นการศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ หรือสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราอาจไม่ศึกษาปรากฏการณ์เรื่องนั้นโดยตรงก็ได้ แต่เราศึกษา โดยวิธีการสร้างโมเดล เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถนำไปอธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ ที่ศึกษาดังแผนภาพที่ 4

ภาพประกอบ 4 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างโมเดล

โมเดลที่ใช้ศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ทางสังคมต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ ประการที่หนึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์ของเรื่องการศึกษาและอีกประการหนึ่งสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง คุณสมบัติของโมเดลทั้ง 2 ประการนี้ มีลักษณะขัดแย้งกันเองกล่าว คือ ถ้าเราสร้างโมเดลให้สอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์มากเท่าใด โมเดลจะสลับซับซ้อนมากขึ้นทำให้การนำโมเดลไปใช้มีความยุ่งยากในทางตรงกันข้าม ถ้าเราเน้นความสะดวกในการนำเอาโมเดลไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ ก็ต้องเขียนโมเดลให้ง่ายเข้าไว้ โมเดลก็ไม่สอดคล้องกับสภาพความจริงของ

ปรากฏการณ์ซึ่งทำให้การนำโมเดลไปใช้อธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ได้จำกัด จุดมุ่งหมายที่สำคัญการสร้างโมเดลก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบโมเดลนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์

ดังนั้นโมเดลที่สร้างขึ้นจึงมีความชัดเจนและเหมาะสมกับวิธีการทดลองโดยปกติแล้ว การวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะทดสอบโมเดลเป็นกิจกรรมที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกันเนื่องจากโครงสร้างของโมเดลจะเป็นตัวกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะนำไปใช้ทดสอบโมเดล ผลของการทดสอบโมเดลย่อมนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธโมเดลนั้น

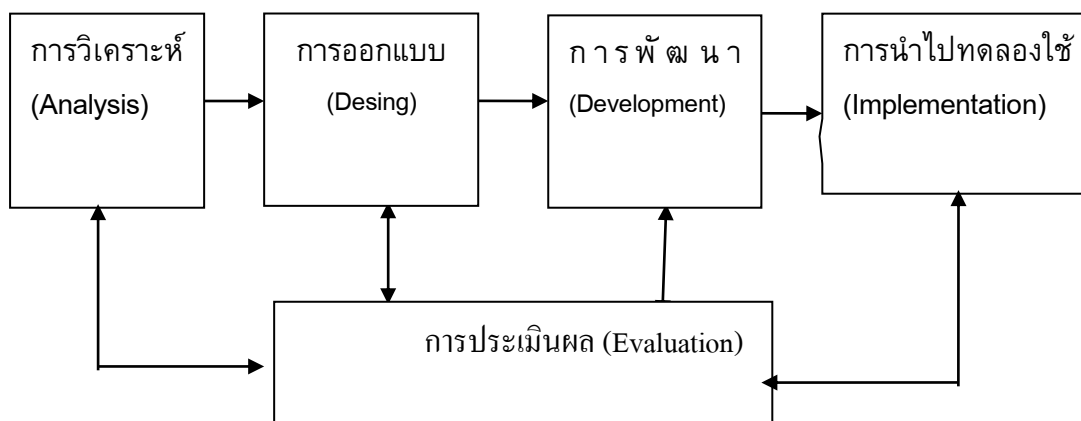
4.5.2 การพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบนั้นอาจมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

วิลเลอร์ (Willer.1986: 83)การพัฒนารูปแบบโดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้าง(Construct)รูปแบบและการหาความเที่ยงตรง(Vaiidity)ของรูปแบบ

อัมพร พงษ์กังสนนันท์ (2550: 108 - 122)ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต” โดยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การสร้างรูปแบบ ประกอบด้วยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากทฤษฎีเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและความคิดของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคเดลฟายแบบปรับปรุง (Modified Delphi Techniques)และ2.การประเมินรูปแบบประกอบด้วยการประเมินรูปแบบเพื่อการศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติในสถานศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีต่อการพัฒนารูปแบบ

สตรีกแลนด์ (Strickland,2006อ้างอิงจาก สรวาดี เฟิงศรีโคตร 2554: 62) ได้เสนอขั้นตอนการออกแบบพัฒนารูปแบบ ประกอบด้วยการดำเนินการอย่างเป็นระบบ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์(Analysis) การออกแบบ (Desing) การพัฒนา(Development) การนำไปทดลองใช้ (Implementation) และการประเมินผล(Evaluation)ซึ่งเรียกว่า “ADDIE Model” ดังภาพที่ 5

ภาพประกอบ 5 การออกแบบและพัฒนารูปแบบ “ADDIE Model” (Strickland,2006)

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจรวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการออกแบบ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัญหา(Problem Analysis)การวิเคราะห์งาน(Task Analysis)การวิเคราะห์ผู้เรียน(Learner Analysis) และการวิเคราะห์ทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง(Resource Analysis)
2. ขั้นตอนการออกแบบ (Desing) เป็นขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการตั้งวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหาความรู้ การจัดกิจกรรม สื่อ และการวัดผล
3. ขั้นพัฒนา (Development) เป็นการสร้างแผนการพัฒนาและสื่อรวมทั้งการตรวจสอบและทดลองขั้นตอนของแผนการพัฒนาและสื่อที่สร้างขึ้น
4. ขั้นการนำไปทดลองใช้ (Implementation) เมื่อกระบวนการออกแบบและพัฒนารูปแบบได้ดำเนินไปถึงขั้นที่ได้ผลผลิตที่จะนำไปทดลองใช้ได้แล้วก็ถึงขั้นการนำไปใช้ในขั้นการนำไปใช้นี้ต้องทำควบคู่กันไปกับขั้นการประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและประสิทธิภาพ
5. ขั้นการประเมินผล (Evaluation) เป็นการวัดวงจรการออกแบบและการพัฒนาว่าระบบการสอนนั้นสมบูรณ์แล้วหรือยัง โดยการประเมินผลจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 5.1 การประเมินผลเพื่อปรับปรุง (Formative Evaluation) เป็นกระบวนการที่จัดทำขึ้นเพื่อการปรับปรุงกระบวนการให้มีประสิทธิภาพ โดยดำเนินการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงนั้นจะต้องดำเนินการไปในแบบสร้างสรรค์ การประเมินผลเพื่อการปรับปรุงมี 4 ขั้นตอนการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ การประเมินรายบุคคล การประเมินผลแบบกลุ่มเล็กและการประเมินภาคสนาม

5.2 ขั้นการประเมินผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ (Summative Evaluation) การประเมินผลลัพธ์ของรูปแบบ การรวบรวมข้อมูล และการตีความหมาย เพื่อการประเมิน ว่ารูปแบบนั้นมีคุณค่าเพียงใด

สรุปจากการศึกษาแนวคิดและกระบวนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่าการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครสามารถสรุปได้ 3 ขั้นตอน ตอนที่ 1 การศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

4.6 การประเมินรูปแบบ

การสร้างรูปแบบมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์การตรวจสอบรูปแบบมีหลายวิธีซึ่งอาจใช้การวิเคราะห์จากหลักฐานเชิงคุณลักษณะ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยผู้เชี่ยวชาญ

การทดสอบรูปแบบอาจทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

4.6.1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช.2559: 54 - 56) ดังนี้

4.6.1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

4.6.1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

4.6.1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

4.6.1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

4.6.2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบในรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบ หรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่งไอส์เนอร์ (Eisner.1976: 192-193) ได้เสนอความคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

4.6.2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่างๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรรย์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

4.6.2.2 รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใดๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริงแนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริงๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษาก็จึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

4.6.2.3 รูปแบบที่ใช้บุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นมีความเที่ยงธรรม และมีจุดพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่างๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4.6.2.4 รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอรรถาธิบายและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

4.6.3 การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคโนโลยีเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4.6.4 การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบนี้ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วนผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

แมคมิลแลนด์ และ ชูมาร์เกอร์ (McMillan; & Schumacher. 2001: 530 – 531) โอเวน (Owen.1993: 41 – 45) เสนอการประเมินรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยด้วย 4 ด้าน รวมทั้งหมด 30 มาตรฐานย่อย ดังต่อไปนี้

1. ด้านประโยชน์ (Utility Standards) เพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินผลจะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้ประเมินผลได้ตามข้อมูลตามต้องการ มุ่งเน้นในด้านของผลการประเมินที่ต้องให้ข้อมูลหรือสารสนเทศตามที่ผู้ใช้ผลการประเมินต้องการ และนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุง

การดำเนินงานได้ มาตรฐานด้านความมีประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้ มาตรฐานด้านความมีประโยชน์ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ ดังนี้

1.1 การระบุผู้นำไปใช้ (Audience Identification) ในการประเมินผลมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับฟังข้อมูลจากผู้นำไปใช้โดยตรงกับเรื่องที่จะประเมิน และควรระบุให้ชัดเจนถึงความต้องการของผู้นำไปใช้โดยตรงนั้นๆ ผู้ใช้ผลการประเมินหรือผู้ที่ให้นำผลการประเมินไปใช้ ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการระบุไว้หรือได้รับการกำหนดไว้เพื่อให้สามารถบ่งชี้ความต้องการของผู้ใช้ผลการประเมินได้นั้นคือ การประเมินต้องระบุผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินได้ครบถ้วนเพื่อให้ผู้ประเมินได้ประโยชน์ที่สมบูรณ์

1.2 ความเชื่อถือได้ของผู้ประเมินผล (Evaluator Credibility) ผู้ที่ดำเนินการประเมินผลจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ได้รับความไว้วางใจ (Trustworthy) และมีศักยภาพที่สามารถดำเนินการประเมินผลได้ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ยอมรับ ควรเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประเมิน ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลการประเมินบรรลุถึงความน่าเชื่อถือสูงสุดและเป็นที่ยอมรับ

1.3 ขอบเขตและการเลือกสารสนเทศ (Information Scope and Selection) ขอบเขตและการเลือกสารสนเทศควรระบุคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการประเมินและควรตอบสนองกับความต้องการและความสนใจของผู้นำไปใช้ สารสนเทศที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องช่วยในการตอบคำถามที่เกี่ยวกับสิ่งที่มุ่งประเมิน โดยสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้ที่ให้นำผลการประเมินไปใช้

1.4 การตีความหมายที่มีคุณค่า (Valuation interpretation) หลักการเหตุผลและกระบวนการต่างๆ ที่นำมาใช้ในการตีความหมายของการประเมินควรอธิบายอย่างระมัดระวัง เชื่อถือได้ เพื่อนำไปสู่คุณค่าของการประเมิน กล่าวคือ ผลที่ได้จากกระบวนการประเมินและความเป็นเหตุผลที่ใช้ในการแปลผลที่ได้จากการค้นพบในการประเมิน ควรจะอธิบายด้วยความระมัดระวังและมีความกระจ่างชัดเจน เพื่อให้การตัดสินคุณค่าเป็นไปอย่างชัดเจน

1.5 ความชัดเจนของการรายงาน (Report Clarity) รายการการประเมินที่แสดงไว้ควรอธิบายให้ชัดเจนถึงวัตถุประสงค์ของการประเมิน บริบทของสิ่งที่ประเมิน วิธีการดำเนินการ และผลการประเมินที่ได้ ซึ่งเป็นสารสนเทศที่จำเป็นที่จะช่วยให้เกิดความเข้าใจได้ชัดเจน

1.6 ความทันเวลาของรายงาน (Report Timeliness) ข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินควรรายงานและแสดงไว้ในรายงานการประเมิน ผู้ต้องการใช้หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทันต่อเหตุการณ์หรือตามระยะเวลาที่กำหนดไว้

1.7 การเผยแพร่รายงาน (Report Dissemination) การประเมินควรจะเผยแพร่แก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทันเวลา

1.8 ผลกระทบของการประเมิน (Evaluation Impact) การประเมิน ควรได้รับการวางแผนดำเนินการ และรายงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อที่จะตอบสนองความต้องการทางความคิดของผู้ใช้ผลการประเมิน ซึ่งจะทำให้เกิดความเป็นไปได้ที่การประเมินจะได้รับการนำไปใช้เพิ่มขึ้น

2. ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) เป็นการประเมินผลจะต้องเป็นจริง ประหยัดและมีข้อความที่เหมาะสม สามารถนำไปปฏิบัติได้ ด้านความเป็นไปได้ ประกอบด้วย การดำเนินงานที่มี การฝึกปฏิบัติ ความสามารถทางการเงิน และประสิทธิผลด้านต้นทุน ประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

2.1 มีวิธีการเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ (Practical Procedure) กระบวนการในการประเมิน จะต้องมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการ และได้รับสารสนเทศที่เพียงพอ โดยให้เกิดอุปสรรคหรือข้อจำกัด ในการดำเนินการน้อยที่สุด

2.2 มีความเท่าทันต่อบรรยากาศทางการเมือง (Political Viability) การประเมิน ควรได้รับการวางแผนและมีการดำเนินการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องใน องค์การ เพื่อให้เกิดความร่วมมืออันจะช่วยให้การป้องกันไม่ให้เกิดการประเมินเกิดความลำเอียง ซึ่งจะทำให้ผิดไปจากความเป็นจริง หรือทำให้เกิดการใช้ผลการประเมินอย่างไม่ถูกต้อง

2.3 มีประสิทธิผลและความคุ้มค่า (Cost Effectiveness) การประเมินควรมี ประสิทธิภาพและให้สารสนเทศอย่างเพียงพอและคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น

3. ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) เป็นการดำเนินการให้เป็นไปตาม กฎหมาย ข้อบังคับ จริยธรรม และคำนึงถึงสวัสดิการของผู้เกี่ยวข้องและผู้ได้รับผลกระทบจากการประเมินผล มาตรฐานเหล่านี้คือ ข้อตกลงที่เป็นทางการ ข้อขัดแย้งที่น่าสนใจ ซึ่งเปิดเผย สาธารณชนมีสิทธิรู้ได้ ตามสิทธิของมนุษย์ และปฏิกริยาร่วมกันของมนุษย์ และควรมีการรายงานด้วยความยุติธรรม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการดังนี้

3.1 มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้อย่างเป็นทางการ (Formal Obligation)

3.2 ในกระบวนการตรวจสอบ สามารถดำเนินการแก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่าง โปร่งใส และเป็นธรรม (Conflict of Interest)

3.3 มีการรายงานผลได้อย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา (Full and Frank Disclosure)

3.4 ผลการตรวจสอบสามารถเปิดเผย ให้สาธารณชนทราบได้ (Public's Right to Know)

3.5 ระบบตรวจสอบออกแบบและดำเนินกิจกรรมการตรวจสอบโดยตระหนักถึง สิทธิส่วนบุคคล (Right of Human Subject)

3.6 วิธีการตรวจสอบคำนึงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Human Interactions)

3.7 การรายงานตรวจสอบดำเนินการอย่างเป็นธรรม และมีความสมบูรณ์ของ ผลการประเมิน (Balance Reporting) พร้อมทั้งมีการเสนอแนะจุดเด่น จุดด้อยเพื่อการพัฒนาไว้

3.8 ความรับผิดชอบต่อค่าใช้จ่าย (Fiscal Responsibility) ผู้ประเมินจะต้องระบุ ค่าใช้จ่ายและการจัดสรรทรัพยากรที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งจะสะท้อนถึงกระบวนการที่ตรวจสอบได้อันเป็น การแสดงถึงความรับผิดชอบเชิงจริยธรรม

4. ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) เป็นมาตรฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของการปฏิบัติที่กำหนดคุณค่า ได้กำหนดว่าวิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง โดยผู้ให้ข้อมูลหรือสารสนเทศที่เชื่อถือได้ ต้องสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการวัดได้จริงและมีความคงเส้นคงวา แหล่งผู้ให้ข้อมูลต้องมีความเชื่อถือได้โดยให้ข้อมูลตามความเป็นจริง ในขณะเดียวกันต้องใช้วิธีการวิเคราะห์และนำเสนอผลการประเมินที่ถูกต้อง ไม่ลำเอียง ความเป็นปรนัย ประกอบด้วย 11 มาตรฐาน

4.1 การระบุวัตถุประสงค์ (Objective identification) สิ่งที่ต้องการประเมิน ซึ่งอาจจะเป็นแผนงานโครงการนั้น ควรมีการระบุวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้แผนงานและโครงการนั้นมีการบ่งชี้อย่างชัดเจน

4.2 การวิเคราะห์บริบท (Context Analysis) บริบทของสิ่งที่ต้องการประเมิน จะต้องได้รับการตรวจสอบว่ามีรายละเอียดเพียงพอด้วย ทั้งนี้บริบทเหล่านี้อาจจะมีอิทธิพลต่อสิ่งที่ต้องการประเมิน

4.3 การบรรยายเป้าหมายและวิธีดำเนินการ (Described Purposes and Procedures) เป้าหมายและกระบวนการของการประเมิน ควรจะได้รับการบรรยายไว้อย่างชัดเจน อันจะทำให้เกิดความสะดวกและความชัดเจนต่อการกำกับติดตาม

4.4 แหล่งสารสนเทศที่มีความเชื่อถือได้ (Defensible Information Sources) แหล่งของข้อมูลที่ใช้ในการประเมินควรจะได้รับการบรรยายด้วยรายละเอียดที่เพียงพอ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่พอเหมาะต่อการประเมิน

4.5 การวัดมีความตรง (Valid Measurement) กระบวนการรวบรวมสารสนเทศ ควรได้รับการพัฒนา หรือเลือกใช้ในลักษณะที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า สารสนเทศที่ได้รับมีความตรง โดยสามารถวัดสิ่งที่ได้รับ

4.6 การวัดมีความเที่ยง (Reliable Measurement) ความเที่ยงของสารสนเทศ ควรได้รับการพัฒนาหรือเลือกใช้ในลักษณะที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่า สารสนเทศที่ได้รับความเชื่อถือได้หรือมีความเที่ยงที่เพียงพอ

4.7 สารสนเทศที่เป็นระบบ (Systematic Information) ในการประเมินผลนั้น สารสนเทศที่ได้รับการรวบรวม ประเมินผลและรายงานจะต้องเป็นสารสนเทศที่ผ่านการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

4.8 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Analysis of Quantitative Information) ข้อมูลเชิงปริมาณที่ใช้ในการประเมิน ควรได้รับการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีความเหมาะสม เพื่อให้ได้คำตอบจากการประเมินที่มีความเชื่อถือ

4.9 การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Analysis of Qualitative Information) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ใช้ในการประเมิน ควรได้รับการวิเคราะห์อย่างมีระบบและมีความเหมาะสม เพื่อให้ได้คำตอบจากการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์เชิงปริมาณ

4.10 การสรุปผลอย่างสมเหตุสมผล (Justified Conclusions) การสรุปผลจากการประเมิน ควรจะสมเหตุสมผล เพื่อให้ผู้นำไปใช้สามารถเข้าใจการสรุปผล

4.11 รายงานที่ชัดเจนเป็นปรนัย (Impartial or Objective Reporting) รายงานการประเมินควรมีการป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิดหรือเกิดความคาดเคลื่อน อันเนื่องมาจากความรู้สึกส่วนตัวหรือความลำเอียงในส่วนใด ๆ ของการประเมิน ทั้งนี้เพื่อให้รายงานการประเมินได้สะท้อนถึงข้อค้นพบจากการประเมินด้วยความยุติธรรม

สรุป รูปแบบการประเมินประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ที่นำไปใช้ประโยชน์สูงสุดนั้นต้องเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ คือ มีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง สามารถทำนายผลได้ สามารถขยายผลของการทำนายกว้างขวางขึ้นและสามารถนำไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ สำหรับสร้างและพัฒนาในรูปแบบนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีในการสร้างรูปแบบโดยการนำข้อมูลที่จัดเก็บมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อกำหนดความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของกระบวนการ องค์ประกอบของรูปแบบ โดยกำหนดโครงสร้างและข้อเสนอของรูปแบบเพื่อนำไปสู่ผลสรุปสำหรับอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นการวิจัยครั้งนี้มีการปรับปรุงรูปแบบและตรวจสอบก่อนนำรูปแบบไปทดลองใช้จริงมีการประเมินผล พัฒนา ปรับปรุงหลังจากนำรูปแบบไปใช้งานจริงแล้วนำเสนอรูปแบบและขยายผลในขั้นตอนสุดท้าย การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จะต้องเป็นรูปแบบที่ ประกอบด้วย 2 ด้าน คือ

ด้านความเหมาะสม รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎ ข้อบังคับ จริยธรรม ตลอดจนผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย มีระบบการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมอย่างเปิดเผย ตรงไปตรงมา ตลอดจนมีการเผยแพร่ผลการดำเนินการได้

ด้านความเป็นไปได้ รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร รูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติที่สามารถทำให้เกิดขึ้นจริงทั้งในเรื่องวัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการและการวัดประเมินผล ตลอดจนรูปแบบดังกล่าวสามารถให้ผลคุ้มค่ากับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้น

ผู้วิจัยจึงเลือกมาใช้ในการประเมินรูปแบบการวิจัยครั้งนี้

5. โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนสาธิต หมายถึง โรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นภายใต้การดูแลของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เพื่อให้เป็นสถานฝึกปฏิบัติการทางการศึกษาและเป็นสถานที่ฝึกการปฏิบัติงานของคณะศึกษาศาสตร์หรือคณะครุศาสตร์ก่อนที่นิสิตนักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี (ออนไลน์)

โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นสถาบันที่สามารถตอบสนองกับแนวทางการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาข้างต้นทั้งนี้เนื่องจากทางโรงเรียนมีนโยบายและความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวไกลไปในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านหลักสูตรและการสอนโดยเน้นให้นักเรียนได้รู้ถึงศักยภาพ

ของตนและเลือกเรียนตามสิ่งที่ตนถนัด ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน เป็นการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันและเรียนรู้พึ่งพากันไปตลอดชีวิตโดย มีเป้าหมายว่า ทุกคนที่อยู่ในโรงเรียนร่วมกันทำงานตามบทบาทของตน ร่วมมือช่วยเหลือกันสร้างสรรค์ผลงาน เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้เป็นคนเก่ง ดี มีสุข ในฐานะเป็นเป้าหมายของการปฏิรูปการเรียนรู้โดยถือว่า การตีความ “เก่ง” และ “ดี” ต้องสัมพันธ์กับความจริงและข้อจำกัดต่างๆ เด็กจะเก่ง ดี เท่าที่เขาจะทำได้ตามพัฒนาการ ประสบการณ์เดิมและความจริงรอบตัวเขาเท่านั้น แม้จะเน้น “มีสุข” แต่ “เก่ง” และ “ดี” ก็ต้องปลูกฝังไปพร้อมๆ กันโดยไม่เน้นให้มากเกินไปจนกลายเป็นทุกข์ของเด็กหรือผู้เรียน ทั้งนี้ผู้สอนเป็นผู้มีบทบาทหลัก ในการกำหนดบทเรียน ซึ่งผู้สอนอาจออกแบบบทเรียนเองหรือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญภายนอกบทเรียนดีจะมีลักษณะ คือ มีเนื้อหาที่เหมาะสมคือ ให้ทั้งความรู้ทางข้อมูล ข้อเท็จจริงที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เป็นประโยชน์แก่การแก้ทุกขระยะสั้นระยะยาว สาระนั้นต้องสัมพันธ์กันกับความเป็นจริงของผู้เรียน หรือสอนจากความจริง และยังต้องสอนจากความจริงและยังต้องทันสมัย แต่เข้าใจท้องถิ่นด้วย วิธีการที่เหมาะสมนั้นคือ ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ข้อมูลมาจากกลุ่ม แก่ปัญหา คือ มุ่ง ค้นพบด้วยตนเอง

ตามหลักสูตรดังกล่าวโรงเรียนสาธิตทุกแห่ง จึงได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่จัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ 5 ลักษณะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การเรียนรู้อย่างมีความสุข : เรียนรู้อย่างสุขสันต์ด้วยกันทั่วทุกคนซึ่งมีแนวทางสำคัญคือ บทเรียนต้องเป็นเรื่องใกล้ตัว มีความหมาย มีประโยชน์ กิจกรรมการเรียนรู้ต้องมีความหลากหลาย สื่อการเรียนต้องน่าสนใจการประเมินผลมุ่งเน้นตามศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนต้องแสดงออกอย่างนุ่มนวล เป็นมิตร มีเมตตา อบอุ่น เข้าใจและยอมรับกันและกันให้กำลังใจและเกื้อกูลกัน

2. การเรียนรู้แบบองค์รวม : การบูรณาการสาระและกระบวนการเรียนรู้เป็นการเรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างสัมพันธ์ เชื่อมโยงต่อเนื่องกลมกลืนกันทั้งในเรื่องใกล้ตัวในท้องถิ่น สิ่งแวดล้อมที่อาศัยอยู่ ทั้งเรื่องของท้องถิ่น เรื่องของสากล การเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มต่างๆที่เกิดขึ้นในสังคมโลก ซึ่งมีผลทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องที่เรียนรู้อย่างชัดเจนลึกซึ้งครอบคลุม มีความหมายต่อการนำไปใช้ในการดำรงชีวิตและแก้ปัญหาสภาพสังคม

3. การเรียนรู้จากการคิดและการปฏิบัติจริง : เรียนโดยใช้สมองและสองมือ การคิดเป็นความสามารถของสมอง การจัดการเรียนให้ได้ฝึกคิดและปฏิบัติจริงต้องฝึกจากประสบการณ์ตรงจากแหล่งความรู้ สื่อ เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อมรอบตัวต่างๆ ด้วยการฝึกสังเกตคิดอย่างรอบคอบปฏิบัติอย่างจริงจัง และสรุปผลเป็นองค์ความรู้แก่ตนเอง

4. การเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น : เรียนร่วมกัน รู้ร่วมกัน เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์กัน โดยมีการถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนความรู้ วัฒนธรรม อารมณ์ และสังคมร่วมกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิด เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เป็น

การปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงาม การทำงานร่วมกันทำให้พัฒนาทั้งทักษะทางสังคม และทักษะการทำงานที่ดีด้วย

5. การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง : เรียนอย่างใคร่ครวญทบทวนรอบด้าน เป็นการรับรู้ผลการเรียนรู้และความถนัดของตนเองโดยเปิดโอกาสและจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนศึกษาวิเคราะห์ ประเมินจุดดีจุดด้อย และปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของตนเองเพื่อนำไปสู่การปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสม พร้อมทั้งจะนำไปใช้ในการเรียนรู้ครั้งต่อไป

นอกจากนี้โรงเรียนสาธิตทุกแห่ง ได้วางแผนจัดการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรของโรงเรียน และจัดองค์ความรู้ที่จะพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามวุฒิภาวะและศักยภาพของผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีพหุปัญญา (Theory of Multiple Intelligences) เมื่อพิจารณาพร้อมกับหลักการศึกษาลดชีวิตแล้ว สามารถผสมผสานกับหลักการศึกษาลดชีวิตได้อย่างกลมกลืนและมีประสิทธิภาพ สามารถนำไปดำเนินการในทางปฏิบัติได้จริง ดังที่ระบุไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษาปัญญาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนอย่างน้อย 8 ด้าน ได้แก่ ด้านภาษา ด้านตรรกศาสตร์และคณิตศาสตร์ ด้านมิติสัมพันธ์ด้านร่างกายและการเคลื่อนไหว ด้านดนตรี ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านการเข้าใจตนเอง และด้านธรรมชาติวิทยาซึ่งมนุษย์ทุกคนมีความสามารถหรือสติปัญญาด้านต่างๆ เหล่านี้ในระดับหนึ่งโดยที่แต่ละคนจะมีระดับความสามารถแต่ละด้านไม่เท่ากัน สติปัญญาแต่ละด้านไม่ได้ทำงานแยกขาดจากกัน แต่จะทำงานร่วมกัน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร มีความเหมาะสมในการเป็นแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ

1. โรงเรียนสาธิตเป็นสถาบันในการผลิตครู ครูสอนดี มีการทำหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการออกแบบประสบการณ์ EAP (Experiential Activities Planner) ครูต้องเข้าใจเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอนแบบต่างๆ (การสาธิต การศึกษาด้านตนเอง การเรียนรู้ในกลุ่ม) โครงสร้างการสอน (การจัดกลุ่มรูปแบบต่างๆ และบทบาทของผู้สอน) และวัสดุการเรียนรู้ (ของจริง สื่อวัสดุ สิ่งพิมพ์ เกม ทรัพยากรท้องถิ่น ฯลฯ) ขั้นตอนการเรียนรู้ตามหน่วยการเรียนรู้ หรือแผนการออกแบบประสบการณ์ EAP เป็นดังนี้

1.1 อุ่นเครื่อง เป็นการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจ อย่างสนุกสนานท้าทายแนะนำปัญหา เช่น ครูใช้คำถามเพื่อท้าทายให้ผู้เรียนคิดและอยากหาคำตอบ

1.2 ไตร่ตรองทางแก้เฉพาะตน เช่น ให้ผู้เรียนฝึกคิด ฝึกค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

1.3 ระดมทางออกโดยกลุ่ม เช่น ให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม ฝึกการถกเถียงอภิปราย ยอมรับมุมมองที่หลากหลาย และหาข้อสรุปของกลุ่ม

1.4 สื่อสารทางออก เช่น ให้ผู้เรียนได้ฝึกตัดสินใจ วิพากษ์วิจารณ์และนำเสนอข้อมูลความคิดเห็นของตนเอง/กลุ่ม

1.5 ถอดรหัสปรับใช้ เช่น ให้ผู้เรียนสรุปความรู้และประสบการณ์ที่ได้ทำไปปรับใช้กับชีวิต

2. โรงเรียนสาธิตเป็นสถาบันกึ่งจัดกิจกรรม ครูจะใช้เทคนิคการเรียนรู้ที่หลากหลายอย่างเหมาะสม สอดคล้องระหว่างระเบียบวิธีสอน โครงสร้างการสอน และวัสดุการสอนในทุกขั้นตอนของการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้/แผนการออกแบบประสบการณ์ EAP นอกจากนี้ครูจะสนับสนุนให้ผู้เรียนออกแบบและจัดทำแผนประสบการณ์ของตน ทั้งเดี่ยวและเป็นกลุ่ม เช่น การแสดงบทบาทสมมติละคร กรณีศึกษา เป็นต้น

ครูมีบทบาทหน้าที่อันหลากหลายในสถาบันแห่งการเรียนรู้นี้ ครูที่ดีจะต้องเป็นครูที่กล้าคิดกล้าทำกล้าแสดงออกในสิ่งที่ดี เป็นที่ปรึกษา เป็นผู้สนับสนุน ครูจะต้องเรียนรู้ปรับตัวเองให้มีความสุขพัฒนาอาชีพของตนเองอย่างไม่หยุดยั้งต่อไป

3. โรงเรียนสาธิตเป็นสถาบันเลิศล้ำการสื่อสาร ครูจะสื่อสารให้ผู้เรียนรู้อย่างมีระเบียบ 4 ขั้นตอนคือ บทนำ เนื้อหา บทสรุป และเชื่อมโยงปรับใช้ได้ตามสถานการณ์

4. โรงเรียนสาธิตมีทรัพยากรพอเพียง การบริหารจัดการที่ดีมีส่วนทำให้การเรียนรู้จากบทเรียนที่ดีและมีมือครูที่สอนเป็นประสพผลตามวัตถุประสงค์ การบริหารทรัพยากรอย่างพอเหมาะพอเพียง ครูดีมีฝีมือจะเป็นผู้ประสานได้ โดยการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน หลักการสำคัญคือ การเรียนที่ทำให้ผู้เรียนสร้างพลังทางความคิดของตนเองมากที่สุด จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งที่มีความหมายต่อตนเอง สร้างสิ่งที่ผู้เรียนชอบและสนใจ ผู้เรียนก็จะเต็มใจมีส่วนร่วมและทำงานนั้น และการที่ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ลงมือทำได้เท่าใด ก็จะสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่ให้กับความรู้ที่มีอยู่เดิม ซึ่งเป็นสิ่งที่เพียเจต์ใช้คำว่า การดูดซึมทางความรู้ (Assimilation of Knowledge) มากยิ่งขึ้นไปกว่านี้ คือ การที่บุคคลนั้นสามารถเชื่อมโยงความรู้เข้าด้วยกันด้วยความใส่ใจจะทำให้เกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งมีความหมายและยาวนาน กระบวนการเรียนรู้ด้วยการสร้างสรรค์ปัญญานี้ บทบาทของครูต้องปรับเปลี่ยนไปคือ แทนที่จะ “สั่งสอน” เป็นด้านหลัก ก็จะมีบทบาทใหม่ในการเป็นผู้ชี้ทาง เป็นผู้แนะนำ และเป็นนักวิจัย ด้วย ดังนั้น ครูจะต้องเป็นผู้เรียนรู้ด้วยและต้องเรียนรู้ตลอดเวลา จึงจะสามารถทำบทบาทหน้าที่ใหม่ได้

แนวทางโรงเรียนสาธิตให้เป็นสถาบันส่งเสริมการศึกษาเรียนตลอดชีวิต โดย

1. บุคลากรของโรงเรียนให้เป็นผู้มีและสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ด้วยตนเอง และกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ

2. โรงเรียนจัดทรัพยากรวัตถุในโรงเรียน เช่น ภูมิทัศน์ อาคารเรียน ห้องสมุดให้พร้อมเป็นแหล่งการเรียนรู้

3. โรงเรียนจัดหลักสูตรให้หลากหลาย มีความเหมาะสมตรงความต้องการของชุมชน หลักสูตรต้องมีลักษณะนอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับและยังต้องเป็นการให้ความรู้หรือประสบการณ์ใหม่หรือเสริมความรู้เดิม เช่นการจัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น หลักสูตรสุขภาพอนามัย หลักสูตรเสริมทักษะผู้ทำงาน หลักสูตรเสริมความรู้การเกษตร หลักสูตรสำหรับผู้สูงอายุ

4. โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อชุมชนโดยผ่านเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโรงเรียน คือ ตัวครูมีฐานะเป็นวิทยากร ห้องสมุด ชั้นเรียน คอมพิวเตอร์ ภูมิทัศน์ และใช้กิจกรรมบางอย่าง เช่น วิทยาการทันสมัยบนป้ายนิเทศ วิทยุชุมชนศึกษา

5. โรงเรียนจัดให้มีความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการความรู้ เช่น มหาวิทยาลัย หรือสมาคมต่าง ๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อจัดให้มีโปรแกรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของชุมชนขึ้นในโรงเรียน เช่น โครงการร่วมมือกับมหาวิทยาลัยหรือสมาคมอาชีพ เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรทั้งระยะยาว และระยะสั้นตามที่ชุมชนต้องการ

6. พัฒนาและจัดให้มีศูนย์หรือมุมสนทนาการศึกษาสำหรับคนทุกเพศทุกวัย และทุกระดับการศึกษา โดยเปิดให้ผู้ที่ต้องการศึกษาเข้าใช้บริการได้ตลอดเวลา

7. โรงเรียนจัดโปรแกรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักบูรณาการการศึกษาทั้ง 3 ระบบ หลักความเสมอภาคทางการศึกษา หลักการเรียนรู้แบบมีผู้เรียนเป็นสำคัญ หลักการศึกษาเพื่อชีวิต หลักการคิดเป็น และหลักการกระจายอำนาจการศึกษาสู่ชุมชน

ด้วยเหตุผลดังกล่าวถือได้ว่าโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร มีการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นในระบบโรงเรียน นอกโรงเรียน หรือการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริม การเรียนรู้ ตลอดชีวิตดัง สรุปได้ ดังนี้

โรงเรียนสาธิตมีการจัดกิจกรรมที่เนื้อหาสามารถให้กลุ่มเป้าหมาย คือ ทั้งนักเรียนและผู้สนใจเลือกเรียนได้ตามความต้องการ มีความยืดหยุ่น กฎระเบียบและเงื่อนไขต่าง ๆ ไม่ตายตัว สามารถปรับเข้าหากลุ่มนักเรียนและกลุ่มผู้สนใจเรียนได้ ทางด้านเนื้อหาของหลักสูตร วิธีการจัดการเรียนการสอนสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของสภาพผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ระดับชั้น เพศ พื้นฐานการศึกษาหรือสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีการจัดหลักสูตรผสมกลมกลืนกับการดำเนินชีวิต มีการเรียนที่เกี่ยวกับการศึกษาพื้นฐาน การดำเนินชีวิตของชุมชน กับวิถีชีวิต หรือเรื่องใกล้ตัวของผู้เรียนโดยตรง เช่น การนำสิ่งที่เรียนมาใช้ฝึกกับการดำเนินชีวิตหรือนำมาฝึกกับการทำงาน เป็นต้น สามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้จริง ใช้ประกอบอาชีพได้ หรือนำความรู้ที่ได้รับไปเป็นแนวทางการศึกษาต่อได้จากสิ่งต่าง ๆ ที่ได้กล่าวทั้งหมดแสดงให้เห็นถึงบทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ฐานะสถาบันแห่งการศึกษาตลอดชีวิตได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยสนใจกลุ่มโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่สังกัดในมหาวิทยาลัยของรัฐ 5 แห่งกับโรงเรียนสาธิตที่สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏอีก 3 แห่ง รวมกลุ่มโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครผู้วิจัยศึกษาทั้งหมด 8 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) และกลุ่มโรงเรียนสาธิตในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้แก่ โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

พระนคร โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ได้มีผลงานงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

6.1 งานวิจัยในประเทศ

สวางจิต ไควบุญงาม (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมคือ ประสิทธิภาพของผู้ปกครองที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการศึกษาและบทบาทของโรงเรียนในการกระตุ้นส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของผู้ปกครอง และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

กนกวรรณ บุญปลูก (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนรัตนวิเชียร จังหวัดนนทบุรี มีการจัดการศึกษาใน 5 ด้าน คือ งานการบริหารและการจัดการ งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานบุคลากร งานอาคารและสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ และงานความสัมพันธ์ชุมชน พบว่า ผู้ปกครองเพศชายมีส่วนร่วมในดำเนินงานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสูงกว่าผู้ปกครองเพศหญิง ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาไม่สูงกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายมีส่วนร่วมในงานด้านบุคลากรสูงกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าและผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่นๆ มีส่วนร่วมในงานบุคลากรสูงกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพพนักงานบริษัท/ ห้างร้าน และได้กำหนดองค์ประกอบและมิติการมีส่วนร่วม คือ การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การร่วมมือในผลประโยชน์ การร่วมกิจกรรมและการวางแผน

วิลาภา พรหมฤทธิ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า 1) การรับรู้ข่าวสาร และด้านทัศนคติโดยภาพรวมของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับสูง 2) ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับปานกลาง ทั้งโดยรวมและรายด้าน 3) ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับการมีส่วนร่วมโดยรวมของผู้ปกครอง นักเรียน ส่วนเพศ อายุ อาชีพและรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติทางบวกกับการมีส่วนร่วม ส่วนทัศนคติต่อโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ มีความสัมพันธ์ทางลบกับการมีส่วนร่วมโดยรวมของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และได้กำหนดองค์ประกอบและมิติการมีส่วนร่วม โดยจัดทำแผนและติดตามประเมินผล

สมบัติ สว่างสวย (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนรัตนันท์ จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีใน 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านทักษะการทำงาน ด้านคุณธรรมจริยธรรม อยู่ในระดับมาก และได้กำหนดองค์ประกอบและมิติการมีส่วนร่วมคือการตัดสินใจ การร่วมประเมินผล การร่วมวางแผนและการระดมทรัพยากร

สร้อย ทพยัประสม (2550: บทคัดย่อ) เรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ประกอบอาชีพรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด ด้านวุฒิการศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลาง มาก

นภาพร มูลเมือง (2551: 70) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง และครูโรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู (วิเศษวิทยุทยาน) โดยการใช้การบริหารวัฏจักรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ผลการวิจัยสรุปว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานเครือข่ายผู้ปกครอง และครูโรงเรียนชุมชนบ้านคลองพลู (วิเศษวิทยุทยาน) มีส่วนร่วมทุกด้านอยู่ในระดับน้อย

นิตยา สุขคุ้ม (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนนิคมสร้างตนเองจังหวัดระยอง 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในด้านการบริหาร ด้านงบประมาณ ด้านการบริหาร งานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป จำแนกตามอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนจำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่า ด้านวิชาการแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พาณี ศิริสวัสดิ์ (2551: 23) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพราะโรงเรียนจะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัจจุบันมุ่งเน้นให้ใช้แหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชนมาช่วยในการสอนซึ่งจะทำให้ความร่วมมือต่างๆ นี้นำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

พัชรินทร์ จันท์ส่องแสง (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการศูนย์เลี้ยงนักเรียน เพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบกิจการของชุมชน ใน 4 ด้าน คือ การติดต่อ สื่อสาร การเป็นอาสาสมัคร การส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน และการตัดสินใจ พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ที่บ้านและการติดต่อสื่อสาร อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนด้านอาสาสมัครและการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ปัญหาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ที่พบมากที่สุดคือ ด้านการติดต่อสื่อสาร รองลงมาคือ การตัดสินใจ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนที่บ้าน และด้านการเป็นอาสาสมัคร ผู้ปกครองระบุว่าไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ข้อเสนอแนะที่ผู้ปกครองเรียกร้องมากที่สุด คือ การจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอแก่นักเรียน และจัดสรรเวลาพักเที่ยงในการร่วมกิจกรรมกับนักเรียน ศูนย์เลี้ยงนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการอบรม เลี้ยงดู โดยการใช้การสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้ดูแลนักเรียนกับผู้ปกครอง

กิตติ กรทอง (2552: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดงจังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลา ต้องทำงาน ด้านการเงิน ไม่ได้รับเอกสาร กิจกรรมมาก คิดว่าไม่จำเป็น ป่วย ติดธุระ ส่วนข้อเสนอแนะคือ ให้จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือศูนย์ฯ ให้สมาคมผู้ปกครองและครูช่วยประชาสัมพันธ์ศูนย์ฯ กับผู้ปกครอง กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัว จัดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย โดยทำแผ่นพับหรือเอกสารทุกๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับข่าวสาร จัดทำข้อมูลที่คิดว่ามีความจำเป็นสำหรับ ผู้ปกครองไว้ในศูนย์ฯ เพื่อให้เห็นความสำคัญของเด็ก

อรนุช ชัยยะวิริยะ (2552: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลเมืองสตูล ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลเมืองสตูล เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและอาชีพ มีความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมากไม่แตกต่างกัน

วิวรรณ สารกิจปริษา (2554: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ ผลการศึกษาพบว่า 1.พฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุ๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอาสาสมัคร มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับน้อย 2.ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองด้านการรับบริการทางวิชาการใน 2 ด้าน ได้แก่ ความรู้ในการพัฒนานักเรียนและความรู้ทั่วไป มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนอาชีพและระดับการศึกษาของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

สราวดี เพ็งศรีโคตร (2554: 32) ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา

ปฐมวัยมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1.1) หลักการและแนวคิด ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนและการมีข้อตกลงร่วมกันในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง 1.2) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเด็กพัฒนาผู้ปกครองและพัฒนาโรงเรียน 1.3) ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ 1.4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผล 1.5) บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน 2) ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา:กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการร่วมกิจกรรม การระดมทรัพยากร การร่วมประเมิน การร่วมวางแผน อยู่มาในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความเชื่อถือในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ และความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

เมลดดา วงศ์รัตน์ (2556: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนชลประทานวิทยา พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนชลประทานวิทยาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการอบรมเลี้ยงดูอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน การติดต่อสื่อสาร มีค่าอยู่ในระดับมาก ด้านอาสาสมัครเพื่อพัฒนาการ ด้านการระดมทรัพยากร และด้านการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปงานวิจัยในประเทศพบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาส่วนใหญ่ผู้ปกครองให้ความสนใจในการมีส่วนร่วมระดับศูนย์เด็กเล็ก ระดับปฐมวัย ส่วนในระดับมัธยมผู้ปกครองให้ความสนใจอยู่ในระดับต่ำ และส่วนมากผู้ปกครองจะได้มีโอกาสมีส่วนร่วมโดยการบริจาควัสดุสิ่งของหรือทุนทรัพย์ต่างๆ ที่ผู้ปกครองมีศักยภาพด้านอื่นๆ ด้วย โดยอาสาสมัคร เช่น เป็นวิทยากรพิเศษ สนับสนุนแหล่งเรียนรู้ ให้นักเรียนได้ศึกษาดูงาน ฝึกงานในสถานประกอบการหรือเข้าร่วมประชุมจนถึงขนาดเป็นหุ้นส่วน การที่ผู้ปกครองเข้ามาร่วมในการจัดกิจกรรมหรือส่งเสริมการจัดกิจกรรมระหว่างบ้านกับโรงเรียนที่จะช่วยพัฒนา ให้งานการศึกษาหรือการเรียนรู้ของนักเรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ โดยลงมือปฏิบัติ ช่วยเหลือ และร่วมรับผิดชอบในการระบุ สภาพปัญหา การตัดสินใจวางแผน ร่วมดำเนินการและประเมินผล ตลอดจนยอมรับผลการทำงานและพร้อมที่จะแก้ไขและพัฒนาการศึกษาต่อไป สำหรับปัญหาร่วมกันโดยเสนอแนะให้จัดหาอาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียน ให้สมาคมผู้ปกครอง และครูช่วยประชาสัมพันธ์โรงเรียนกับผู้ปกครอง

กำหนดวันปฐมนิเทศไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ผู้ปกครองได้เตรียมตัว จัดกิจกรรมให้น้อยลงเพื่อลดค่าใช้จ่าย โดยทำแผ่นพับหรือเอกสารทุกๆ 1 เดือน เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับข่าวสาร จัดทำข้อมูลที่ดีที่มีความจำเป็นสำหรับผู้ปกครองไว้ในโรงเรียน เพื่อให้เห็นความสำคัญของนักเรียน การมีส่วนร่วมสามารถพัฒนาให้เพิ่มขึ้นได้ด้วยความพยายามของครูและผู้บริหารโรงเรียน

6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มอริสัน (Morrison. 1998: 22 – 25) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ลักษณะการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ พบว่ามี 3 ประการด้วยกัน คือ 1. การทำงาน วิธีที่ใช้โดยปกติเพื่อให้พ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรม ก็ คือ การทำงานที่กำหนดให้เสร็จ ตามความสามารถของผู้ปกครอง เช่น ทำหน้าที่สอนพิเศษ ผู้ช่วยครูหาทุน จัดการศึกษานอกสถานที่ และทำงานธุรการ 2.กระบวนการ พ่อแม่มีส่วนร่วมในกระบวนการทางการศึกษา เช่น วางแผนหลักสูตร ตรวจสอบและเลือกแบบเรียน กรรมการในกิจกรรมต่างๆ บทบาทด้านนี้พ่อแม่ยังไม่ได้รับการยอมรับจากครูเท่าไร เนื่องจากครูมักคิดว่าพ่อแม่ไม่มีทักษะพอ อย่างไรก็ตาม ถ้ามีการเตรียมการที่ดีพ่อแม่ผู้ปกครองหลายคนอาจมีส่วนช่วยเหลือได้มาก 3.การพัฒนา พ่อแม่มีโอกาสพัฒนาทักษะ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง ต่อเด็ก ต่อโรงเรียน ต่อครู และต่อครอบครัวที่เข้าร่วมได้เรียนรู้ลักษณะนี้เป็นวิธีปฏิบัติที่ส่งเสริมครอบครัวให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

บาร์นส์ (Blarners. 1995: 3152 – A) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนของผู้ปกครองนักเรียน” พบว่า การมีส่วนร่วมกับการเรียนการสอนของโรงเรียน โดยอุดมคติแล้ว ผู้ปกครองต้องการมีบทบาทที่โรงเรียนหรือในชั้นเรียน แม้ว่าจริง ๆ แล้วการมีส่วนร่วมของพวกเขาไม่เป็นไปตามอุดมคติดังกล่าว และได้พบว่า ผู้ปกครองต้องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่บ้านด้วย

ดาเนียลและเรย์นา (Dania & Rayna, 1996, pp 142 - 143) ได้ศึกษาการที่ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจกับโรงเรียนในทันทีนั้นอาจเป็นไปได้เพราะแนวคิดและความสัมพันธ์ที่มีต่อโรงเรียนอาจมีความแปลกแยก ห่างเหินและไม่สามารถกำหนดบทบาทต่อตนเองที่เหมาะสมได้ในทันทีจึงควรสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมก่อน ซึ่งการสร้างสัมพันธภาพที่เหมาะสมเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลาในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทางเลือกที่ดีที่สุดสำหรับทุกฝ่าย

เอปสไตน์และคนอื่นๆ (Epstein and Other, 1997: 81) กล่าวว่า การใช้ทรัพยากรในชุมชนให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นสิ่งที่หลายฝ่ายมองเห็นความสำคัญและการร่วมมือกับชุมชนเป็นการเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียนและครอบครัวหรือการช่วยเหลือโรงเรียนให้มาช่วยเหลือชุมชน

โลเปซ และ อิลมา (Lopez; & Irma. 1997: Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระบบสองภาษา จากการศึกษาพบว่า พ่อแม่สนับสนุนให้บุตรเรียนสองภาษาและหลายวัฒนธรรม ทั้งที่บ้านโรงเรียนและชุมชนเพื่อเป็นการสืบทอดสิ่งที่เป็นวัฒนธรรม

ประเพณีและสิ่งที่ไม่ได้เป็นวัฒนธรรมประเพณี พ่อแม่ทุกคนมีความต้องการทางการศึกษาสูงมาก ต้องการให้บุตรจบการศึกษาแล้ว สามารถประกอบอาชีพได้สำหรับภาษาอังกฤษนั้นเป็นภาษาแม่ ซึ่งนักเรียนสามารถพูดได้ตั้งแต่กำเนิด ดังนั้นภาษาที่สองจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาเพิ่มเติม เพื่อให้สามารถอ่านเขียนและใช้เป็นภาษาที่สองได้รองจากภาษาอังกฤษ

คัลลาฮาน และคนอื่นๆ (Callahan; et al. 1998: 131 – 141) ได้ศึกษาผลการอบรมพ่อแม่ของนักเรียนที่มีปัญหาในการทำการบ้าน ซึ่งให้เห็นว่า ในครอบครัวที่พ่อแม่ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังนั้น นักเรียนจะทำการบ้านได้สมบูรณ์และมีคุณภาพ

หลุยส์ (Louise.1998: Abstract) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจของพ่อแม่และครอบครัวในการมีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรม พบว่า พ่อแม่และผู้ปกครองต้องการมากกว่าการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง คือ ต้องการเข้าไปมีส่วนช่วยเหลือน้อยกว่าเท่าเทียมกันระหว่างครอบครัวกับกิจกรรมที่จัดไว้ พ่อแม่มีความคาดหวังที่จะร่วมให้คำแนะนำแก่บุตรให้เงินช่วยเหลือและตัดสินใจในการและบริการสำหรับบุตรหลานและครอบครัวและเขาพบว่าสิ่งที่พ่อแม่สามารถช่วยได้มากที่สุดคือ การให้ความรู้เฉพาะทางทักษะความรู้สึกที่ได้จากกิจกรรม การประเมินผลและการบริการโดยตรงสำหรับบุตรและได้สรุปว่า ควรมีความรู้ในการให้ความช่วยเหลือในช่วงเวลาเย็น วันหยุดส่วนชุมชนให้ความช่วยเหลือด้านข่าวสาร

อัปตัน (Upton. 1994: Abstract) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่ปฏิบัติในโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัยพบว่า การที่พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมในโรงเรียน ทำให้นักเรียนมีวิชาการที่ดีขึ้น มีบรรยากาศในการเรียน ส่วนครูได้รับประโยชน์ เพราะมีผู้ปกครองให้การสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือมากยิ่งขึ้น ผู้ปกครองมีความเข้าใจในโปรแกรมต่างๆ ของโรงเรียน ซึ่งช่วยเสริมกระบวนการเรียนในห้องเรียน พ่อแม่มีความใกล้ชิดลูกยิ่งขึ้นทำให้เกิดความเข้าใจ ลูก ครูและโรงเรียนได้ดีขึ้น ตลอดจนการมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยในด้านการบริหารโรงเรียน

อีริน และ สเตฟานี (Erin; & Stephanie. 2000: 367 – 374) ได้วิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการการศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการศึกษาปฐมวัย มี 3 ลักษณะ คือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่บ้าน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่โรงเรียนและการเข้าประชุมของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะเข้ามามีส่วนร่วมมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาน้อยกว่า ส่วนผู้ปกครองที่มีการติดต่อกับโรงเรียนในระดับสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

แฟนทัซโซ ทิซท์ และ ชานส์ (Fantuzzo, Tighe; & Child. 2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว : การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการศึกษาในวัยนักเรียน พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมที่มีฐานมาจากโรงเรียน (School – Base Involvement) ได้แก่ การติดต่อสื่อสารและการอาสาสมัคร การประชุมร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน (Home – School Conferencing) ได้แก่ การตัดสินใจและการร่วมมือกับชุมชน และการมีส่วนร่วมที่มีฐานมาจากทางบ้าน (Home – Base Invlement) ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองและการเรียนรู้ที่บ้านและพบว่า พ่อแม่ ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเข้ามีส่วน

ร่วมกับโรงเรียนและมีการประชุมร่วมกันกับโรงเรียนมากกว่าพ่อแม่ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

คอตทอน และ วิเคลานด์ (Cotton; & Karen. 2001: Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความเกี่ยวพันของผู้ปกครองในการศึกษา ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้ปกครองที่มีความกระตือรือร้นในการเกี่ยวพันในการศึกษาของเด็กทำให้เด็กประสบความสำเร็จมากกว่าผู้ปกครองที่เฉื่อยชา โดยผู้ปกครองที่มีความกระตือรือร้นจะเข้าร่วมสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและร่วมช่วยเหลือกิจกรรมนอกห้องเรียนและนอกสถานที่ และโรงเรียนต้องยื่นโอกาสให้แก่ผู้ปกครองที่มีส่วนร่วมในหลายรูปแบบ เนื่องจากผู้ปกครองมีความต้องการความสามารถ และเวลาว่างที่แตกต่างกัน

เฮนเดอร์สัน และคนอื่นๆ (Henderson; et al. 2007: 2 – 11) ได้ศึกษาความเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองและสถานศึกษา มีส่วนเชื่อมโยงกับความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียน จากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยและสามารถสรุปผลค้นพบหลักได้ดังนี้ คือ 1) นักเรียนที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และการศึกษาของนักเรียนจะมีคะแนนในการเรียนดีกว่า จบการศึกษามากกว่านักเรียนที่ไม่มีผู้ปกครองมีส่วนร่วม 2) เมื่อครอบครัวให้ความสนใจว่า นักเรียนกำลังเรียนอะไรอยู่ นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษาและมีพฤติกรรมที่ดีทั้งในและนอกสถานศึกษา 3) เด็ก ๆ จะประสบความสำเร็จทางการเรียนมากที่สุด ถ้าผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในบทบาทต่างๆ ของการเรียนรู้ของเด็ก ช่วยเหลือที่บ้าน อาสาสมัครที่สถานศึกษาวางแผนสำหรับอนาคตของเด็ก ๆ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจหลักๆ เกี่ยวกับโปรแกรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา 4) ถ้าผู้ปกครองนักเรียนในระดับมัธยมต้นและมัธยมปลายยังมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องจะสามารถปรับตัวในการเลื่อนชั้นได้ดีกว่า ผลงานมีคุณภาพ และพัฒนาแผนงานสำหรับอนาคตไว้อย่างสอดคล้องกับความเป็นจริง 5) เด็กจากพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันจะมีผลการเรียนดี ถ้าหากครอบครัวและบุคลากร สถานศึกษาร่วมกันลดช่องว่าง ระหว่างบ้านและสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อการเป็นหุ้นส่วนของผู้ปกครองจะได้รับความนับถือและไว้วางใจจากชุมชน จากบุคลากรของสถานศึกษา และครอบครัว สถานศึกษาที่ดำเนินการให้เกิดความเป็นหุ้นส่วนของครอบครัว และสถานศึกษามักจะมีบุคลากรที่มีกำลังใจดี และได้รับการชื่นชมจากครอบครัวสูง สถานศึกษาเหล่านี้ ยังได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว มีชื่อเสียงดีในชุมชน และประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

โคโรลีน (Colorado. 2008: Abstract) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง วิธีการทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทำกิจกรรมร่วมกับลูก ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกับลูกทำให้เด็กมีพฤติกรรมและพัฒนาการในระดับดีทุกด้าน

เชลดอน (Sheldon. 2009: 301 – 316) ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา ผลการวิจัยสรุปว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ปกครองสมาชิกในครอบครัว และให้การสนับสนุนได้ การจัดการเรียนของนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และระหว่างที่อยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง เช่น การทำกิจกรรมร่วมกัน และกิจกรรมที่ผู้ปกครองร่วมกับโรงเรียน

ลือตสตอล (Logston. 2009: 1 – 5) ศึกษาวิจัยเรื่อง กรณีเกี่ยวกับเหตุผลแห่งความสำคัญในการมีส่วนร่วมของพ่อแม่ที่มีต่อการศึกษาของเด็ก ผลการวิจัยสรุปว่า ผู้ปกครองเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็ก ผู้คอยสังเกตพฤติกรรมที่บ่งชี้ถึงจุดอ่อนจุดแข็งของเด็กโดยสามารถบันทึกพฤติกรรมการแสดงออกของเด็กบันทึกการเจริญเติบโตและพัฒนาการด้านต่างๆ สามารถให้การแนะนำการใช้ชีวิตเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

เทน (Tan. 2010) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างความเข้าใจของบิดา พบว่า บิดามีส่วนร่วมในการศึกษากับลูกมากขึ้น และจะส่งเสริมให้ลูกประสบความสำเร็จในการเรียน และปรับตัวสูงขึ้น และจากการสัมภาษณ์บิดาที่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมหาวิทยาลัย พบว่า นักเรียนมีผลการเรียนดีและปรับตัวได้ดี บิดาได้รับรู้ว่าการทำงานพร้อมกับดูแลครอบครัว มีข้อดีมากกว่าการขัดแย้ง บิดามีส่วนร่วมกับนักเรียนๆ ในการทำการบ้านและดูแลพฤติกรรมลูก มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนโดยการมีส่วนร่วมร่วมกับโรงเรียนโดยตรงและความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการศึกษา

สรุป งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับในต่างประเทศการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญ องค์ประกอบต่างๆ ของความต้องการ และความคาดหวังของผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมกิจกรรมด้านวิชาการของบุตรหลานของตนเอง ซึ่งในงานวิจัยจะเห็นว่า ผู้ปกครอง ส่วนมากให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในโรงเรียนหลายๆ ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับบุตรหลานของตนเอง ทั้งนี้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมวิชาการจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ปกครอง ซึ่งจะเห็นได้จากแนวทางที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมทางการศึกษา เช่น ดูแลเอาใจใส่ทาง ด้านการศึกษาของบุตรหลานอย่างสม่ำเสมอ หรือเป็นกรรมการฝ่ายต่างๆ หรือเป็นที่ปรึกษาให้กับโรงเรียนเป็นอาสาสมัคร เป็นวิทยากรหรือมาช่วยงานด้านต่างๆ ในโรงเรียนตามโอกาสหรือกิจกรรม ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมทางการศึกษาของผู้ปกครองส่งผลต่อบุตรหลานในเชิงบวกทั้งสิ้น

จากการศึกษาวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยพยายามคิดค้นรูปแบบแนวทางตามความเหมาะสมของผู้ปกครองแต่ละโรงเรียน ซึ่งมีสภาพที่ต่างกัน ช่วยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพ อันนำไปสู่แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่จะเป็นตัวอย่าง และแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่เน้นการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง โรงเรียนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาอย่างเต็มที่เพื่อการพัฒนาการศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา และเพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 การประเมิน รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนสาธิตระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้อัตราส่วนผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน ประกอบไปด้วย โรงเรียนสาธิต 8 แห่ง ดังนี้ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา จำนวน 426 คน โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 557 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 838 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 1,129 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 628 คน โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร จำนวน 432 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 483 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จำนวน 295 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 4,788 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการอ้างอิงผลการวิจัยในตอนนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 โรงเรียนสาธิต ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งหมด 370 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane ด้วยสูตร ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากร
 e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการกำหนดขนาดตัวอย่าง
 (สำหรับการวิจัยนี้ กำหนดความความคลาดเคลื่อน 5% : $e = .05$)

แทนค่า
$$n = \frac{4788}{1 + 4788(.05^2)}$$

$$n = 369.159$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ผู้ปกครอง จำนวน 370 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane โดยผู้ปกครองอาจเป็นคนใดคนหนึ่งในรอบครัว ซึ่งทำกิจกรรมร่วมกับเด็กได้โดยถือว่าเป็นผู้ปกครอง 1 คนต่อเด็ก 1 คน ถ้านักเรียนที่เรียนอยู่ในโรงเรียนสาธิตในรอบครัวใด มีมากกว่า 1 คน ให้ผู้ปกครอง ตอบแบบสอบถามของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นสูงสุดเพียงคนเดียวดัง ตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา	426	33
2. โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	557	43
3. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง	838	64
4. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)	1,129	87
5. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	628	48
6. โรงเรียนมัธยมสาธิตวัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	432	34
7. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	483	37
8. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	295	23
รวม	4,788	370

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นโดยอาศัยการศึกษาจากตำรา เอกสาร ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นกำหนดเป็นนิยามเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert's Rating Scale) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
3	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. การตรวจสอบเครื่องมือ

3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับนิยามศัพท์หรือไม่โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC (Index of Item Objective Congruence) กำหนดเป็น 3 ระดับ คือ แน่ใจว่าตรง ไม่แน่ใจ และไม่แน่ใจว่าตรงและนำความคิดเห็นจากการตอบของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนมาให้น้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้

แน่ว่าตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น	+ 1
ไม่แน่ว่าตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น	0
แน่ว่าไม่ตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น	- 1

จากนั้นหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Congruence) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาซึ่งคำนวณ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง
 $\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด
 N แทน จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การพิจารณาความเที่ยงตรง พิจารณาโดยนำค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ มาแทนค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปถือว่า แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร ข้อนั้นๆ อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าน้อยกว่า .50 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งผลจากการตรวจสอบ พบว่า แบบสอบถาม ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 – 1.00

3.2 ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เพื่อให้งานวิจัย น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองโรงเรียนสาธิต จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าสัมพัทธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) เพื่อพิจารณาค่าอำนาจจำแนก ถ้าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวมมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไปแสดงว่า แบบสอบถามข้อนั้นๆ มีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้แต่ถ้ามีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า .20 แสดงว่าแบบสอบถามข้อนั้นๆ มีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยังใช้ไม่ได้ ซึ่งผลจากการตรวจสอบ พบว่าแบบสอบถามแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .561 ถึง .869 และหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อพิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งผลของการตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .924

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

4.1 หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บข้อมูล

4.2 ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายรวม จำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้น 370 ชุด ได้ข้อมูลกลับคืนมาและตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล

4.3 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างเป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์หาความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation :S.D.) แล้วนำค่าที่ได้มาแปลผลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 69)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดิบจากตอนที่ 1 มาวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เพื่อสำรวจว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้างและแต่ละองค์ประกอบมีตัวบ่งชี้อะไร ซึ่งค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาว่ามีกี่องค์ประกอบและประกอบด้วยอะไรบ้าง คือ ค่าไอเกนส์ (Eigen Value) โดยมีเกณฑ์ว่า ค่าไอเกนส์ มีค่าตั้งแต่ 1.00 ขึ้นไปถือว่าเป็นหนึ่งองค์ประกอบ และค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาว่าองค์ประกอบนั้นๆ ประกอบด้วยตัวบ่งชี้อะไรบ้าง ผู้วิจัยพิจารณาได้จากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) โดยมีเกณฑ์ว่า ถ้าค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าตั้งแต่ . 50 ขึ้นไป ถือได้ว่าเป็นตัวบ่งชี้ขององค์ประกอบนั้นและหลังจากนั้นนำผลที่ได้มาดำเนินการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดังนี้

1. **กลุ่มผู้ให้ข้อมูล** ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยเลือกโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เนื่องจากมีประชากรมากที่สุด สามารถเป็นตัวแทนของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครได้ ประกอบด้วย 1. ผู้บริหาร 2. ครู และ 3. ผู้ปกครอง จำนวน 12 คน ซึ่งได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. เครื่องมือในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบการสนทนากลุ่ม ซึ่งได้จากแบบสอบถามผู้ปกครองกำหนดประเด็นของตอนที่ 1 มาปรับโครงสร้างของเนื้อหา มากำหนดประเด็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาและเนื้อหาให้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะ นำประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มาปรึกษา อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาานิพนธ์และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ชัดเจน ถูกต้องตามประเด็นตามคำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุม

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบการสนทนากลุ่มให้ผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองพร้อมชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) วิเคราะห์ข้อมูลในช่วงเวลาที่กำหนด เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับจริง และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ว่าแต่ละข้อคำถามโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ (Content Analysis)

ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) โดยใช้อัตราส่วนผู้ปกครอง 1 คน ต่อนักเรียน 1 คน ประกอบไปด้วยผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 262 คน ผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 413 คนและผู้ปกครองชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 363 คน รวมผู้ปกครองมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 1217 คน อาจารย์ผู้สอนจำนวน 75 คน ผู้บริหาร 7 คน รวมกลุ่มประชากรทั้งสิ้น 1,299 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตอนนี้ คือ ผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายปีที่ 4 – 6 ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 306 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณขนาดตัวอย่างตามวิธีการของ Yamane โดยกลุ่มผู้ประเมินไม่ซ้ำกับผู้ให้ข้อมูลใน ตอนที่ 1 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e^2)}$$

เมื่อ n แทน ขนาดตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร
 e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนในการกำหนดขนาดตัวอย่าง
 (สำหรับการวิจัยนี้ กำหนดความความคลาดเคลื่อน 5% : $e = .05$)

$$\text{แทนค่า } n = \frac{1,299}{1 + 1299(.05^2)}$$

$$n = 306$$

2. เครื่องมือในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลของผู้ตอบ ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ เป็นผู้ปกครองระดับชั้นใด

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) และได้กำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2550: 69)

1	หมายถึง	ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด
2	หมายถึง	ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้น้อย
3	หมายถึง	ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ปานกลาง
4	หมายถึง	ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้มาก
5	หมายถึง	ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้มากที่สุด

3. การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับนิยามศัพท์หรือไม่โดยพิจารณาตามเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Item Objective Congruence) กำหนดเป็น 3 ระดับ คือ แน่ใจว่าตรง ไม่แน่ใจ และไม่แน่ใจว่าตรงและนำความคิดเห็นจากการตอบของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคนมาหาค่าน้ำหนักเป็นคะแนน ดังนี้

แน่ใจว่าตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น + 1
ไม่แน่ใจว่า ตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น 0
แน่ใจว่าไม่ ตรงกับนิยาม	ได้คะแนนเป็น - 1

จากนั้นหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หรือ IOC (Index of Congruence) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาซึ่งคำนวณ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\frac{\sum R}{N}$ แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

การพิจารณาความเที่ยงตรง พิจารณาโดยนำค่าคะแนนที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ มาแทนค่าดัชนีความสอดคล้อง ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไปถือว่า แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร ข้อนั้นๆ อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้าค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าน้อยกว่า .50 ผู้วิจัยจะปรับปรุงแก้ไขให้ แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ต่อไป ซึ่งผลจากการตรวจสอบ พบว่า แบบสอบถาม ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80 – 1.00

3.2 ตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครองโรงเรียนสาธิต จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่า สัมพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item Total Correlation) เพื่อพิจารณาค่าอำนาจจำแนก ถ้าค่าสหสัมพันธ์ ระหว่างคะแนนแต่ละข้อ กับคะแนนรวมมีค่าตั้งแต่ .20 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสอบถามข้อ นั้นๆ มีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ถ้ามีค่าสหสัมพันธ์น้อยกว่า .20 แสดงว่าแบบสอบถามข้อ นั้นๆ มีค่าอำนาจจำแนกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ยังใช้ไม่ได้ ซึ่งผลจากการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามความ เหมาะแต่ละข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .542 ถึง .850 สำหรับแบบสอบถามความเป็นไปได้แต่ละข้อมี อำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .532 ถึง .859 และเมื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Alpha Coefficient) เพื่อ พิจารณาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งผลของการตรวจสอบพบว่า แบบสอบถามความเหมาะสม มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .950 สำหรับแบบสอบถามความเป็นไปได้มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวม เท่ากับ .967

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 306 คน เก็บได้ 290 คน คิดเป็นร้อยละ 94.77
3. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ก่อนที่จะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาวิเคราะห์หาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่าที่ได้มาแปลผลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครตามเกณฑ์ ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550: 69)

ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ทดสอบระดับผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้ ($\bar{X}$) เปรียบเทียบกับเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) ด้วยการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว (t-test for One Sample) ถ้าพบว่าค่าเฉลี่ยที่ได้สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างน้อยที่ระดับ .05 แสดงว่ารูปแบบดังกล่าวมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ที่อยู่ในวิสัยที่สามารถยอมรับได้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นการดำเนินการวิจัยในลักษณะของการ วิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยมี ความมุ่งหมายเฉพาะ 1.เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร 2. เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3. เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วน ร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้กล่าวถึงสัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล การนำเสนอผลการ วิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
μ	แทน	ค่าเฉลี่ยที่เป็นเกณฑ์
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงที่ (t – Distribution)
p-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็น (Probability) ที่ค่าสถิติมีนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	มีนัยสำคัญของสถิติ ที่ ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญของสถิติ ที่ ระดับ .01

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 ผลการประเมิน รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ
โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 370 คน ดังแสดงตามตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบ แบบสอบถาม

	ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	162	43.8
	1.2 หญิง	208	56.2
	รวม	370	100.0
2.	อายุ		
	2.1 ต่ำกว่า 41 ปี	30	8.1
	2.2 41 - 50 ปี	187	50.5
	2.3 51– 60 ปี	138	37.3
	2.4 61ปีขึ้นไป	15	4.1
	รวม	370	100.0
3	ระดับการศึกษา		
	3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	50	13.5
	3.2 ปริญญาตรี	217	58.6
	3.3 ปริญญาโท	90	24.3
	3.4 ปริญญาเอก	13	3.6
	รวม	370	100.0

ตาราง 3 (ต่อ)

	ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4	อาชีพ		
	4.1 รับราชการ	82	22.2
	4.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	54	14.6
	4.3 พนักงานหน่วยงานเอกชน	86	23.2
	4.4 ประกอบอาชีพอิสระ	100	27.0
	4.5 อาชีพอื่น	48	13.0
	รวม	370	100.0
5	ผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้น		
	5.1 มัธยมศึกษาปีที่ 4	127	34.3
	5.2 มัธยมศึกษาปีที่ 5	121	32.7
	5.3 มัธยมศึกษาปีที่ 6	122	33.0
	รวม	370	100.0

จากตาราง 3 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 370 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.2 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 43.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.5 อายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.3 อายุต่ำกว่า 41 ปีคิดเป็นร้อยละ 8.1 และน้อยที่สุดอายุ 61 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 4 กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58.6 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 24.3 รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 13.5 และน้อยที่สุดปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 3.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระคิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมาพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 23.2 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 22.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 14.6 และน้อยที่สุดอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 13.0 กลุ่มตัวอย่างผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นส่วนใหญ่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 34.3 รองลงมาผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 33.0 และน้อยที่สุดมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 32.7

1.2 ผลการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดย ภาพรวม
และรายด้าน

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ใน เขตกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การมี ส่วนร่วม
1. การอบรมเลี้ยงดู	4.20	.80	มาก
2. การติดต่อสื่อสาร	3.77	.85	มาก
3. การอาสาสมัคร	2.93	1.02	ปานกลาง
4. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	3.95	.78	มาก
5. การตัดสินใจ	2.46	1.31	น้อย
6. การร่วมมือกับชุมชน	2.65	1.16	ปานกลาง
7. การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทาง การศึกษา	2.75	1.12	ปานกลาง
โดยรวม	3.31	.84	ปานกลาง

จากตาราง 4 พบว่าการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31, SD =$
.84) เมื่อคิดพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน และ

ด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20, SD = .80, \bar{X} = 3.95, SD = .78, \bar{X} = 3.77, SD = .85$ ตามลำดับ) ส่วนด้านการอาสาสมัคร ด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาและด้านการร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, SD = 1.02, \bar{X} = 2.75, SD = 1.12, \bar{X} = 2.65, SD = 1.16$ ตามลำดับ) แต่ทั้งนี้ด้านการตัดสินใจพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46, SD = 1.31$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครจำแนก เป็นรายชื่อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดู			ระดับการมีส่วนร่วม
	$\bar{X}$	S.D.	มีส่วนร่วม
1. ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	4.21	.96	มาก
2. ผู้ปกครองให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียน เช่น เป็นแบบอย่างที่ดี	4.22	.94	มาก
3. ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกายเช่น ผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	4.15	.92	มาก
4. ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์เช่น ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	4.24	.95	มาก
5. ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจผู้สร้างกำลังใจ	4.26	.90	มาก
6. ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านด้านสังคมเช่น ผู้สร้างความรักความผูกพัน	4.24	.93	มาก
7. ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญาเช่น ผู้สอนวิธีคิด	4.16	.94	มาก
8. ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	4.18	.94	มาก
9. ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน	4.10	.95	มาก
รวม	4.20	.80	มาก

จากตาราง 5 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20, SD = 0.80$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจ ผู้สร้างกำลังใจ ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์ เช่น ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม และผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการ เรียนรู้ด้านด้านสังคม เช่น ผู้สร้างความรักความผูกพัน ($\bar{X} = 4.26, SD = .90$ $\bar{X} = 4.24, SD = .93$ $\bar{X} = 4.24, SD = .95$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเข้าร่วม กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.10, SD = .95$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารใน การจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็น รายข้อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสาร		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
				การมี ส่วนร่วม
1.	ผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน	3.80	.98	มาก
2.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน	4.04	.94	มาก
3.	ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน	3.65	1.02	มาก
4.	ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน	3.72	1.00	มาก
5.	ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารหรือแสดงความคิดเห็นโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	3.64	.98	มาก
รวม		3.77	.85	มาก

จากตาราง 6 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77, SD = .85$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน ผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน.และผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน ($\bar{X} = 4.04, SD = .94$ $\bar{X} = 3.80, SD = 1.02$ $\bar{X} = 3.72, SD = 1.00$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารหรือแสดงความคิดเห็นโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.64, SD = .98$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัคร		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.	ผู้ปกครองอาสาสมัครและสละเวลาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน	3.02	1.14	ปานกลาง
2.	ผู้ปกครองนำความเชี่ยวชาญและความสามารถของท่านมาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน	2.88	1.15	ปานกลาง
3.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหารายได้ให้แก่โรงเรียน	2.91	1.14	ปานกลาง
4.	ผู้ปกครองช่วยดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาสมัครมาช่วยกิจกรรมของโรงเรียน	2.79	1.20	ปานกลาง
5.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดระบบความช่วยเหลือและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	3.05	1.18	ปานกลาง
รวม		2.93	1.02	ปานกลาง

จากตาราง 7 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.93, SD = 1.02$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดระบบความช่วยเหลือและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัด ขึ้น ผู้ปกครองอาสาสมัครและสละเวลาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหา รายได้ให้แก่โรงเรียน ($\bar{X} = 3.05, SD = 1.18$ $\bar{X} = 3.02, SD = 1.14$ $\bar{X} = 2.91, SD = 1.14$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองช่วยดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาสมัคร มาช่วยกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.79, SD = 1.20$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่ บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน		$\bar{X}$	S.D.	ระดับ การมี ส่วนร่วม
1.	ผู้ปกครองจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่บ้านเอื้อต่อการเรียนรู้	3.81	.94	มาก
2.	ผู้ปกครองแนะนำเกี่ยวกับการทำการบ้าน	3.70	1.00	มาก
3.	ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกับบุตร/หลาน	3.94	0.95	มาก
4.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.19	.93	มาก
5.	ผู้ปกครองวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน	3.70	1.07	มาก
6.	ผู้ปกครองรับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียน	4.11	.98	มาก
7.	ผู้ปกครองส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยการตั้ง คำถามและจัดหาสื่อต่างๆให้นักเรียนได้เรียนรู้	3.89	.96	มาก
8.	ผู้ปกครองพานักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง	3.94	.96	มาก
9.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานทำกิจกรรมที่ตนสนใจ	4.15	.91	มาก
10.	ผู้ปกครองกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผล การเรียนรู้	4.08	.96	มาก
รวม		3.95	.78	มาก

จากตาราง 8 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, SD = .78$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานทำกิจกรรมที่ตนสนใจและผู้ปกครองรับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียน ($\bar{X} = 4.19, SD = .93$ $\bar{X} = 4.15, SD = .91$ $\bar{X} = 4.11, SD = .98$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองแนะนำเกี่ยวกับการทำการบ้านและผู้ปกครองวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน ($\bar{X} = 3.70, SD = 1.00$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจ		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1	ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	2.37	1.32	น้อย
2	ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู	2.39	1.32	น้อย
3	ผู้ปกครองร่วมเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่	2.50	1.33	ปานกลาง
4	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน	2.46	1.28	น้อย
5	ผู้ปกครองร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.57	1.31	ปานกลาง
6	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน	2.48	1.30	น้อย
7	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา	2.43	1.28	น้อย
8	ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของโรงเรียนอย่างน้อย 1 โครงการ	2.31	1.31	น้อย
9	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดหาและจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน	2.38	1.29	น้อย
10	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินระบบบริหารงานของโรงเรียน	2.40	1.32	น้อย
รวม		2.46	1.31	น้อย

จากตาราง 9 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46, SD = 1.31$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครอง ร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองร่วมเป็นที่ปรึกษาของ ห้องเรียนที่บุตรหลานของท่านศึกษาอยู่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัด การศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 2.57, SD = 1.31$ $\bar{X} = 2.50, SD = 1.33$ $\bar{X} = 2.48, SD = 1.30$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของโรงเรียน อย่างน้อย 1 โครงการ ($\bar{X} = 2.31, SD = 1.31$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับ ชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชน		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมี ส่วนร่วม
1.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอน	2.67	1.26	ปานกลาง
2.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนรู้ การสอน	2.74	1.27	ปานกลาง
3.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ การสอน	2.81	1.28	ปานกลาง
4.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่ดี	2.82	1.32	ปานกลาง
5.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทาง โรงเรียน	2.47	1.39	น้อย
6.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยครูในชั้นเรียน	2.42	1.36	น้อย
รวม		2.65	1.16	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัด กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65, SD = 1.16$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก

ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดี ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.82, SD = 1.32$ $\bar{X} = 2.81, SD = 1.28$ $\bar{X} = 2.74, SD = 1.27$ ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยครูในชั้นเรียน ($\bar{X} = 2.42$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

		$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา				
1.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงาน ให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียน	2.63	1.21	ปานกลาง
2.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา โดยการบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรให้แก่สถานศึกษา	2.84	1.22	ปานกลาง
3.	ผู้ปกครองช่วยระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ	2.64	1.21	ปานกลาง
4.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น	2.89	1.23	ปานกลาง
รวม		2.75	1.12	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่าการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.75, SD = 1.12$) โดยข้อที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมที่มีค่าเฉลี่ยสูงใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรเพื่อการจัดการศึกษา โดยการบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรให้แก่สถานศึกษาและผู้ปกครองช่วยระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 2.89$,

,SD = 1.23 $\bar{X}$ = 2.84, ,SD = 1.22 $\bar{X}$ = 2.64,SD = 1.21 ตามลำดับ) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงาน ให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่างๆเพื่อช่วยเหลือโรงเรียน ($\bar{X}$ = 2.63,SD = 1.21)

ตอนที่ 2 ผลการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 12 ค่าไอเกนส์ ค่าร้อยละของความแปรปรวน และค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมจากการ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ จัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่า ไอเกนส์	ค่าร้อยละ ของความ แปรปรวน	ค่าร้อยละของ ความแปรปรวน สะสม
1. การตัดสินใจ	18.125	36.990	36.990
2. การอบรมเลี้ยงดู	9.748	19.894	56.884
3. การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	2.587	5.279	62.163
4. การร่วมมือกับชุมชน	2.128	4.344	66.507
5. การอาสาสมัคร	1.924	3.926	70.434
6. การติดต่อสื่อสาร	1.432	2.923	73.357
7.การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา	1.095	2.235	75.592
8. การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ	1.029	2.101	77.692

จากตาราง 12 พบว่าการศึกษามีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการร่วมมือกับชุมชน ด้านการอาสาสมัคร ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ (ค่าไอเกนส์ เท่ากับ 18.125, 9.748, 2.587, 2.128, 1.924, 1.432, 1.095 และ 1.029 ตามลำดับ) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากค่าร้อยละของความแปรปรวนพบว่าการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจมีค่าความแปรปรวนมากที่สุด (36.990) สำหรับด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการของโรงเรียน มีค่าร้อยละของความแปรปรวนน้อยที่สุด (2.101) แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสมแสดงให้เห็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 8 ด้านสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้ถึงร้อยละ 77.69

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับค่าน้ำหนักองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในแต่ละระดับผลปรากฏดังตาราง ตาราง 13 ถึง 20 ตามลำดับ

ตาราง 13 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
1. ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน	.830
2. ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู	.845
3. ผู้ปกครองร่วมเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่	.807
4. ผู้ปกครองร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน	.812
5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน	.764

ตาราง 13 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา	.850
7. ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของโรงเรียนอย่างน้อย 1 โครงการ	.844
8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดหาและจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน	.844
9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทางโรงเรียน	.601
10. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยครูในชั้นเรียน	.641

จากตาราง 13 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 10 ข้อโดยข้อที่มี น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา (.850) รองลงมาคือผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู (.845) ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษา โครงการต่างๆของโรงเรียนอย่างน้อย1 โครงการ (.844) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดหาและจัดสรร งบประมาณให้กับโรงเรียน(.844) ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน (.830) ผู้ปกครองร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน (.812) ผู้ปกครอง ร่วมเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่ (.807) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ กำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน (.764) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ช่วยครู ในชั้นเรียน(0.641) และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทางโรงเรียน (.601) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 14 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

		น้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		องค์ประกอบ(Factor Loading)
1.	ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	.804
2.	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนเช่น เป็นแบบอย่างที่ดี	.832
3.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกายเช่น ผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	.777
4.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์เช่น ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม	.817
5.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจผู้สร้างกำลังใจ	.814
6.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคมเช่น ผู้สร้างความรักความผูกพัน	.832
7.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญาเช่น ผู้สอนวิธีคิด	.782
8.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคนดีที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	.777
9.	ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน	.652

จากตาราง 14 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 9 ข้อโดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียนเช่น เป็นแบบอย่างที่ดี (.832)และผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านด้านสังคมเช่น ผู้สร้างความรักความผูกพัน (.832) รองลงมา คือ ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์เช่น ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (.817) ผู้ปกครองเลี้ยงดู

นักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจผู้สร้างกำลังใจ (.814) ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน(.804)ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญาเช่น ผู้สอนวิธีคิด (.782) ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกายเช่น ผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย (.777)ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคนดีที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น (.777) และผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน (.652)มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 15 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ จากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
จำแนกเป็นรายชื่อ

องค์ประกอบที่ 3 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
1.	ผู้ปกครองจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่บ้านเอื้อต่อการเรียนรู้	.671
2.	ผู้ปกครองแนะนำเกี่ยวกับการทำการบ้าน	.680
3.	ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกับบุตร/หลาน	.779
4.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	.743
5.	ผู้ปกครองวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน	.678
6.	ผู้ปกครองรับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียน	.772
7.	ผู้ปกครองส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยการตั้งคำถามและจัดหาสื่อต่างๆให้นักเรียนได้เรียนรู้	.731
8.	ผู้ปกครองพานักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้ นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง	.766
9.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานทำกิจกรรมที่ตนสนใจ	.785
10.	ผู้ปกครองกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผล การเรียน	0.761

จากตาราง 15 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 10 ข้อโดยข้อที่มี น้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลานทำกิจกรรมที่ตนสนใจ (.785) รองลงมา คือ ผู้ปกครองทำกิจกรรมร่วมกับบุตร/หลาน (.779) ผู้ปกครองส่งเสริมให้บุตร/หลาน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (.743) ผู้ปกครองรับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียน (.772) ผู้ปกครองพา นักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนรู้ได้มีประสิทธิภาพตรง (.766) ผู้ปกครอง กระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน (.761) ผู้ปกครองส่งเสริมและ กระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยการตั้งคำถามและจัดหาสื่อต่างๆให้นักเรียนได้เรียนรู้ (.731) ผู้ปกครองแนะนำเกี่ยวกับการทำบ้าน (.680) ผู้ปกครองวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน (.678) และผู้ปกครองจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่บ้านเอื้อต่อการเรียนรู้ (.671) มีค่าน้ำหนัก องค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 16 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนใน การจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนก เป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่ 4 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัด กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน	.772
2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอน	.789
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาอุปกรณ์การเรียนการสอน	.772
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ดี	.794

จากตาราง 16 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 ข้อ โดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและ บรรยากาศที่ดี (.794) รองลงมา คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาสื่อการเรียนการสอน

(.789) และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (.772) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดหาอุปกรณ์การเรียนรู้ (.772) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 17 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ จากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัด กิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่ 5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัด กิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
1. ผู้ปกครองอาสาสมัครและสละเวลาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน	.681
2. ผู้ปกครองนำความเชี่ยวชาญและความสามารถของท่านมาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน	.736
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหารายได้ให้แก่โรงเรียน	.698
4. ผู้ปกครองช่วยดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาสมัครมาช่วยกิจกรรมของโรงเรียน	.719
5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดระบบความช่วยเหลือและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	.666

จากตาราง 17 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ข้อโดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองนำความเชี่ยวชาญและความสามารถของท่านมาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน (.736) รองลงมา คือ ผู้ปกครองช่วยดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาสมัครมาช่วยกิจกรรมของโรงเรียน (.719) ผู้ปกครองมีส่วนร่วมหารายได้ให้แก่โรงเรียน (.698) ผู้ปกครองอาสาสมัครและสละเวลาช่วยกิจกรรมกับทางโรงเรียน (.681) และผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดระบบความช่วยเหลือและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น (.666) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 18 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

องค์ประกอบที่ 6 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ค่าน้ำหนัก องค์ประกอบ (Factor Loading)
1. ผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน	.728
2. ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน	.609
3. ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน	.710
4. ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน	.744
5. ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารหรือแสดงความคิดเห็นโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	.747

จากตาราง 18 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 5 ข้อโดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารหรือแสดงความคิดเห็นโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น (.747) รองลงมา คือ ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน (.744) ผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน (.728) ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน (.710) และผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน (.609) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 19 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

		น้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 7 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		องค์ประกอบ (Factor Loading)
1.	ผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน	.621
2.	ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน	.726
3.	ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน	.633
4.	ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน	.728

จากตาราง 19 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 4 ข้อโดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีการติดต่อสื่อสารแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน (.728) รองลงมาคือ ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของโรงเรียน (.726) ผู้ปกครองแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับทางโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน (.633) และผู้ปกครองติดตามและมีส่วนร่วมในการแจ้งข้อมูลข่าวสารของโรงเรียน (.621) มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบน้อยที่สุด

ตาราง 20 คำนวณน้ำหนักองค์ประกอบจากการสำรวจการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการให้ความเห็น
เกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต
ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

		น้ำหนัก
องค์ประกอบที่ 8 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการให้ความเห็น เกี่ยวกับ นโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		องค์ประกอบ (Factor Loading)
1.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและ แผนงานการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	.925
2.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินระบบบริหารงานของโรงเรียน	.874

จากตาราง 20 พบว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและ
การบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต
กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 2 ข้อโดยข้อที่มีน้ำหนักองค์ประกอบมากที่สุด คือ ผู้ปกครองมีส่วน
ร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน (.9.25)
และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินระบบบริหารงานของโรงเรียน (.874) มีน้ำหนักองค์ประกอบ
น้อยที่สุด

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จาก
การนำผลการวิเคราะห์ในตอนต้นที่ 1 เกี่ยวกับค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองตลอดจนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งพบการมีส่วนร่วมของ
ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
ประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ (จำนวน 10 ข้อ) ด้านการอบรมเลี้ยงดู
(จำนวน 10 ข้อ) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (จำนวน 10 ข้อ) ด้านการร่วมมือกับชุมชน (จำนวน
4 ข้อ) ด้านการอาสาสมัคร (จำนวน 5 ข้อ) ด้านการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 6 ข้อ) ด้านการเป็นผู้
ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา (จำนวน 4 ข้อ) และด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย
และการบริหารจัดการของโรงเรียน (จำนวน 3 ข้อ) เมื่อนำเอาด้านต่างๆ และประเด็นในแต่ละด้าน
นำเข้ามาสู่การสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 12 คน อันประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิด้าน
วิชาการจำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารจำนวน 4 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ปกครอง

จำนวน 5 คนผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมใน 8 ด้านแต่เมื่อพิจารณาประเด็นย่อยต่างๆผลปรากฏดังตาราง 20

ตาราง 21 รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
1 ด้านการตัดสินใจ	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหรือชมรม 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสนับสนุนให้ ร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยสมัครเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่นักเรียนของท่านศึกษาอยู่ 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยสมัครเข้าประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน 5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน 6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
1.ด้านการตัดสินใจ (ต่อ)	7. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆ ของโรงเรียน 8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดหาและจัดสรรงบประมาณ 9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทางโรงเรียน 10. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นกรรมการในกิจกรรมในชั้นเรียน
2. ด้านการอบรมเลี้ยงดู	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการให้การสนับสนุนการปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
2. ด้านการอบรมเลี้ยงดู (ต่อ)	5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ 6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคม 7. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญา 8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีศรีสาธิต พัฒนาตนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน 10. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการพูดคุย เกี่ยวกับการเรียนและการบ้าน 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง 5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมการวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน 6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการรับรู้ ชื่นชมผลงานนักเรียน 7. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยการตั้งคำถามและจัดหาสื่อต่างๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ 8. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมด้านประสบการณ์ตรงด้วยการพานักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
3. ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน(ต่อ)	9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและช่วยพัฒนาตนเอง 10. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน
4.ด้านการร่วมมือกับชุมชน	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการร่วมมือกับชุมชน ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่างๆระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยให้นักเรียน ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการร่วมมือกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยาการใหม่ๆหรือเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการร่วมมือกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการจัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการร่วมมือกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อพัฒนา ทักษะและความสามารถของนักเรียนหรือจัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
5.ด้านการอาสาสมัคร	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยตามความถนัดหรือ เชี่ยวชาญของคนกับทางโรงเรียน 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยเป็นครูพี่ ครู แม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยเหลือ สนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยสร้างเครือข่าย พ่อแม่ผู้ปกครอง ช่วยดำเนินการหาสมาชิก หรืออาสาช่วย กิจกรรมของโรงเรียน 5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยส่งเสริมและสนับสนุน กิจกรรมทางการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น
6.ด้านการติดต่อสื่อสาร	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ แลกเปลี่ยนความเห็น กับทาง โรงเรียนในการจัดกิจกรรมการศึกษา

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
6. ด้านการติดต่อสื่อสาร (ต่อ)	4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเปิดใจเชิงบวกในการจัดกิจกรรมการศึกษาแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน 5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการศึกษาโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น 6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการเลือกเวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสารในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน
7. ด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการเป็นผู้ประสานงานในการบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการเป็นผู้ประสานงานให้ข้อมูลการระดมทรัพยากรต่างๆ 4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการเป็นผู้ประสานงานรับภาระค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสม และความจำเป็น

ตาราง 21 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วม	ข้อความ
8. ด้าน การให้ความเห็นเกี่ยวกับ นโยบายและการบริหารจัดการ	1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วย การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย 2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ ประเมินการบริหารจัดการ

จากตาราง 21 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยทั้งหมด 8 ด้านรวมจำนวน 52 ประเด็น ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ มีจำนวน 10 ประเด็น ด้านการอบรมเลี้ยงดู มีจำนวน 10 ประเด็นด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน มีจำนวน 10 ประเด็น ด้านการร่วมมือกับชุมชน มีจำนวน 4 ประเด็นด้านการอาสาสมัคร มีจำนวน 5 ประเด็น ด้านการติดต่อสื่อสาร มีจำนวน 6 ประเด็นด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา มีจำนวน 4 ประเด็น และด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ มีจำนวน 3 ประเด็น

ตอนที่ 3 ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้งในด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลปรากฏ ดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 คน

ตาราง 22 จำนวนและร้อยละ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
1.1 ผู้บริหาร	8	2.76
1.2 ครูผู้สอน	61	21.03
1.3 ผู้ปกครอง	221	76.21
2 เพศ	290	100
2.1 ชาย	101	34.83
2.2 หญิง	189	65.17
3. อายุ		
3.1 ต่ำกว่า 41 ปี	28	9.66
3.2 41 – 50 ปี	166	57.24
3.3 51 -60 ปี	87	30.00
3.4 61 ขึ้นไป	9	3.10
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	45	15.52
4.2 ปริญญาตรี	186	64.14
4.3 ปริญญาโท	52	17.93
4.4 ปริญญาเอก	7	2.41
5. อาชีพ		
5.1 รับราชการ	70	24.14
5.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ	34	11.73.3
5.3 พนักงานหน่วยงานเอกชน	79	27.24
5.4 ประกอบอาชีพอิสระ	94	32.41
5.5 อาชีพอื่นๆ	13	4.48
รวม	290	100

จากตาราง 22 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จากการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ได้แก่ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 290 ตัวอย่าง ได้ผลการศึกษา

พบว่าการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 290 คน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองคิดเป็นร้อยละ 76.21 ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 21.03 และผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 2.76 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 65.17 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 34.82 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.24 อายุ 51 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.00 อายุต่ำกว่า 41 ปีคิดเป็นร้อยละ 9.66 และน้อยที่สุดอายุ 61 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 3.10 กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64.14 ระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 17.93 รองลงมา ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 15.52 และน้อยที่สุดปริญญาเอกคิดเป็นร้อยละ 2.41 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอิสระคิดเป็นร้อยละ 32.41 รองลงมาพนักงาน หน่วยงานเอกชนเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.24 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 24.13 พนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 11.73 และน้อยที่สุดอาชีพอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 4.48

3.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมและรายด้าน

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
1.การตัดสินใจ	4.02	มาก	17.33**	.000	3.96	มาก	13.93**	.000
2.การอบรมเลี้ยงดู	4.05	มาก	17.67**	.000	4.09	มาก	18.43**	.000
3.การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน	4.11	มาก	17.94**	.000	4.10	มาก	19.35**	.000
4.การร่วมมือกับชุมชน	3.94	มาก	14.66**	.000	3.95	มาก	15.51**	.000
5.การอาสาสมัคร	3.93	มาก	13.87**	.000	3.86	มาก	12.41**	.000
6.การติดต่อสื่อสาร	3.96	มาก	13.93**	.000	3.94	มาก	15.15**	.000
7.การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา	3.97	มาก	13.82**	.000	3.93	มาก	13.43**	.000
8.การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ	3.85	มาก	10.60**	.000	3.78	มาก	8.75**	.000
โดยรวม	3.98	มาก	14.01**	.000	3.95	มาก	14.12**	.000

จากตารางที่ 23 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$ และ $\bar{X} = 3.95$ ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบรายด้านปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร รายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมา คือ การอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.05$) การตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.02$) การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.97$) การติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.96$) การร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 3.94$) และ ด้านการอาสาสมัคร ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น คือ การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.85$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร รายด้าน พบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่น คือ การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ การอบรมเลี้ยงดู ($\bar{X} = 4.09$) การตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.96$) การร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 3.95$) การติดต่อสื่อสาร ($\bar{X} = 3.94$) การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา ($\bar{X} = 3.93$) และการอาสาสมัคร ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น คือ ด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายชื่อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
1.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหรือชมรม	4.01	มาก	11.59**	.000	3.93	มาก	9.37**	.000
2.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู	3.98	มาก	10.43**	.000	4.01	มาก	10.62**	.000
3.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยสมัครเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่นักเรียนของท่านศึกษาอยู่	4.10	มาก	11.53**	.000	3.86	มาก	7.20**	.000

ตาราง 24 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
4.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน โดยสมัคร เข้าประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการ จัดการศึกษาของโรงเรียน	4.03	มาก	12.32**	.000	4.01	มาก	10.85**	.000
5.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเข้าร่วมในการกำหนด เป้าหมายการจัดการศึกษาของ โรงเรียน	3.96	มาก	9.20**	.000	3.92	มาก	8.23**	.000
6.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเข้าร่วมในประเมินผลการจัด การศึกษา	4.09	มาก	11.50**	.000	3.98	มาก	10.66**	.000
7.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆ ของโรงเรียน	3.99	มาก	10.42**	.000	4.03	มาก	10.81**	.000

ตาราง 24 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
8.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดหา และจัดสรรงบประมาณ	4.00	มาก	11.11**	.000	3.89	มาก	8.12**	.000
9.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทาง โรงเรียน	4.06	มาก	11.66**	.000	4.02	มาก	10.19**	.000
10.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ สมัครเป็นกรรมการในกิจกรรมใน ชั้นเรียน	4.03	มาก	10.81**	.000	4.01	มาก	10.41**	.000
รวม	4.02	มาก	17.33**	.000	3.96	มาก	13.93**	.000

จากตารางที่ 24 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$ และ $\bar{X} = 3.96$) ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครทุกข้ออยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 3 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยสมัครเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่นักเรียนของท่านศึกษาอยู่ ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ข้อ 6 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 9 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทางโรงเรียน ($\bar{X} = 4.06$) ข้อ 4 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยสมัครเข้าประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.03$) ข้อ 1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหรือชมรม ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 8 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดหาและจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 4.00$) ข้อ 7 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.99$) และข้อ 2 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 5. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการตัดสินใจในการจัดกิจกรรม การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 7 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆ ของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.03$) รองลงมา คือ ข้อ 9 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นวิทยากรพิเศษให้แก่ทางโรงเรียน ($\bar{X} = 4.02$) ข้อ 2 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 10 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเป็นกรรมการในกิจกรรมใน ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 4 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยสมัครเข้าประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของ

โรงเรียน ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 6 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 3.98$) ข้อ 1 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการสนับสนุนให้ร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารหรือชมรม ($\bar{X} = 3.93$) ข้อ 5 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) และข้อ 8 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการสมัครเข้าร่วมเป็นกรรมการจัดหาและจัดสรรงบประมาณ ($\bar{X} = 3.89$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยสมัครเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่นักเรียนของท่านศึกษาอยู่ ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
11. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน	4.12	มาก	14.76**	0.000	4.10	มาก	15.00**	0.000
12. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้การสนับสนุนการปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน	4.09	มาก	13.41**	0.000	4.14	มาก	13.33**	0.000

ตาราง 25 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ประกอบการด้านการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
13.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้ด้านร่างกาย	4.10	มาก	13.04**	0.000	4.08	มาก	11.83**	0.000
14.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้ด้านอารมณ์	4.01	มาก	10.62**	0.000	4.12	มาก	14.41**	0.000
15.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้ด้านจิตใจ	4.13	มาก	14.01**	0.000	4.06	มาก	12.44**	0.000
16.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้ด้านสังคม	3.98	มาก	9.41**	0.000	4.02	มาก	11.06**	0.000

ตาราง 25 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ประกอบการด้านการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
17.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เตรียมความพร้อมใน การเรียนรู้ด้านสติปัญญา	4.02	มาก	10.66**	0.000	4.14	มาก	12.30**	0.000
18.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริม นักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กดี ศรีสาธิต พัฒนาการที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้น	3.92	มาก	9.54**	0.000	4.09	มาก	11.81**	0.000
19.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการ อบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ติดตาม ผลการเรียนและพัฒนาการของ นักเรียน	4.09	มาก	11.34**	0.000	4.13	มาก	14.65**	0.000

ตาราง 25 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
20.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน	4.05	มาก	12.50**	0.000	4.09	มาก	14.39**	0.000
รวม	4.05	มาก	17.67**	0.000	4.09	มาก	18.43**	0.000

จากตารางที่ 25 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$ และ $\bar{X} = 4.09$ ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 15. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ ($\bar{X} = 4.13$) รองลงมา คือ ข้อ 11 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.12$) ข้อ 13 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 12 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้การสนับสนุนการปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 19 ผู้ปกครอง

มีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 20 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ($\bar{X} = 4.05$) ข้อ 17 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.02$) ข้อ 14 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 4.01$) และข้อ 16 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคม ($\bar{X} = 3.98$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 18 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีศรีสาริต พัฒนาตนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.92$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอบรมเลี้ยงดูในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาริต ในเขตกรุงเทพมหานครพบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 12 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้การสนับสนุนการปฏิบัติตนที่ดีแก่นักเรียน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ ข้อ 17 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญา ($\bar{X} = 4.14$) ข้อ 19 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 14 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์ ($\bar{X} = 4.12$) ข้อ 11 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 18 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีศรีสาริต พัฒนาตนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 20 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 13 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย ($\bar{X} = 4.08$) และข้อ 15. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ ($\bar{X} = 4.06$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 16 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดู ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคม ($\bar{X} = 4.02$)

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการจัดเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
21. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา	4.14	มาก	13.61**	0.000	4.10	มาก	11.76**	0.000
22. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ	4.18	มาก	15.11**	0.000	4.08	มาก	11.15**	0.000
23. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการพูดคุย เกี่ยวกับการเรียนและการบ้าน	4.05	มาก	10.78**	0.000	4.14	มาก	11.85**	0.000

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการจัดเรียนรู้ที่ บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
24. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.16	มาก	13.20**	0.000	4.12	มาก	12.40**	0.000
25. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมการวางแผนการ ทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน	4.11	มาก	11.51**	0.000	4.09	มาก	11.13**	0.000
26. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการรับรู้ ชิ้นชมผลงานของ นักเรียน	4.09	มาก	12.82**	0.000	4.12	มาก	14.09**	0.000
27. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยการตั้งคำถามและจัดหาสื่อ ต่างๆให้นักเรียนได้เรียนรู้	4.13	มาก	14.01**	0.000	4.06	มาก	12.44**	0.000

ตาราง 26 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการจัดเรียนรู้ที่ บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
28.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมด้านประสบการณ์ตรง ด้วยการพานักเรียนไปในสถานที่ ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้	4.05	มาก	11.00**	0.000	4.11	มาก	11.96**	0.000
29.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่นักเรียน สนใจและช่วยพัฒนาตนเอง	4.10	มาก	11.11**	0.000	4.05	มาก	12.79**	0.000
30.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการ จัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการกระตุ้นนักเรียนให้เกิด การพัฒนาตนเองหลังรับทราบผล การเรียนรู้	4.07	มาก	10.56**	0.000	4.14	มาก	12.07**	0.000
รวม	4.11	มาก	17.94**	0.000	4.10	มาก	19.35**	0.000

จากตารางที่ 26 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$ และ 4.10 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 22 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ($\bar{X} = 4.18$) รองลงมา คือ ข้อ 24 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.16$) ข้อ 21 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.14$) ข้อ 27 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยการตั้งคำถามและจัดหาสื่อต่างๆ ให้นักเรียนได้เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 25 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมการวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.11$) ข้อ 29 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและช่วยพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 26 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการรับรู้ ชื่นชม ผลงานของนักเรียน ($\bar{X} = 4.09$) และข้อ 30 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน ($\bar{X} = 4.07$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 23 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมการเรียนของนักเรียน โดยการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนโดยการพูดคุย เกี่ยวกับการเรียนและการบ้าน ($\bar{X} = 4.05$) สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 28 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมด้านประสบการณ์ตรงด้วยการพานักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 23 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนโดยการพูดคุย เกี่ยวกับการเรียนและการบ้าน ($\bar{X} = 4.14$) รองลงมา คือ ข้อ 30 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน

($\bar{X} = 4.14$)ข้อ 24.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.12$)ข้อ 26 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการรับรู้ ชื่นชมผลงานของนักเรียน($\bar{X} = 4.12$)ข้อ28.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมด้านประสบการณ์ตรงด้วยการพานักเรียนไปในสถานที่ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.11$) ข้อ21.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการ จัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.10$)ข้อ 25. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการ ส่งเสริมการวางแผนการทำงานบ้านร่วมกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.09$)ข้อ 22.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการถ่ายทอดขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมต่างๆ ($\bar{X} = 4.08$)และข้อ 27.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา โดยการตั้งคำถามและจัดหา สื่อต่างๆให้นักเรียนได้เรียนรู้ ($\bar{X} = 4.06$)ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 29ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้านในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ส่งเสริมให้ ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและช่วยพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการ ร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการส่วนร่วมกับชุมชน ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
31.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน โดยทำหน้าที่ช่วย ประสานงานทรัพยากรต่างๆระหว่าง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อ ช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์ สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน	3.94	มาก	8.62**	0.000	3.99	มาก	10.88**	0.000

ตาราง 27 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านการส่วนร่วมกับชุมชน ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
32. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน โดยการระดมทรัพยากร ต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุนวิทยากรใหม่ ๆ หรือ เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	4.00	มาก	10.41**	0.000	4.01	มาก	11.33**	0.000
33. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนใน การจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน โดยการจัดหาแหล่งความรู้ และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริม กิจกรรมการศึกษา	3.89	มาก	8.66**	0.000	3.88	มาก	7.60**	0.000
34. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน โดยการใช้ทรัพยากรใน ท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะและ ความสามารถของนักเรียนหรือ จัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ	3.95	มาก	9.37**	0.000	3.92	มาก	8.75**	0.000
รวม	3.94	มาก	14.66**	0.000	3.95	มาก	15.51**	0.000

จากตารางที่ 27 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$ และ 3.95 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้าน การร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 32 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยาการใหม่ๆ หรือเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ ข้อ 34 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนหรือจัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ ($\bar{X} = 3.95$) และข้อ 31 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่างๆ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 33 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 3.89$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้าน การร่วมมือกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 32 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชนในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยาการใหม่ๆ หรือเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ข้อ 31 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่างๆ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.99$) และข้อ 34 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการใช้ทรัพยากรในห้องเรียนเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียนหรือจัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ ($\bar{X} = 3.92$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 33 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับชุมชน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการจัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 3.88$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้และผลการทดสอบความเหมาะสม
ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านอาสาสมัคร
ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครใน การจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
35.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็น อาสาสมัครในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ตามความ ถนัดหรือเชี่ยวชาญกับทาง โรงเรียน	3.88	มาก	7.03**	0.000	3.82	มาก	6.53*	0.000
36.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็น อาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษาของโรงเรียน ช่วย เป็น ครูพ่อ ครูแม่ ในการสอน หรืออบรมวิชาการต่างๆ	3.94	มาก	8.62**	0.000	3.90	มาก	8.01*	0.000
37.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็น อาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม ทางการศึกษาของโรงเรียน ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อ พัฒนากิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียน	4.01	มาก	10.01**	0.000	3.89	มาก	6.01*	0.000

ตาราง 28 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครใน การจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
38.ผู้ปกครองอาสาสมัครในการ จัดกิจกรรมทางการศึกษาของ โรงเรียน โดยสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ช่วยดำเนินการหา สมาชิก หรืออาสาสมัครมาช่วย กิจกรรมของโรงเรียน	3.92	มาก	8.75**	0.000	3.78	มาก	5.38*	0.000
39.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็น อาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทาง การศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	3.90	มาก	8.16**	0.000	3.94	มาก	10.01**	0.000
รวม	3.93	มาก	13.87**	0.000	3.86	มาก	12.41**	0.000

จากตารางที่ 28 พบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$ และ 3.88 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 37 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนา กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ข้อ 36 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ช่วยเป็น ครูพ่อ ครูแม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ($\bar{X} = 3.94$) ข้อ 38 ผู้ปกครองอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน โดยสร้างเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ช่วยดำเนินการหาสมาชิก หรืออาสาสมัครมาช่วย กิจกรรมของโรงเรียน($\bar{X} = 3.92$)และข้อ 39 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.90$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 35 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญกับทางโรงเรียน ($\bar{X} = 3.88$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษา ด้าน การอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 39 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทาง การศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น($\bar{X} = 3.94$)รองลงมา คือ ข้อ 36 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ช่วยเป็น ครูพ่อ ครูแม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการ ต่างๆ($\bar{X} = 3.90$) ข้อ 37 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัคร ในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของ โรงเรียน ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนา กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน($\bar{X} = 3.89$)และ ข้อ 35 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเป็นอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ตามความถนัด หรือเชี่ยวชาญกับทางโรงเรียน ($\bar{X} = 3.82$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 38 ผู้ปกครองอาสาสมัครในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน โดยสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง ช่วยดำเนินการหาสมาชิก หรืออาสาสมัครมาช่วยกิจกรรมของโรงเรียน($\bar{X} = 3.78$)

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ.	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ.	t	p-value
40. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	3.99	มาก	11.13**	0.000	4.01	มาก	10.21**	0.000
41. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	4.02	มาก	11.30**	0.000	3.96	มาก	9.02**	0.000
42. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการศึกษา	3.87	มาก	6.85**	0.000	4.00	มาก	11.36**	0.000

ตาราง 29 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ประกอบการด้านการติดต่อสื่อสารใน การจัดกิจกรรมการศึกษาของ โรงเรียนสาธิต ใน เขต กรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ.	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ.	t	p-value
43.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการ ติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ เปิดใจเชิงบวกในการจัดกิจกรรม การศึกษาแบบ 2 ทางระหว่าง โรงเรียนกับผู้ปกครองและ ผู้ปกครองกับโรงเรียน	3.94	มาก	10.01**	0.000	3.92	มาก	8.75**	0.000
44.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการ ติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ แสดงความคิดเห็นในการจัด กิจกรรมการศึกษาโดยผ่าน กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	4.01	มาก	10.85**	0.000	3.89	มาก	8.67**	0.000
45.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการ ติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ แสดงความคิดเห็นในการเลือก เวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสาร ในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน	3.93	มาก	8.60**	0.000	3.91	มาก	7.88**	0.000
รวม	3.96	มาก	13.93**	0.000	3.94	มาก	15.15**	0.000

จากตารางที่ 29 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$ และ 3.94 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 41 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ข้อ 44 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการศึกษาโดยผ่านกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 4.01$) ข้อ 40 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.99$) ข้อ 43 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเปิดใจเชิงบวกในการจัดกิจกรรมการศึกษาแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.94$) และข้อ 45 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการเลือกเวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสารในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 42 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 3.87$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้าน การติดต่อสื่อสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 40 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 4.01$) รองลงมา คือ ข้อ 42 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับทางโรงเรียนในการจัดกิจกรรมการศึกษา ($\bar{X} = 4.00$) ข้อ 41 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ด้วยการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 43 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเปิดใจเชิงบวกในการจัดกิจกรรมการศึกษาแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) และข้อ 45 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการเลือกเวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสารในกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ สำหรับ

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 44 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการติดต่อสื่อสาร ในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียน ด้วยการแสดงความคิดเห็นในการจัดกิจกรรมการศึกษาโดยผ่านกิจกรรมที่ ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($\bar{X} = 3.89$)

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสมและ ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการเป็นผู้ ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของ นักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ ประสานงานในการระดมทรัพยากร ทางการศึกษาในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียนสาธิต ใน เขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
46. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ ประสานงานในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้สามารถบริหารงานได้อย่าง เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ	4.01	มาก	9.42**	0.000	3.99	มาก	10.21**	0.000
47. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ ประสานงานในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้แก่สถานศึกษา	3.94	มาก	8.62**	0.000	3.86	มาก	7.05**	0.000

ตาราง 30 (ต่อ)

รูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ประกอบการด้านการเป็น ประธานงานในการระดมทรัพยากร ทางการศึกษาในการจัดกิจกรรม การศึกษาของโรงเรียนสาธิต ใน เขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
48.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการเป็นผู้ ประธานงานในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลหรือระดม ทรัพยากรต่างๆเพื่อช่วยเหลือ โรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้ อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ	3.89	มาก	7.80**	0.000	3.91	มาก	9.76**	0.000
49.ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมการเป็นผู้ ประธานงานในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษาในการจัด กิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสมและความ จำเป็น	4.02	มาก	12.09**	0.000	3.95	มาก	9.18**	0.000
รวม	3.97	มาก	13.82**	0.000	3.93	มาก	13.43**	0.000

จากตารางที่ 30 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$ และ 3.93 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 49 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนโดยมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ($\bar{X} = 4.02$) รองลงมา คือ ข้อ 46 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.01$) และข้อ 47 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้แก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.94$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 48 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.89$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 46 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมา คือ ข้อ 49 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนโดยมีส่วนร่วมรับภาระค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น ($\bar{X} = 3.95$) และข้อ 48 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลหรือระดมทรัพยากรต่างๆ เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนให้สามารถบริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 3.91$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 47 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนให้แก่สถานศึกษา ($\bar{X} = 3.86$)

ตาราง 31 ค่าเฉลี่ย ระดับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และผลการทดสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกเป็นรายข้อ

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร	ความเหมาะสม				ความเป็นไปได้			
	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value	$\bar{X}$	ระดับ	t	p-value
50.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย	3.86	มาก	7.65**	0.000	3.79	มาก	6.44*	0.000
51.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงเรียน	3.78	มาก	5.38**	0.000	3.72	มาก	4.40*	0.000
52. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการประเมินการบริหาร	3.91	มาก	8.20**	0.000	3.84	มาก	7.08*	0.000
รวม	3.85	มาก	10.60*	0.000	3.78	มาก	8.75*	0.000

จากตารางที่ 31 พบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$ และ 3.78 ตามลำดับ) และสูงกว่าเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผลปรากฏ ดังนี้

ความเหมาะสมของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 52 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในจัดการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการประเมินการบริหาร ($\bar{X} = 3.91$) รองลงมา คือ ข้อ 50 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย ($\bar{X} = 3.86$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 51 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการ ด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.78$)

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าทุกข้อมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีข้อที่มีข้อเฉลี่ยมากกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 52. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในจัดการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการประเมินการบริหาร ($\bar{X} = 3.84$) รองลงมา คือ ข้อ 50 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าข้ออื่น คือ ข้อ 51 ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ($\bar{X} = 3.72$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถสรุปผล อภิปรายผลและมีข้อเสนอแนะด้วยการกล่าวถึงหัวข้อต่างๆ ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยมีความมุ่งหมายทั่วไปเพื่อพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมายเฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็น หลักการ ความหมาย แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบเบื้องต้น ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา จนได้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การอบรมการเลี้ยงดู การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัคร การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน การตัดสินใจ การร่วมมือกับชุมชน และการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จากนั้นจึงนำข้อมูลมาสร้างเป็นแบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 49 ข้อ ซึ่งแต่ละข้อมีค่าความเที่ยงตรงอยู่ระหว่าง .80 – 1.00 และนำไปใช้กับผู้ปกครองของโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 30 คน ได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .561 - .869 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .924 แล้วนำไป

รวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6 ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 370 คนแล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ด้วยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยนำข้อมูลดิบจากตอนที่ 1 มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร แล้วผลที่ได้ มาจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) กับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีที่ 4 – 6 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ตลอดจนผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการ จำนวนทั้งหมด 12 คนและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาจนได้จำนวน 52 ประเด็น จากเดิม 49 ประเด็น

ตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากตอนที่ 2 ไปทำการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยอาศัยเครื่องมือแบบสอบถามมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 52 ประเด็น ซึ่งแต่ละประเด็นมีค่าความเที่ยงตรง อยู่ระหว่าง .80 – 1.00 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้กับ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองของโรงเรียนสาธิตระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 30 คนได้ค่าคุณภาพของแบบสอบถาม ในส่วนของการประเมินความเหมาะสมมีค่าอำนาจจำแนกในแต่ละข้ออยู่ระหว่าง .542 - .850 และมีค่าความเชื่อมั่น .950 สำหรับส่วนของการให้ประเมินความเป็นไปได้ มีค่าอำนาจจำแนกแต่ละข้ออยู่ระหว่าง .532 - .859 และ ค่าความเชื่อมั่น .967 แล้วนำไปรวบรวมกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ปกครองของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) จำนวน 290 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ($\mu = 3.50$) ด้วยการทดสอบทีแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว(t – test for one sample)

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครสรุปได้ว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปว่าการมีส่วนร่วมด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน และด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการอาสาสมัคร ด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการร่วมมือกับชุมชน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการตัดสินใจผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

2. ผลการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ (จำนวน 10 ข้อ) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (จำนวน 10 ข้อ) ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน (จำนวน 10 ข้อ) ด้านการร่วมมือกับชุมชน (จำนวน 4 ข้อ) ด้านการอาสาสมัคร (จำนวน 5 ข้อ) ด้านการติดต่อสื่อสาร (จำนวน 6 ข้อ) ด้านการเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา (จำนวน 4 ข้อ) และด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการของโรงเรียน (จำนวน 3 ข้อ)

3. ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่ารูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

จากสรุปผลการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่าโดยรวมผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษาเป็นรายด้านสรุปว่าการมีส่วนร่วมด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน และด้านการติดต่อสื่อสาร ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ระดับมาก ส่วนด้านการอาสาสมัคร ด้านการเป็นผู้ประสานงานการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการร่วมมือกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ด้านการตัดสินใจ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 - 2564) แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 – 2564 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)พ.ศ.2545และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง(พ.ศ.2560 - 2564) ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้อง เสนอแนะข้อคิดเห็น และตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษา เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตามความเหมาะสม และมีคุณภาพตาม

แนวการปฏิรูปสถานศึกษาให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยสิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554: 70) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ ด้านร่วมกิจกรรม พบว่าผู้ปกครองต้องประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาเลี้ยงสมาชิกในครอบครัวทั้งนี้ผู้ปกครองบางคนก็สามารถมาร่วมกิจกรรมผู้ปกครองบางคน ก็ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้จึงทำให้ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร มี 8 ด้าน มีกระบวนการ ดังนี้

2.1 ด้านการตัดสินใจ คือ วิธีการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยการสมัครกรรมการต่างๆของห้องเรียนที่นักเรียนของท่านศึกษาอยู่ ได้แก่ เป็นที่ปรึกษาด้านต่างๆ โครงการต่างๆ ของโรงเรียน จัดหาและจัดสรรงบประมาณ จัดกิจกรรมเสริมในชั้นเรียน การประเมินผลการจัดการศึกษา เป็นวิทยากร รวมถึงกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการตัดสินใจที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยกระบวนการจัดกิจกรรม โดยการให้ความรู้ เชิญมาพูดคุย พบปะกันมากขึ้นเพื่อสร้างความคุ้นเคย ให้ผู้ปกครองได้ร่วมกิจกรรมที่สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนจนเกิดความเคยชินและคุ้นเคย บุคลากรในโรงเรียนทุกคนจะต้องถือว่าผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนมีความสำคัญและให้เกิดการยอมรับความสามารถของผู้ปกครองกระบวนการตัดสินใจ เกิดจากผู้ปกครองมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนได้ทำงานอย่างอิสระและเป็นตัวแทนของกลุ่มต่างๆ จึงมีบทบาท ในการตัดสินใจสอดคล้องกับงานวิจัยของดาเนียลและเรย์นา (Dania; & Rayna,1996: 142 - 143) ได้ศึกษาการที่ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจกับโรงเรียน พบว่าการเชิญผู้ปกครองมาให้ความรู้ มาพูดคุย เป็นการสร้างความคุ้นเคยให้ผู้ปกครองได้มาร่วมกิจกรรมต่างๆของโรงเรียนมากขึ้น บุคลากรในโรงเรียนทุกคนถือว่าผู้ปกครองเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนมีความสำคัญและให้การยอมรับความสามารถของผู้ปกครอง

2.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดู คือ วิธีการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการอบรมเลี้ยงดูด้วยการส่งเสริมนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ให้การสนับสนุนการปฏิบัติที่ดีแก่นักเรียน ส่งเสริมนักเรียนให้เตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเด็กดีศรีสาธิตเพื่อพัฒนาตนที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ตลอดจนติดตามผลการเรียน พัฒนาการของนักเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียนระหว่างผู้ปกครอง ครู และนักเรียน ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านการอบรมเลี้ยงดูที่ทาง

โรงเรียนจัดขึ้น ให้คำปรึกษาแนะนำ กิจกรรมต่างๆที่โรงเรียนจัดส่งเสริมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูโดยการพูดชี้แนะให้นักเรียนเห็นความสำคัญและตระหนักในการแต่งกายตามระเบียบของโรงเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อร่วมเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคม “รอบรู้วิชาการ ชำนาญเทคโนโลยี มีวินัยและคุณธรรม เป็นแกนนำสังคม ” พูดตักเตือนนักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจผู้สร้างกำลังใจ ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญาเช่น ผู้สอนวิธีคิด ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกายเช่น ผู้ปกครองส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคนดีที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น และผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของแฟนทัซโซ ทิชท์ และ ชานส์ (Fantuzzo, Tighe; & Child. 2000) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครอบครัว : การประเมินปัจจัยด้านต่างๆ ของการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการศึกษาในวัยนักเรียน พบว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง 3 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมที่มีฐานมาจากโรงเรียน (School – Base Involvement) ได้แก่ การติดต่อสื่อสารและการอาสาสมัคร การประชุมร่วมกันระหว่างบ้านกับโรงเรียน (Home – School Conferencing) ได้แก่ การตัดสินใจและการร่วมมือกับชุมชน และการมีส่วนร่วมที่มีฐานมาจากทางบ้าน (Home – Base Invlement) ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครองและการเรียนรู้ที่บ้านและพบว่า พ่อแม่ ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนและมีการประชุมร่วมกันกับโรงเรียนมากกว่าพ่อแม่ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสอดคล้องกับงานวิจัยของสราวดี เฟ็งศรี โคตร (2554: บทคัดย่อ) ผู้ปกครองเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ในชีวิตประจำวัน ดูแลเด็กให้มาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยให้ลูกรับประทานอาหารและออกกำลังกายอย่างเหมาะสม ตรวจและพัฒนาสุขภาพ เด็กพร้อมในการเรียนรู้ ฝึกนิสัยที่ดีให้เด็กและผู้ปกครองเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา เรื่องการเลี้ยงลูกการส่งเสริมพัฒนาการเด็กที่โรงเรียนจัดขึ้น

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน คือ วิธีการที่ผู้ปกครองจัดสภาพบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนการถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมต่างๆ จัดหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันเพื่อเพิ่มทักษะพร้อมทั้งรับฟังและช่วยแก้ปัญหาเมื่อเด็กต้องการความช่วยเหลือ ดูแลแนะนำการทำบ้าน ให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง วางแผนการทำงานที่บ้านร่วมกับนักเรียน รับรู้ชื่นชมผลงานของนักเรียนที่บ้าน ส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการด้านสติปัญญาด้วยคำถามและจัดหาสื่อต่างๆให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงโดยการพานักเรียนไปสถานที่ที่น่าสนใจ ให้ทำกิจกรรมที่นักเรียนสนใจและช่วยให้นักเรียนพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองและนักเรียนร่วมมือกัน ในการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งการใช้เทคโนโลยี การสอบถามผู้รู้พูดคุยกับอาจารย์ผู้สอนและนำมาสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับ โดยมีผู้ปกครองเป็น ที่ปรึกษา ได้แก่ การทำ

โครงการอาชีพอิสระ การทำโครงการวิทยาศาสตร์ การฝึกงานทักษะอาชีพต่างๆ ฯลฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สรวดี เพ็งศรีโคตร (2554: บทคัดย่อ) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ:13) ที่พบว่า บทบาทด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ผู้ปกครองต้องร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้

2.4 ด้านการร่วมมือกับชุมชน คือ วิธีการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้วยการทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่างๆ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยให้นักเรียน ได้รับประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยาการใหม่ๆ หรือ เทคโนโลยี จัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชน ใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนา ทักษะและความสามารถของนักเรียนหรือจัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลแก่โรงเรียนและครอบครัวเกี่ยวกับการบริการชุมชนด้านต่างๆ ด้านสุขภาพ วัฒนธรรม สถานที่ฝึกอบรม ค่ายพักแรม ข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนรู้ สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานประกอบการ ดนตรี การละคร และให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการส่งเสริม การร่วมมือกับชุมชนจึงส่งผลให้การประสานงานร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับเอปสไตน์และคนอื่นๆ (Epstein and Other, 1997: 81) กล่าวว่า การใช้ทรัพยากรในชุมชนให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดเป็นสิ่งที่หลายฝ่ายมองเห็นความสำคัญและการร่วมมือกับชุมชนเป็นการเชื่อมโยงชุมชนให้มาช่วยเหลือโรงเรียน นักเรียนและครอบครัวหรือการช่วยเหลือโรงเรียนให้มาช่วยเหลือชุมชน และสอดคล้อง กับงานวิจัยของพาณี ศิริสวัสดิ์ (2551: 23) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองนั้น เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก เพราะโรงเรียนจะต้องอาศัยทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียน ตลอดจนด้านการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัจจุบันมุ่งเน้นให้ใช้แหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระของชุมชนมาช่วยในการสอนซึ่งจะทำให้ความร่วมมือต่างๆ นี้นำไปสู่ประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ด้วยดี โดยผู้ปกครองจะทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่างๆ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ด้วยการใช้ทรัพยากรในชุมชนเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน หรือจัดบริการที่นักเรียน ครูและโรงเรียนต้องการด้วยการจัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

2.5 ด้านการอาสาสมัคร คือ วิธีการที่ผู้ปกครองอุทิศตนช่วยงานกิจกรรมของโรงเรียนตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญของตน ช่วยเป็นครู พ่อครู แม่ครู ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ช่วยสร้างเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง ช่วยดำเนินการหาสมาชิกหรืออาสาช่วยกิจกรรมของโรงเรียนและ ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมทางการศึกษาที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้ปกครอง มีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมของทางโรงเรียน ให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ให้คำแนะนำ ชี้แนะ วิธีการติดต่อประสานงาน ส่งผลให้กิจกรรมต่างๆ ของทางโรงเรียนที่ผู้ปกครองอาสาทำงานส่งผลสัมฤทธิ์ดังวัตถุประสงค์ นอกจากนี้

ผู้ปกครองยังมั่นใจในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ สราวดี เฟ็งศรีโคตร (2554:166) ที่พบว่า ผู้ปกครองอาสาสมัครช่วยเหลือโรงเรียนตามความสามารถทุกครั้งที่มาโรงเรียน เปิดโอกาส โรงเรียนคัดเลือกผู้ปกครองอาสาสมัครให้เหมาะสมกับงานโรงเรียนจัดระบบให้เกียรติ และยกย่องอาสาสมัครที่ชัดเจนและโรงเรียนสำรวจความรู้และความสามารถของผู้ปกครองเพื่อช่วยงานโรงเรียน ต่างจากงานวิจัยของวิวรรณ สารกิจปรีชา (2554: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านอาสาสมัคร มีการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับน้อยเนื่องมาจากไม่มีเวลา มาร่วมกิจกรรม

2.6 ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ วิธีการที่ผู้ปกครองสามารถมีส่วนร่วม ในการติดต่อสื่อสาร ด้วยการแจ้งข้อมูลข่าวสารในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น กับทางโรงเรียน การเปิดใจเชิงบวกแบบ 2 ทางระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและผู้ปกครองกับโรงเรียน แสดงความคิดเห็น ในการจัดกิจกรรมการศึกษา และแสดงความคิดเห็นในการเลือกเวลาและช่องทางการติดต่อสื่อสาร ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการติดต่อสื่อสารที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นหลากหลายช่องทาง ทั้งการจัดประชุมผู้ปกครองอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้งมีการติดตามผลความต้องการของผู้ปกครอง มีผู้แปลภาษาหากผู้ปกครองต้องการ เผยแพร่เอกสารรายเดือน รายสัปดาห์ถึงบ้านเพื่อขอคำแนะนำ มีสมุดรายงานผลการศึกษาและพัฒนาการของนักเรียนมีการให้ข้อมูลข่าวสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับนโยบาย หลักสูตร กิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของคูทส์ (Coots,1998) พบว่า ข้อมูลข่าวสารและบทบาทของโรงเรียนมีความสัมพันธ์มากที่สุดต่อตัวแปรการมีส่วนร่วมและสอดคล้องกับแนวคิดของเอปสไตน์ (Epstein,1995: 701 - 705)และเอปสไตน์และคณะ(Epstein, and Others,1997,pp.74-81) ที่ว่าการติดต่อสื่อสารเป็นความรับผิดชอบพื้นฐานของโรงเรียน ได้แก่ การติดต่อสื่อสารจากโรงเรียนสู่บ้าน (School – to Home)และการติดต่อสื่อสารจากบ้านสู่โรงเรียน (Home – to School) ถ้าหากโรงเรียนไม่เปิดโอกาส แล้วการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองย่อมเกิดขึ้นหรือมีประสิทธิภาพไม่ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวดี เฟ็งศรีโคตร (2554: 165) พบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยด้านการติดต่อสื่อสารจึงมีทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การวิจัยนี้ได้เปิดโอกาสและจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการศึกษา โดยเฉพาะเป็นการเพิ่มบทบาทในด้านวิชาการให้แก่ผู้ปกครองพร้อมทั้งให้ได้ทราบข่าวสารข้อมูลด้านการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน โรงเรียนและผู้ปกครองแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันเป็นการสื่อสารสองทาง โดยเริ่มที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมด้านการติดต่อสื่อสารหลากหลายช่องทาง เพื่อทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบัน ที่พัฒนาตลอดเวลาและสอดคล้องกับแนวคิดของสมมาตร ประเสริฐ (2545: 76) พบว่า คู่มือเป็นเอกสารแนะนำ หรือ เป็นสื่อที่ใช้เป็นแนวในการปฏิบัติควบคู่กับการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีเนื้อหาสั้นๆที่ผู้อ่านสามารถไปปฏิบัติได้ทันทีจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.7 ด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา คือ วิธีการที่ผู้ปกครองมีความพยายามในการเป็นผู้ประสานงาน ให้โรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน มีความเชื่อมโยงกันด้วยการระดมทรัพยากรบุคคลที่มีความชำนาญ เช่น นักดนตรี นักวิชาการ จิตรกร นักกีฬา ฯลฯ เงินทุน อันเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆ สาธารณูปโภค การศึกษาดูงาน วิทยาการใหม่ๆ

ทรัพยากรทางการศึกษาเหล่านี้ต้องอาศัย ความเข้าใจตรงกันและร่วมมือกันเพื่อให้โรงเรียนบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามเป้าหมายของสถานศึกษา กระบวนการต่างๆ เหล่านี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากผู้ปกครองมีความตั้งใจในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาด้านต่างๆ ความร่วมมือร่วมใจกันในการปฏิบัติงานและร่วมมือกัน จึงส่งผลให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554: 70) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา : กรณีศึกษาเขตภาคีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ด้านการระดมทรัพยากร พบว่าการมีส่วนร่วมผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลางเพราะผู้ปกครองให้ความสำคัญ ในเรื่องของการศึกษาของบุตรหลาน และเห็นว่าผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านงบประมาณโดย ช่วยสนับสนุนด้านแรงงาน สิ่งของและการเงิน

2.8 การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการ มีกระบวนการ คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย การบริหารจัดการ และการประเมินการบริหารจัดการ โดยสมัครและได้รับการคัดเลือกจากผู้ปกครองทั้งโรงเรียนให้มาทำหน้าที่แทนตนในการเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครอง และครูโรงเรียนสาธิต จึงมีโอกาสดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายบริหารจัดการและการประเมินการบริหารจัดการได้ ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ร่วมในการดำเนินงาน กิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียนสอดคล้อง กับนโยบายการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ การระดมทุน ส่งเสริมศักยภาพ ด้านกีฬา โดยจัดการแข่งขันกอล์ฟ การกุศล ทอดผ้าป่าการศึกษา เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการ การเดินวิ่งการกุศลเพื่อพัฒนาสุขภาพอนามัย ฯลฯ กิจกรรม ต่างๆ ผู้ปกครองตระหนักว่า เกิดประโยชน์ที่แท้จริงกับบุตรหลาน จึงเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปกครองสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการบริหารจัดการ สอดคล้องกับสมรักษ์ ภาชีทรัพย์ (2548: 13 - 17) พบว่ารูปแบบการบริหารจัดการในสถานศึกษาควรให้สังคมมีส่วนร่วมโดยส่งเสริม ให้อุคคล ครอบครัว ชุมชน สถาบัน ศาสนา องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย ตามความต้องการของสถานศึกษาและชุมชนให้มีการระดมทรัพยากรทั้งจากภาครัฐและเอกชน โดยคำนึงการประสานประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมและสอดคล้องกับแนวคิดของ ทร สุนทรายุทธ (2551: 58) พบว่า การที่จะเกิดการมีส่วนร่วมนั้นบุคคลจะต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง (Involvement) ในการดำเนินการหรือปฏิบัติภารกิจต่างๆ การที่บุคคลมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ย่อมทำให้บุคคลมีความผูกพัน (Commitment) ต่อกิจกรรมและองค์กรในที่สุด นั่นคือ การที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อมในการร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการตลอดจนการประเมินผล โดยทุกฝ่ายสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ สุระพี อาคมคง(2550:178) สถานศึกษาต้องสร้างโอกาสให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีบทบาทหน้าที่ ในการให้ความร่วมมือ ในทุกขั้นตอนของการจัดการศึกษา ได้แก่ การเข้าร่วมวางแผนการดำเนินการ โดยเข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ปัญหา กำหนดแผนปฏิบัติการ วางแผนนโยบายและเป้าหมายในการพัฒนาสถานศึกษา วางโครงการในการสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาให้แก่สถานศึกษาเพื่อนำไปใช้ใน

การจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมทั้งเข้าร่วมกำกับติดตามประเมินผลในการจัดการศึกษาในแต่ละปีการศึกษาอย่างแท้จริงด้วยโรงเรียนสาธิตควรกำหนดบทบาทหน้าที่และ ภาระ ประเภทการศึกษา และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้ชัดเจนโดยที่ผู้ปกครองจะสามารถเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบโดยเข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครูของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานครได้ด้วยความสมัครใจและสอดคล้องกับผลการวิจัยของเพชรีน สงค์ประเสริฐ (2550:189-205) ได้ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารวิชาการโดยยึดหลักการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องในองค์ประกอบการบริหารงานด้านภารกิจและขอบข่ายงานวิชาการในสถานศึกษาและกระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

3. ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร สรุปได้ว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ การตัดสินใจ การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ที่บ้าน การอาสาสมัคร การติดต่อสื่อสาร การร่วมมือกับชุมชน การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจากผู้ปกครองมีความคาดหวังให้บุตรหลานมีพัฒนาการทั้งด้านวิชาการ สังคม พัฒนาเต็มตามศักยภาพและการมีส่วนร่วมของครอบครัว พ่อ แม่ ผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างยิ่งช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่สมวัย มีค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมที่ดีเพื่อเป็นพื้นฐานที่มั่นคงต่อไปในซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์ (2554: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา: กรณีศึกษาเขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่ พบว่าระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าการร่วมกิจกรรม การระดมทรัพยากร การร่วมประเมิน การร่วมวางแผน อยู่มาในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความเชื่อถือในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ความคาดหวังที่จะได้ประโยชน์ และความรู้ความเข้าใจในการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารงานโรงเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากการศึกษาการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนในการจัดกิจกรรมการศึกษามากขึ้นดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและปฏิบัติ

1. โรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานครควรมีนโยบาย ในการส่งเสริมให้ผู้ปกครอง เข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา ใน 8 ด้าน ได้แก่ การตัดสินใจ การอบรม เลี้ยงดู การเรียนรู้ที่บ้าน การอาสาสมัคร การติดต่อสื่อสาร การร่วมมือกับชุมชน การเป็นผู้ ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษาและการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหาร จัดการ
2. ทางโรงเรียนควรร่วมกับคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู ในการผลักดันที่จะให้ ผู้ปกครองของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้เข้าร่วม ในการจัดกิจกรรมการศึกษา ของ โรงเรียนทั้ง 8 ด้านให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีศึกษาวิจัยและติดตามผล ในการนำรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด กิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ไปใช้เพื่อจะดูว่ารูปแบบดังกล่าวมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด
2. เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ จัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสาน มิตร (ฝ่ายมัธยม) ดังนั้น หากโรงเรียนอื่นก็สามารถศึกษาวิจัยในการสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนด้วยกระบวนการวิจัยที่กระทำมา
3. ควรมีการศึกษาวิจัยความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นทั้ง 8 ด้านว่ามี ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลกันอย่างไร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ บุญปลูก. (2550). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนรัตนวิเบศร์ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
ค้นคว้าเมื่อ 29 พฤษภาคม 2558, จาก <http://www.thailis.or.th/tdc/>.
- กิตติ กรทอง. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ถ่ายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2544, ตุลาคม). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน. การศึกษาปฐมวัย. 5(4): 30 – 37.
- เกตุสุขเดช กำแพงแก้ว. (2546). การศึกษากิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนอัสสัมชัญ แผนกประถม. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.(2544). ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด. สกายบุ๊กส์ . กรุงเทพฯ.บรรณทัศน์การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่3)พ.ศ. 2553.กรุงเทพฯ:สำนักนายกรัฐมนตรี 2533.
- คณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการ,สำนักงาน,คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.สำนักงาน: (2553).การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมกรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตรรา วิเชียร. (2551). ความต้องการของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดโปรแกรมการศึกษา ปฐมวัย สำหรับเด็กไทย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรนนท์ อังกาสี. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการจัดการศึกษาและคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนศิริราชวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์). สกลนคร:คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. ถ่ายเอกสาร.
- ฉลาด จันทรสมบัติ. (2553, มกราคม – เมษายน). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. วารสารการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2(1): 176 – 177.

- ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์
ดุขฎฐิบัณทิต กศ.ด. (สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ: บัณทิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชีรวัฒน์ นิจเนตร. (2555). การศึกษากับการพัฒนาชุมชน. สืบค้นเมื่อ 29 พฤษภาคม 2558, จาก
<http://www.gotoknow.org/posts/34867/>
- ชูชาติ พวงสมจิตร์. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม
ของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ด.
(การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณทิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ถ่ายเอกสาร.
- (2550). สถานศึกษากับชุมชน. ใน ประมวลสาระชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา
หน่วยที่ 8 – 15 สาขาวิชาศึกษา. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถาวร พวงมณี. (2547). การมีส่วนร่วมของผู้บริหารงานในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณทิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เทิดศักดิ์ จันเสวี. (2549). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเขต
เทศบาลตำบลเขตจอมทอง อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่.(ออนไลน์)เข้าถึง
ได้จาก: <http://www.gspa-sk – buu.net/theory/27.pdf/2551>
- ทิตนา แหมมณี. (2552). รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2540 – 2541, ตุลาคม – มกราคม). การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม
จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. วารสารราชบัณฑิต. 23(1): 52 – 84.
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูปทฤษฎีวิจัยและปฏิบัติทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: บริษัทเนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(ประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณทิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรวัชร ชมใจ. (2554). การพัฒนารูปแบบความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี.
ปริญญาโท กศ.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณทิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นภาพร มูลเมือง.(2551).การพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประธานเครือข่ายผู้ปกครองและครูโรงเรียนชุมชนบ้านคลองพูล
(วิชาจริยวิทยาทาน)โดยใช้การบริหารวัฏจักรคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี.วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การบริหารการศึกษา).กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.ถ่ายเอกสาร.
- นิคม หวายบุตร. (2550). การมีส่วนร่วมของสตรีสามเขาในการดำเนินงานส่งเสริมอาชีพ ของศูนย์
พัฒนาสังคม หน่วยที่ 12 จังหวัดเชียงราย. กรุงเทพฯ: ภาคนิพนธ์ คณะพัฒนาสังคม
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา บัววงศ์.(2556). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเครือข่าย
โรงเรียนชาติตระการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิษณุโลก เขต 3
การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- นิตยา สุขคุ้ม. (2551). สภาพ ปัญหาและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหาร
โรงเรียนนิคมสร้างตนเองมหาวิทยาลัยตนเองจังหวัดระยอง 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ระยอง เขต 1. งานนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- บวรลักษณ์ ศักดิ์วิไล. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลของ
งานวิชาการของสถานการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1.
สาขาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.
ถ่ายเอกสาร.
- บุญณัทร์ เดือนกลาง; และ จิตรี โพธิ์มามกะ. (2552). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา
ของโรงเรียนบ้านลาดใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหาร
การศึกษา). ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ถ่ายเอกสาร.
- บุญสม เศรษฐโอพารกิจ. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์แม่น้ำลำคลอง: กรณีศึกษา
ตำบลบางขุนทอง จังหวัดนนทบุรี. ภาคนิพนธ์. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ประพันธ์พงศ์ ชิดพงษ์. (2551).ความหมาย ของการมีส่วนร่วม. ปทุมธานี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ประเวศ ะสี. (2544). การพัฒนาพลังสร้างสรรค์ขององค์กร. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- (2555). “จุดเปลี่ยนมหาวิทยาลัยไทย -จุดเปลี่ยนประเทศไทย” โพสต์ทูเดย์ ปี10
ฉบับที่ 3463 ประจำวันที่ 31 กรกฎาคม 2555
- ปาริฉัตต์ กล่อมสกุล.(2550). สภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศึกษา :
กรณีศึกษาโรงเรียนท้ายพิบูล.วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทพสตรี.

- ปรีดาพรรณ อินทนิลศรี. (2548). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร. คุชฎินิพนธ์ กศ.ด. (สาขาการศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พงศ์พันธ์ แก้วหาญ. (2550). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา อำเภอหนองสองห้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ จันทร์ส่องแสง. (2551). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโครงการศูนย์เลี้ยงเด็กเพื่อผู้ไร้แรงงานในสถานประกอบการกิจกรรมและชุมชน. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหาร) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- พาณี ศิริสวัสดิ์. (2551). ทรรศนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสตรีวุฒศึกษา สังกัดสำนักการศึกษาเอกชน เขตคลองสานกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิณสุดา สิริธรรี. (2545). คู่มือการดำเนินงานโครงการนำร่องการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิจัยและฝึกอบรมทางการศึกษา วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร.
- พิมพา ตามี. (2540). ความต้องการของผู้ปกครอง ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออ้อมก้อยจังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (ประถมศึกษา). เชียงใหม่.
- พิสิฐ พิษณนนท์. (2555). การบริหารโรงเรียนชุมชน. สืบค้นเมื่อ 16 พฤษภาคม 2555, จาก <http://Kb.psu.ac.th/psuKb/bitstream/20108278/10/>
- พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญา ปร.ด. (สาขาการบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสมัย บันน้อย. (2550). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน อนุบาลบ้านบางพระ (ฉิ่งนาวิกอนุสรณ์) ศรีราชา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- เพชริน สงค์ประเสริฐ. (2550). การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการ ที่เน้นการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์คุชฎินิพนธ์ (สาขาการบริหารการศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ภัทรกร ปยุสุวรรณ. (2556). แนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษาของสมาคมผู้ปกครองและครูที่เหมาะสมกับสังคมไทย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ด. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- ภิญโญ สาร. (2532). หลักการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- มณฑนา พิพัฒน์เพ็ญ. (2540). การมีส่วนร่วมและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน ในการสอนดนตรีพื้นบ้านของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัด สงขลา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (หลักสูตรและ การนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- มียากาวะ, ทาดาโอะ. เศรษฐมิติเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: รู้แจ้ง, 2550.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2539). การมีส่วนร่วม ในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการศึกษาประจำ โรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหาร การศึกษา). นนทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- เมลดา รัตนวงศ์. (2556). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยองค์การกับการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนชลประทานวิทยา. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัชนก โสภพิศ. (2542). การมีส่วนร่วมและความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษา ของโรงเรียนอาชีวศึกษาจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและนิเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนธิดา ฤชาอนันต์วิวัฒน์. (2554). การมีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดการบริหาร ส่วนตำบลหนองรี. ปริญญาดุษฎีศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- รัตติกร วรรณสุวรรณ.(2552). การพัฒนารูปแบบ การมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการ ศึกษาของสถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษากับหน่วยงานเครือข่าย. ปริญญาดุษฎีศึกษาดุษฎีบัณฑิต.กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- รุ่ง แก้วแดง. (2542, พฤศจิกายน). ประเทศชาติจะได้อะไรจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. *ราชภัฏกรุงเทพ*. 5(11): 61.
- . (2543). *การปฏิบัติ การศึกษาไทย*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่งเรือง สุขากิริมย์และอรุณี สถานพงษ์. (2544). รายงาน การศึกษา เรื่อง ความร่วมมือระหว่าง บ้านและโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- โรงเรียนอัสสัมชัญ. (2545). รายงานผลการวิจัยเชิงสำรวจ เรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน และศิษย์เก่าที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอัสสัมชัญ ประจำปีการศึกษา 2554. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ.
- วรวิทย์ อรรถโกวิทชาติ. (2541). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโรงเรียนและชุมชนต่อการป้องกัน การเสพยาบ้าของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ในเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. *มูลนิธิวิกิมีเดีย* (2552) สืบค้นข้อมูล 8 เมษายน 2558
สารานุกรมออนไลน์
- วัลภา พรหมฤทธิ์. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนระดับประถมศึกษาในการดำเนินงานของโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพ อำเภอพรหมคีรีจังหวัดนครศรีธรรม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ถ่ายเอกสาร*
- วิวรรณ สารกิจปรีชา. (2554). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนอนุบาลภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2552). *การพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียน ปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.*
- ศิริวรรณ จัตรมณีรุ่งเรืองและวรางคณา ทองนพคุณ.(2559). *ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead*
สืบค้นข้อมูลวันที่ 20 พฤศจิกายน 2559 จาก <https://www.scribd.com // doc>
- ศูนย์ประสานงานเครือข่ายผู้ปกครองในสถานศึกษา. (2551). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในระบบโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2557, จาก http://www.oknation.net/blog/school123/*
- สมบัติ สังวลสว. (2550). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนัญญบุรี จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สมมาตร ประจักษ์สุวรรณ์ .(2545). *การพัฒนาคู่มือครู ในโรงเรียนช่าง.สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตสาขบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- สมยศ อำพันศิริ. (2550). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพของผู้บริหารสถานศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา). ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี. ถ่ายเอกสาร.*

- สมรัก ภาชีทรัพย์. (2548). การนำเสนอรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบไตรภาคี
ในสถานศึกษา. สังกัดสถาบันอาชีวศึกษาภาคกลาง 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
(การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
ถ่ายเอกสาร.
- สร้อย ทรัพย์ประสม. (2550). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สรวดี เพ็งศรีโคตร. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย.
ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์ (การศึกษาและการพัฒนาสังคม). ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. ถ่ายเอกสาร.
- สรวดี เพ็งศรีโคตร; และ จันทรีลี มาพุท. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
การศึกษาปฐมวัย. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. 7(1): 68 – 82.
- สว่างจิต ไควบุญงาม. (2548). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. ออนไลน์
- สันติชัย เอื้อจงประสิทธิ์. (2551). การศึกษาวิจัยในหน่วยงานท่องเที่ยวของรัฐ. จุลสารการท่องเที่ยว.
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). พระราชบัญญัติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาสถานภาพ
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
เจริญผล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). แนวทางการปฏิบัติของพ่อแม่ผู้ปกครองใน
สถานศึกษาเอกชนเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้ตามพ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- . (2544 ก). การพัฒนาเครือข่ายการจัดการศึกษาโดยครอบครัวในสังคมไทย. กรุงเทพฯ:
พิมพ์ดี. ถ่ายเอกสาร.
- . (2544 ข). การประชุมสมัชชาการปฏิรูปการเรียนรู้ เรื่อง บทบาทและยุทธศาสตร์
พ่อแม่ ผู้ปกครองเพื่อการปฏิรูปการเรียนรู้. กรุงเทพฯ :สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ.
- . (2544 ค). คู่มือการดำเนินงานของเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครองเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้.
กรุงเทพฯ : พริกหวาน.
- . (2544 ง). บทบาทเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองและครูใน การร่วมพัฒนาการเรียนรู้ใน
สถานศึกษา กรณีตัวอย่าง : รูปแบบที่ประสบความสำเร็จ. ก รุง เท พ ษ : สำนั ก ก าน
คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). รายงานการศึกษา เรื่อง ความร่วมมือระหว่าง บ้านและโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2544) แนวปฏิบัติของพ่อแม่ในสถานศึกษาเอกชนเพื่อ การปฏิรูปการเรียนรู้ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.กรุงเทพฯ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). การพัฒนาดัชนีชี้วัดในประเทศ และต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.(2544).การวิจัยเชิงนโยบาย รูปแบบการบริหารสถานศึกษาชั้น พื้นฐานตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 . กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559).แผนพัฒนาการศึกษาของ สป.ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560- 2564) สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2559 จาก www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=46495&Key...
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2544). รายงานการปฏิรูปการศึกษาต่อประชาชน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์ พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- . (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). รูปแบบการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์. สืบค้นเมื่อ 29 พฤษภาคม 2558, จาก <http://www.onec.go.th/>
- . (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง. (พ.ศ. 2552 - 2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด
- . (2555). กรอบนโยบายหลักเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง (พ.ศ. 2554 –2561). สืบค้นเมื่อ 17 ตุลาคม 2557, จาก http://onec.go.th/once_main/pagephp/
- สิรินทิพย์ สิทธิศักดิ์. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารโรงเรียนอาชีวศึกษา :กรณีศึกษา เขตภาษีเจริญและเขตบางกอกใหญ่. ภาคนิพนธ์ ศป.ม. (พัฒนาสังคม) คณะพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุพิชญา ธีระกุล. (2555). เอกสารประกอบการเรียนวิชาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน. พิษณุโลก: ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร. ศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการ การจำเป็น Needs Assessment Research. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุรัฐ ศิลปอนันต์. (2545). *กระบวนการปฏิรูปโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ด้านสุทธา.
- สุระพี อาคมคง. (2550). *รูปแบบความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในเขตภาคเหนือตอนล่าง*. ดุษฎีนิพนธ์ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วิวัฒน์ชนนท์. (2548). *การศึกษาการมีส่วนร่วมในงานกิจการนักเรียนของผู้ปกครองโรงเรียน
เซนต์คาเบรียล*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัช พานิชวงษ์. (2546). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในเขต
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (บริหารการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวิชา วิริยมาหุวงศ์. (2554). *การวิจัยและพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษากับชุมชนใน
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. วิทยานิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การศึกษาเพื่อพัฒนา
ท้องถิ่น). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. (2545). *การศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. ใน เอกสารประกอบการเสวนาเรื่อง
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น. วันที่ 7 กันยายน 2545 ณ
ห้องประชุม อาคารวิทยบริการ วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี*.
- อรนุช ชัยยะวิริยะ. (2552). *ความต้องการการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนใน
โรงเรียน สังกัดเทศบาลสตูล*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. ถ่ายเอกสาร.
- อัมพร พงษ์กังสนานนท์. (2550). *การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบในสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต*. ปรินญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุดม เชยกิจวงศ์. (2543). *การวิเคราะห์พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542* กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์บรรณกิจ(1991) จำกัด.
- อุดม เหลืองสด. (2545). *การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐาน
การประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนบ้านแก้ววิทยา จังหวัดกาญจนบุรี*. ปรินญานิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อุทุมพร จามรมาน. (2541). "โมเดลคืออะไร". วารสารวิชาการ. มีนาคม, 22-25.
- Blames, R.A. (1995, April). Africa American Parents, Involvement in their Children's
Schooling . *Dissertation Abstracts International* . 55 (10): 3152 – A.
- Berger, E.H (1989). Parent in Education : The School – Home Working Together.
- Callahan . Kevin~[et ala](1998)The effect of parent Participation in the Strategies to improve
the home work Performance Who are at risk .Remedial and special
education.10(3).131 – 141.

- Colorado Collin.(2008) How to get involved in your child's School activities. The Nation Institute for literacy and the U.S. Department of Education office of Special Education Programs.
- Cohen, J.M.; & Up off, N.T. (1977). *Rural Development Participation : Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation*. London: Rural Development Committee Center for International Studies Cornell University.
- Cowie,A.P.(1999). English Dictionaries for Foreign Learners: A History. Oxford: Clarendon Press.
- Coots ,J.J.(1998).Family resources and parent participation in schooling activities for *Their children with development delays*. *Journal of Special Education*,31(4),498-520.
- Colorado Collin.(2008). *How to get involved in your child's School activities*. The Nation Institute for literacy and the U.S. Department of Education office of Special Education programs.
- Cotton, K. School-Based Management. Portland, OR: Northwest Regional Education Laboratory, 2001.
- Dania, U.L.; Rayne, F.L. (1996). *Home Environment, The Family and Cognitive Development Society and Education*. 9th ed. New York: Simon & Schuster.
- Davis. Keith and John W. Newsroom. (1989). Human Behavior at Work : Organization Behavior. 8th ed. New York : McGraw – Hill.
- Douglas, Mohammad. (2011, July). *Some Perspective on the Phenomenon of Participation Accessed*. Retrieved October 15, 2014, from <http://www.aeq.sagepub.com/contentment/20/2/88.full.pdf/>
- Dusseldorf, D.B.; (1980, April). *Participation in Planed Development Influenced by Government of Development Countries at Local Level on Rural Areas*. *Dissertation Abstract International*. 45(6): 320 – A.
- Eccles, S.J.; Harold, D.R. (1993, Spring). Parent – School Involvement : Problems and Possibilities, Years. *Teachers College Record*. 94(3): 278 – 284.
- Eisner, E (1976). "Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation," *Journal of Aesthetic Education*.
- Epstein, J.L.(1992) School and family. Partnerships In Makin(Ed) , Encircle podia of educational research (Sixth edition,pp. 1139 - 1512). New York Macmillan.

- Epstein. (1995, May). School/ Family/ Community Partnerships: Caring for the Children We share. *Delta Kappa*. 56(3): 701 – 712.
- Epstein, J.L.; & Sander, M.G. (1996). School, Family, Community Partnerships : Overview and New Directions. In *Education and Sociology : An Encyclopedia*. New York: Garland.
- Epstein, J.L.; et al. (1997). *School, Family, Community Partnerships : Your Handbook for Action*. Thousand Oaks: Corwin Press.
- Erin, J. F.; & Stephanie, T. (2000). Family Involvement Questionnaire a Multivariate Assessment of Family Participation Early Childhood Education. *Journal of Educational Psychology*. 92(2): 367 – 376.
- Fantuzzo, John; Tight, Erin; & Child, Stephanie. (2000, June). Family Involvement Questionnaire : A Multivariate Assessment of Family Participation in Early Childhood Education. *Journal of Educational Psychology*. 92(2): Abstract.
- Forces. D.P. and Richer, S. 2007. Social Research Methods. Englewood Cliffs New Jersey: Prentice– Hal
- Good, C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw – Hill.
- Henderson, Anne T.; et al. (2007). *Beyond the Bake Sale the Essential Guide to Family School Partnerships*. U.S.A.: The New Press.
- John, Hopkins University; & Northwest, Regional Educational Laboratory. (1997). *Measure of School, Family, and Community Partnerships*. Baltimore: National Network of Partnership School.
- Joyce & Weil,(1986).Basic principles of curriculum and instruction.Chicago: University
- Kasambira, Dania. (2008). *Communicative Function of Preschoolers and their Mothers Across Cultures and Socioeconomic*. Doctoral Dissertation, Speed & Hearing Sciences. Carolina: The University of North Carolina at Chapel Hill.
- Mandamus, G. F., Scriven,M. S.,& Stuff beam, D. L. (1983). Evaluation models viewpoints on educational and human services evaluation (8th ed.).Boston: Shopper – Nijhoff.
- Keeves,Peter J.(1988). . “ Model and Model Building,” *Educational Research Methodology and Measurement : An International Handbook*. Oxford: Pergamum Press.
- Lopez, Marquez ; Irma, Teresa. (1998, December). Parental Views on Participation, Dual Language Education, and Bilingualism. *Dissertation Abstracts International*. 59(06): 1997 – A.

- Louise, W.T. (1998, Summer). Family-Centered Early Intervention Service : Factors Contributing to Increased Parent Involvement and Participation. *Focus on Autism and other Development Disabilities*. 13(2): 80 – 86.
- McMillan, J.H.; & Schumacher, S. (2001). *Research in Education*. London: Longman.
- Member, Early Reading First, Federal Government Committee to set criteria for Early Reading First Grants, U.S. Department of Education, Washington, D.C. February 2002 – Present.
- Morrison, G. (1998). *Early Childhood Education Today*. 2nd Edition. Toronto: Merrill Publishing.
- Nichols, Mark. (1971). *Community Resources for School*. New York: Holt Rinehart and Winston.
- Oakley, Peter. (1991). *Project with People* Geneva ILO.
- Owen, R.G. (1993). A descriptive Study of Meaning of Illness in Chronic Renal Disease. *Journal of Advanced Nursing*. 33 (6).
- Raj, Macho. (1996). *Encyclopedic Dictionary of Psychology and Education*. Volume 3 (M-Z) New Delhi : ANMOL Publications PVT.
- Seuss, Jenny. (2008). *Effects of a Twelve Week Home Based Algerian Parent Education Programmed Families with Seriously Emotionally Disturbed Children between the Ages of Six and Fourteen*. Illinois: School of Professional Psychology.
- Sheldon, S.B.(2009) .Parents' Social Networks and Beliefs as Predictors of Parent Involvement. *Elementary School Journal* Strickland, A.W. (2006). *ADDIE*. Idaho State University College of Education Science, Math & Technology Education. Retrieved March 2, 2010, Fr <http://www.ed.isu.edu/addie/index.htm/>
- Stoner, A.F. and Wake.(1986) *Management*. 3 rd ed. New Delhi: Prentice – Hall.
- Tan, Edwin T. (2010). *A Contextual Approach to Understanding Immigrant Asian Fathers' Educational Involvement in their Children's Lives*. Doctoral Dissertation, Ph.D. California: University of California, Irvine.
- Think Exist. *The Leadership Challenge: How to Get Extraordinary Things Done in Organizations*. San Francisco: Joss Upton, D. M. (1994). The management of manufacturing flexibility. *California Management Review*, Vol. 36(2), pp. 72-89.
- ey Bass, 2008.
- United Nation.(1978). *Poplar participation in Decision Making for Development*. New York: United Nations.

- Upton, D. M. (1994). The management of manufacturing flexibility. *California Management Review*, Vol. 36(2), pp. 72-89.
- Wang In - Young. (1981). *Management of rural Change in Korea: The Samuel Undoing*. Seoul: Seoul National University Press.
- Weinstein, A. (2002). Customer retention: A usage segmentation and customer value Approach *Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing*, 10 (3).
- Wilier, D.(1986) .Scientific Sociology: Theory and Method Englewood Clift, NJ: Prentice Haling.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผลการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒผล ผู้เชี่ยวชาญด้านวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ ดร. มิ่งขวัญ คงเจริญ ผู้เชี่ยวชาญภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริวรรณ ฤกษ์นันท์ ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์สอนนิเทศศาสตร์
ผู้ปกครองโรงเรียนสาธิต
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด เชื้อสุวรรณทวี ผู้เชี่ยวชาญคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิต

10. คุณสุวัชชัย สุเทพากุล

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายผู้ปกครอง

กรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครู

11. คุณเอกสิทธิ์ บุรณสมุทร

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายผู้ปกครอง

กรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครู

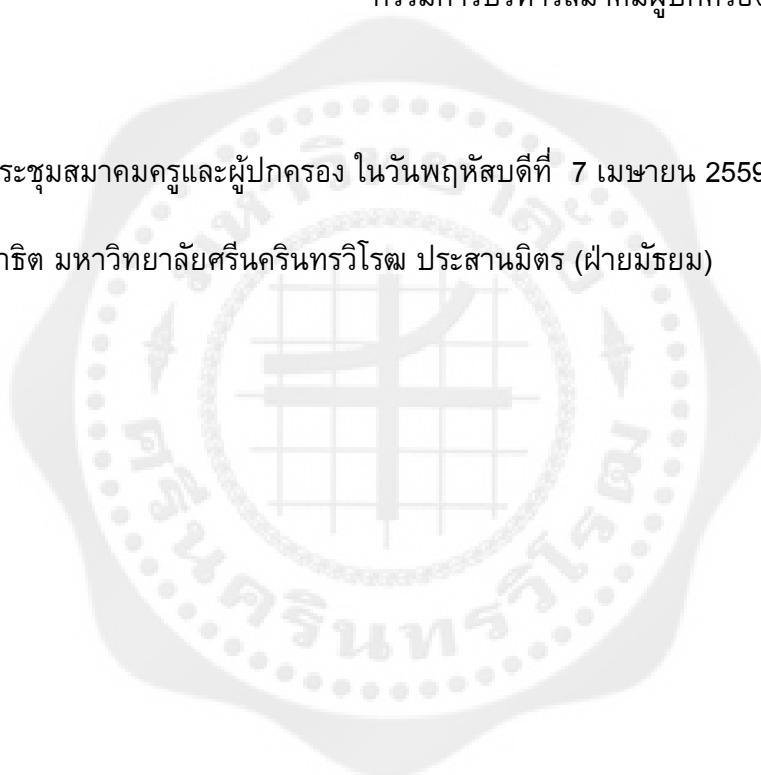
12. คุณดุชนันท์ ลีลาเกตุ

ผู้เชี่ยวชาญฝ่ายผู้ปกครอง

กรรมการบริหารสมาคมผู้ปกครองและครู

สถานที่ ห้องประชุมสมาคมครูและผู้ปกครอง ในวันพฤหัสบดีที่ 7 เมษายน 2559 เวลา 13.00 น.

โรงเรียนสาริต มหาวินิจฉัยสตรีนครินทร์วิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

ภาคผนวก ข
แบบสอบถาม
การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

**แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ สำหรับผู้ปกครองนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นผู้ตอบ
2. แบบสอบถามฉบับนี้ สร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลในการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร
โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรม
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และหาข้อสรุปเพื่อการวิจัย ตาม
วัตถุประสงค์ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อ
การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของ
โรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

เพื่อให้เกิดการพัฒนาการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาอย่างเหมาะสม และนำไปปฏิบัติได้จริง
ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิไลรัตน์ ชันธ์เจริญ

นิสิตปริญญาเอก สาขาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

**แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร**

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่ตรงตามความจริงของท่าน

1. เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ : ☐ ต่ำกว่า 41 ปี ☐ 41 - 50 ปี ☐ 51 – 60 ☐ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. อาชีพ

☐ รับราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานหน่วยงานเอกชน

☐ ประกอบอาชีพอิสระ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. สถานศึกษาที่บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่

☐ โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา

☐ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

☐ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

☐ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)

☐ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

☐ โรงเรียนสาธิต วัดพระศรีมหาธาตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

☐ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

☐ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

6. บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่ในระดับชั้น

☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5 ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

**ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด
กิจกรรมทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร**

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทาง

ขวามือ

- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ มาก
- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับ มากที่สุด

2.1 การมีส่วนร่วมด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง (Parenting)

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		1	2	3	4	5
1.	ผู้ปกครองเอาใจใส่ดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน					
2.	ผู้ปกครองให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติตนแก่นักเรียน เช่น เป็นแบบอย่างที่ดี.....					
3.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านร่างกาย เช่น ผู้ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย.....					
4.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านอารมณ์ เช่น ผู้ยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม.....					
5.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านจิตใจ เช่น ผู้สร้างความไว้วางใจ ผู้สร้างกำลังใจ.....					
6.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสังคม เช่น ผู้สร้างความรักความผูกพัน.....					
7.	ผู้ปกครองเลี้ยงดูนักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ด้านสติปัญญา เช่น ผู้สอนวิธีคิด.....					
8.	ผู้ปกครองส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคนดีที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น					
9.	ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อติดตามติดตามผลการเรียนและพัฒนาการของนักเรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.5 การมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ (Decision Making)

ข้อ ที่	ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม				
		1	2	3	4	5
1.	ผู้ปกครองร่วมเป็นคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน					
2.	ผู้ปกครองร่วมเป็นกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู					
3.	ผู้ปกครองร่วมเป็นที่ปรึกษาของห้องเรียนที่บุตร/หลานของท่านศึกษาอยู่					
4.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายและแผนงานของโรงเรียน					
5.	ผู้ปกครองร่วมประชุมเพื่อวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
6.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายของการจัดการศึกษาของโรงเรียน					
7.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในประเมินผลการจัดการศึกษา					
8.	ผู้ปกครองเป็นที่ปรึกษาโครงการต่างๆของโรงเรียนอย่างน้อย 1 โครงการ					
9.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจัดหาและจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน					
10.	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินระบบบริหารงานของโรงเรียน					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ

.....

.....

.....

.....

.....

..... ☐

.....

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้
รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้
รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ สำหรับสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร(ฝ่ายมัธยม) เป็นผู้ตอบ

2. แบบสอบถามฉบับนี้ มุ่งสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

- 2.1 การตัดสินใจ
- 2.2 การอบรมเลี้ยงดู
- 2.3 การจัดการเรียนรู้ที่บ้าน
- 2.4 การร่วมมือกับชุมชน
- 2.5 การอาสาสมัคร
- 2.6 การติดต่อสื่อสาร
- 2.7 การเป็นผู้ประสานงานระดมทรัพยากรทางการศึกษา
- 2.8 การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายการบริหารจัดการของโรงเรียน

3. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และหาข้อสรุปเพื่อการวิจัย จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อท่าน แต่กลับจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการศึกษา ของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ต่อไป

ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

วิไลรัตน์ ชันจ์เจริญ

นิสิตปริญญาเอก สาขาการศึกษาผู้ใหญ่
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ

คำชี้แจง : กรุณากรอกข้อมูลหรือทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ☐ ที่ตรงตามความจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- ☐ ผู้บริหาร
☐ ครูผู้สอน
☐ ผู้ปกครอง

2. เพศ : ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ : ☐ ต่ำกว่า 41 ปี ☐ 41 - 50 ปี ☐ 51 - 60 ☐ 61 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก

5. อาชีพ

- ☐ รับราชการ ☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ☐ พนักงานหน่วยงานเอกชน
☐ ประกอบอาชีพอิสระ ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

6. นักเรียนของท่านศึกษาอยู่ในระดับชั้น

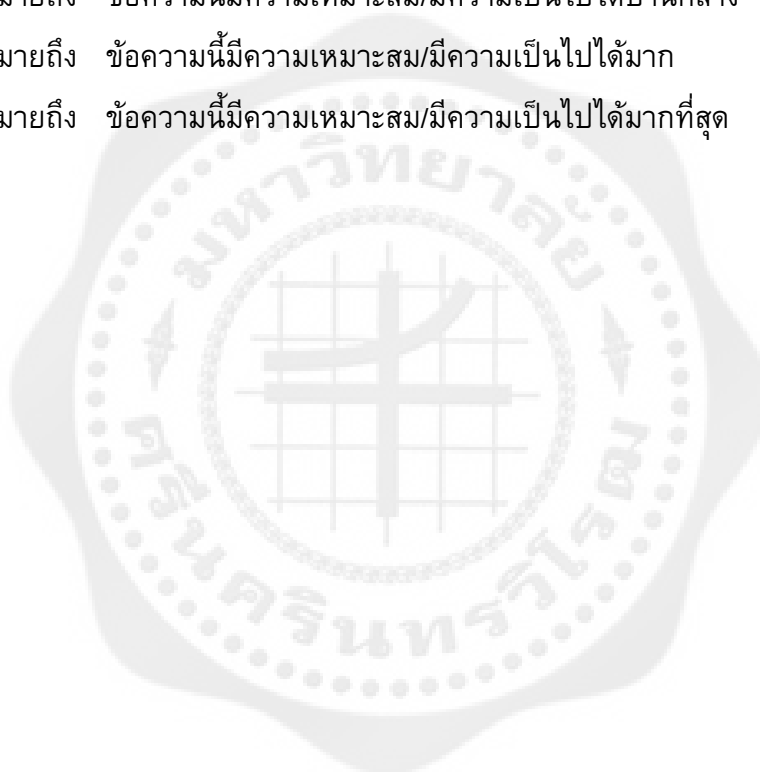
- ☐ มัธยมศึกษาปีที่ 4
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 5
☐ มัธยมศึกษาปีที่ 6

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนสาธิตในเขตกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง : ให้ท่านพิจารณาข้อความในแต่ละข้อ แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทาง

ขวามือ

- 1 หมายถึง ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้น้อย
- 3 หมายถึง ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้ปานกลาง
- 4 หมายถึง ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้มาก
- 5 หมายถึง ข้อความนี้มีความเหมาะสม/มีความเป็นไปได้มากที่สุด

[illegible]

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		ระดับความเหมาะสม					ระดับความเป็นไปได้				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
30	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่บ้าน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการกระตุ้นนักเรียนให้เกิดการพัฒนาตนเองหลังรับทราบผลการเรียน										
31	2.4 การร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมมือกับชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการทำหน้าที่ช่วยประสานงานทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดต่อกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน										
32	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมมือกับชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการระดมทรัพยากรต่างๆ เช่น บุคคล ภูมิปัญญา เงินทุน วิทยากรใหม่ๆหรือเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน										
33	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมมือกับชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการจัดหาแหล่งความรู้และทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการศึกษา										
34	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมมือกับชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถของนักเรียน หรือจัดเตรียมบริการที่นักเรียนต้องการ										
35	2.5 การอาสาสมัคร ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอาสาสมัคร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยตามความถนัดหรือเชี่ยวชาญของคนกับทางโรงเรียน										
36	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอาสาสมัคร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยเป็นครูพ่อ ครูแม่ ในการสอนหรืออบรมวิชาการต่างๆ										
37	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการอาสาสมัคร เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการอาสา ช่วยเหลือสนับสนุนด้านปัจจัยเพื่อพัฒนากิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน										

รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมทางการศึกษา ของโรงเรียนสาธิต ในเขตกรุงเทพมหานคร		ระดับความ เหมาะสม					ระดับความ เป็นไปได้				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
46	2.7 การเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเป็นผู้ประสานงานให้สามารถ บริหารงานได้อย่างเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ										
47	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเป็นผู้ประสานงานในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา										
48	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเป็นผู้ประสานงานให้ข้อมูลการ ระดมทรัพยากรต่าง ๆ										
49	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการเป็นผู้ประสานงานในการระดมทรัพยากรทางการศึกษา ใน การจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการเป็นผู้ประสานงานรับภาระค่าใช้จ่าย ตามความเหมาะสมและความจำเป็น										
50	2.8 การให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการของโรงเรียน ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการของ โรงเรียน ในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับ นโยบาย										
51	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ										
52	ผู้ปกครองมีส่วนร่วมด้านการให้ความเห็นเกี่ยวกับนโยบายและการบริหารจัดการ ในการ จัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียน ด้วยการประเมินการบริหารจัดการ										

ขอขอบคุณ
ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาววิไลรัตน์ ชันธุ์เจริญ
วันเดือนปีเกิด	14 กันยายน 2498
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	9/38 หมู่ 12 ซอยบางพรหม 29 ถนนวัดแก้ว-พุทธมณฑล สาย 1 รหัสไปรษณีย์ 10170
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	การฝึกหัดครูมัธยม (ปม) จาก วิทยาลัยชุมชนพรเขตอุดมศักดิ์
พ.ศ. 2523	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ) คหกรรมศาสตร์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2539	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาโท จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2559	การศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาเอก จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ